

Planavimo organizatorius	JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KEITIMAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	SAVIVALDYBĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	KOMPLEKSNIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	AT-23T-2039
Bylos (segtumo) žymuo	BP-05
TPDRIS dokumento numeris	K-RJ-94-22-213

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0081	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS	
Nr. ATP 1682	PROJEKTO VADOVĖ	ANDŽELIKA KAŽIENĖ	

Plano rengėjai:	
	<p>UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438</p> <p><i>Projekto vadovė</i> <i>Andželika Kažienė</i> <i>El. paštas: a.kaziene@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 68674252</i></p>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovas	Andželika Kažienė (ATP1682)	
2.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
3.	PDV	Dalia Bagdonaitė	
4.	Ekonomistas	Artūras Makarevičius	
5.	PDV	Nijolė Kučinskienė (TPV 0080)	
6.	PDV	Augis Gučas	
7.	Inžinierius	Julius Mačiulaitis	

TURINYS

ĮVADAS	5
SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS	8
BENDROJO PLANO GALIOJIMAS	10
1. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas	10
2. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai	11
3. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas	12
1. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA	13
1.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI	13
1.1.1. GYVENAMŲJŲ VIETŲ VYSTYMO SPRENDINIAI	13
1.1.2. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI	16
1.1.3. URBANISTINIAI CENTRAI	17
1.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI	19
1.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI	21
1.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS	21
1.3.2. URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS	26
1.3.4. KITOS FUNKCINĖS ZONOS	31
1.3.5. KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS	31
1.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA	32
1.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI	33
2. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS	34
2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI	34
2.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS	34
2.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI	38
2.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA	42
2.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS	42
2.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA	50
2.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ APSAUGA IR TVARKYMAS	57
2.3.1. BENDROS NUOSTATOS	57
2.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR JŲ GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS	58
2.3.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS	64
2.4. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI IR PRIEMONĖS	67
3. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS	70
3.1. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA	70
3.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI	76
4. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA	77

4.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA	77
4.2. GYVENAMASIS FONDAS.....	77
4.3. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMAS.....	78
4.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS	80
4.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIO NUSTATYMAS	81
4.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ	82
5. SUSISIEKIMO SISTEMA	84
5.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIIDOS	84
5.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS	85
5.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS	87
5.4. VANDENS TRANSPORTAS	88
5.5. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA	89
5.6. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA	90
5.7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ	91
6. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	93
6.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIIDOS.....	93
6.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS	96
6.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS	99
6.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI.....	99
6.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS	100
6.6. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS.....	103
6.7. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA	103
6.8. ATLIEKŲ TVARKYMAS.....	104
6.9. GAISRINĖ SAUGA	104
6.10. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ IR PRIEMONĖS.....	105
6.11. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI.....	106
7. TURIZMAS IR REKREACIJA	108
7.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA	108
7.2. KURORTINĖ TERITORIJA	114
7.3. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ	114
8. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI	115
1 PRIEDAS.TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI	122
2 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI.....	128
3 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS	130

IVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas:

- 1) Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2021 m. lapkričio 25 d. sprendimas Nr. T2-305 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo“;
- 2) Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. vasario 14 d. sprendimas Nr. O1-188 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo“.

Planavimo organizatorius: Jurbarko rajono savivaldybės administracijos direktorius, Dariaus ir Girėno g. 96, LT-74187 Jurbarkas, tel. (8 447) 70 151, el. paštas info@jurbarkas.lt; www.jurbarkas.lt.

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139A, LT-09120 Vilnius, tel. (8 5 2728334), el. p. adm@atamis.lt. Projekto vadovė – Andželika Kažienė, tel. (+370686) 74252, el. p. a.kaziene@atamis.lt.

Planavimo tikslai:

1. sudaryti sąlygas darniai valstybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, teritorijų sanglaudai; kompleksiskai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius;
2. nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros, kitų valstybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas;
3. Sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
4. numatyti šalies gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą;
5. kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse;
6. sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas;
7. derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybės ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų;
8. sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui ir žemės ūkio veiklai skatinti;

Planavimo uždaviniai:

1. suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis;
2. optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti jų atsparumo ekstremaliems klimato reiškiniams stiprinimo priemones;

3. numatyti racionalaus žemės gelmių išteklių, žemės ūkio naudmenų, miškų, kitų gamtos išteklių išsaugojimo ir naudojimo, klimato kaitos poveikio švelninimo, gamtinio karkaso formavimo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimo priemonės, optimalią kraštovaizdžio struktūrą;
4. detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius (patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“) Lietuvos Respublikos bendrojo plano sprendiniais;
5. nustatyti Jurbarko rajono savivaldybės urbanistinių centrų socialinės infrastruktūros sistemos vystymo reikalavimus, detalizuojant valstybės lygmens bendrųjų planų privalomas teritorijų naudojimo nuostatas;
6. patikslinti valstybės dalies bendrajame plane numatomų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo poreikius;
7. numatyti Jurbarko rajono savivaldybei, valstybei svarbių objektų išdėstymą, svarbiems objektams rezervuotinas teritorijas;
8. nustatyti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis;
9. numatyti žemės ūkio paskirties teritorijose pramonės ir sandėliavimo teritorijų vystymą;
10. numatyti siūlomų apželdinti mišku teritorijų bei miško naudmenų pavertimo kitomis naudmenomis teritorijų išdėstymą;
11. nustatyti gyvenamųjų vietovių kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, vertingą kraštovaizdį reprezentuojančias apžvalgos vietas ir iš jų atsiveriančias panoramas, numatyti jų vizualinę apsaugą;
12. numatyti ypatingų inžinerinių statinių išdėstymą, pažymint visus esamus, rengiamu bendroju planu ir kitais teritorijų planavimo dokumentais numatomus 30 m ir aukštesnius ypatingus inžinerinius statinius, kuriems aptarnauti reikalingas ne didesnis kaip 0,01 ha žemės plotas, kuriam Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 40 straipsnio 6 dalies 2 punkte numatytu atveju neformuojamas atskiras žemės sklypas;
13. numatyti Nemuno upės kaip vandens kelio ir jo pakrančių įveiklinimo galimybes;
14. įvertinti Jurbarko miesto ir Viešvilės miestelio aplinkkelius, jų būtinumą, pateikti galimus šių sprendinių atsisakymo variantus;
15. numatyti atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybą (išskyrus atvejus, numatytus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme);
16. tikslinti Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos funkcinį zonavimą;
17. tikslinti Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų vietovių sistemą – savivaldybės urbanistinių centrų sistemą ir jų funkcinius ryšius, savivaldybės urbanistinių centrų vystymo galimybes ir urbanizuotų teritorijų prioritetinės plėtros kryptis;
18. nustatyti inžinerinės ir socialinės infrastruktūros vystymo principus (ar jos išdėstymo reikalavimus), inžinerinių komunikacijų koridorius;

19. išskirti urbanizuotas, urbanizuojamas ir neurbanizuojamas teritorijas (arba nurodyti urbanizuotų teritorijų plėtros kryptis), nustatyti prioritetingas plėtros teritorijas ir galimą plėtros apimtį, prioritetingas ir kitas galimas veiklas, prioritetingas savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus;
20. numatyti teritorijas, kurioms būtina rengti vietovės lygmens bendruosius planus masteliu M 1:2 000-10 000.
21. nustatyti ir suplanuoti susisiekimo infrastruktūros vystymo kryptis ir galimybes, įvertinti susisiekimą sausumą, vandeniu ir oru, kitas susisiekimo teritorijas, įvertinant darnaus judumo principus;
22. numatyti racionalias žemės gelmių išteklių (naudingųjų išteklių) išsaugojimo ir naudojimo priemones bei teritorijas;
23. numatyti teritorijas, kuriose būtų numatytas apželdinimas mišku;
24. įvertinti esamų turistinių trasų, rekreacinių zonų išdėstymą ir numatyti jų plėtros kryptis;
24. nustatyti privalomuosius rodiklius želdynų plotams, atsižvelgiant į želdinių tipus;
25. įvertinti galiojančius specialiuosius planus ir integruoti aktualius jų sprendinius į rengiamą bendrąjį planą;
26. tikslinti kolektyvinių sodų konversijos į gyvenamąsias teritorijas galimybes, nustatyti specifinius reglamentus, skatinti konsoliduoti teritorijas.

Planavimo procesas:

Planuojamas laikotarpis: numatomas ne trumpesnis kaip 10 – 15 metų.

SPAV reikalingumas: Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV) atliekamas.

Planavimo proceso etapai: parengiamasis, rengimo ir baigiamasis.

Koncepcijos rengimas: teritorijos vystymo koncepcija bus rengiama.

Koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas: koncepcijos nepriklausomas profesinis vertinimas nebus atliekamas.

Planuojama teritorija: apie 1507 ha.

SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS

Bendros nuostatos:

1. Bendrojo plano Bendrieji sprendiniai (konceptija) parengti **30 metų** laikotarpiui (iki 2053 m.), sprendinių konkretizavimo sprendiniai - **10 metų** laikotarpiui (iki 2034 m.).
2. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimą sudaro aiškinamasis raštas ir grafiniai sprendiniai brėžiniuose:
  - 1 brėžinys. Pagrindinis brėžinys M 1:50000;
  - 2 brėžinys. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1:50000;
  - 3 brėžinys. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys M 1:50000;
  - 4 brėžinys. Gamtinio karkaso brėžinys M 1:50000;
  - 5 brėžinys. Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys M 1:50000.

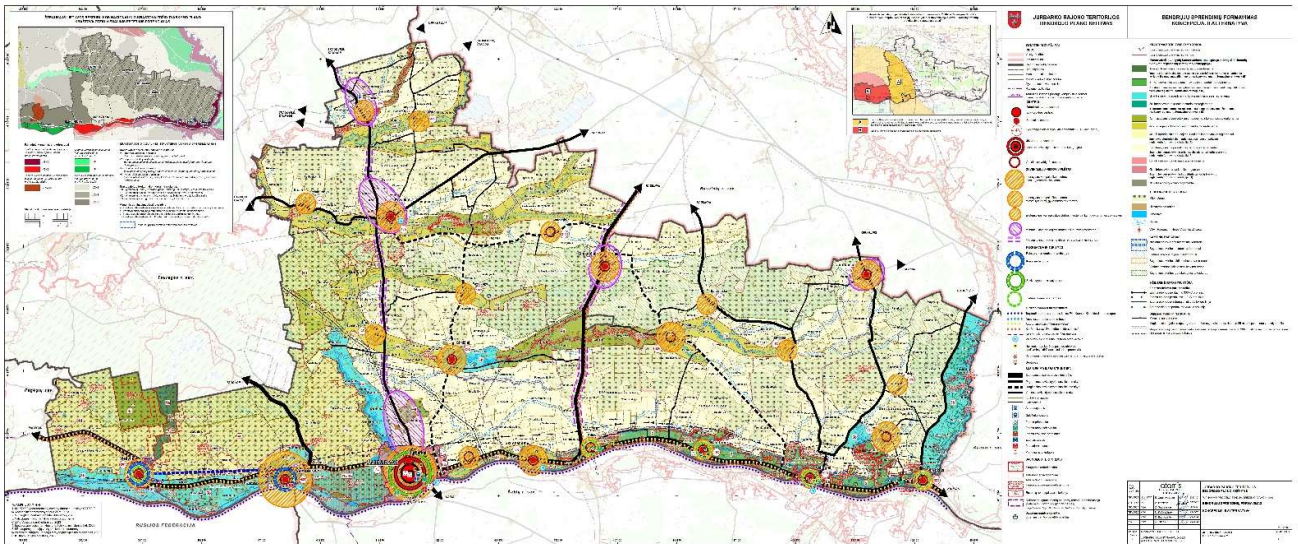
Sprendinių konkretizavimo sprendinių rengimo prielaidos:

3. Jurbarko savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) II alternatyvos pagrindu ir vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės tarybos ir Jurbarko rajono savivaldybės vyriausiojo architekto pritarimais ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo išvada.
4. Jurbarko rajono savivaldybės taryba 2023 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T2-361 „Dėl pritarimo Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijai“ pritarė Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijai, pasirenkant II alternatyvą.
5. Jurbarko rajono savivaldybės vyriausias architektas 2023 m. gruodžio 14 d. raštu Nr. A26-273 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) stadijos įvertinimo“ pritarė bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) stadijai – Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koncepcijos II alternatyvai.
6. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija) bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje parengtas plėtos alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau -SPAV) ir pasirinkta optimaliausia plėtos alternatyva.
7. Vertinimo metu nustatyta, kad ilgalaikės perspektyvos požiūriu II -oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už I-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina. II-oji alternatyva, numatanti urbanistinių procesų optimizavimą ir tolygaus plėtotinų gyvenamųjų vietovių tinklo išlaikymą, turi geresnes kompaktiškumo, integralumo, funkcinės struktūros efektyvumo, želdynų ir rekreacijos plėtos reguliavimo (valdymo), nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo nenutrūkstamas galimybes. Šioje alternatyvoje sudaromos palankesnės prielaidos teigiamai ekonomikos ir socialinei raidai, pramonės ir verslo vystymui.

Koncepcijos alternatyvos pasirinkimas:

8. Bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje suformuota apibendrinta Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos vystymo koncepcija, parengtos dvi bendrųjų sprendinių (koncepcijos) alternatyvos:
- **I ALTERNATYVA – NUOSAIKIOS PLĖTROS**
  - **II ALTERNATYVA – OPTIMALIOS PLĖTROS**
9. II-oje teritorijos vystymo koncepcijos alternatyvoje Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrieji sprendiniai yra parengti vadovaujantis tęstinumo principu, t. y. prisilaikant galiojančio Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano nustatyto funkcinės struktūros principinio vystymo modelio, kuris orientuotas į tolygaus plėtotinų gyvenamųjų vietovių tinklo išlaikymą ir kompaktiškai užstatytų teritorijų plėtrą. Įvertinant teisėtus lūkesčius, išlaikomas plėtotinų gyvenamųjų vietovių skaičius, tačiau optimizuojamas urbanistinės plėtros mastas bei urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų naudojimo intensyvumas. II-oje alternatyvoje prioritetas teikiamas rekreacinės funkcinės struktūros vystymui Nemuno, Mituvos ir Dubysos upių slėniuose, Jurbarko-Smalininkų-Viešvilės rekreacinio arealo potencialo stiprinimui ir Smalininkų kurortinės teritorijos formavimui. Istorinio kraštovaizdžio eksponavimo ir autentiškumo išsaugojimo ir kultūrinio pažinimo tikslais siūloma Panemunių regioninio parko transformacija į Panemunių istorinį regioninį parką.

1 pav. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano bendrųjų sprendinių formavimas, II-oji alternatyva.

10. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimo stadijoje tikslinami ir detalizuojami bendrųjų sprendinių formavimo II-osios alternatyvos sprendiniai, nekeičiant jų esmės.

BENDROJO PLANO GALIOJIMAS

1. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas

1. Jurbarko rajono savivaldybės tarybai patvirtinus Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimą nustoja galioti:
  - 1.1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, T00010645 (000941000643);
  - 1.2. Vėjo jėgainių parko Jurbarko rajone Skirsnemunės ir Rotulių kadastrinėse vietovėse specialusis planas T00010078 (000942000713).
2. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir žemesnio lygmens kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
  - 2.1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789, T00087007;
  - 2.2. Jurbarko miesto teritorijos bendrojo plano keitimas, T00089608;
  - 2.3. Smalininkų miesto bendrasis planas, T00074633;
  - 2.4. Viešvilės miestelio bendrasis planas, T00077890;
  - 2.5. Veliuonos miestelio bendrasis planas, T00089318.
3. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio, atitinkamo ir žemesnio lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
  - 3.1. Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, T00077225;
  - 3.2. Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas, T00053906 (100002000239);
  - 3.3. Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, T00053907 (100002000240);
  - 3.4. Tauragės apskrities nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00053909 (100002000242);
  - 3.5. Jurbarko rajono savivaldybės Nekilnojamojo kultūros paveldo tinklų schema, T00053922 (100002000255);
  - 3.6. Jurbarko miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektas, T00053546 (10002000202);
  - 3.7. Jurbarko miškų tvarkymo schema, T00053467 (10002000197);
  - 3.8. Tauragės apskrities miškų tvarkymo schema, T00080569;
  - 3.9. Panemunių regioninio parko tvarkymo planas, T00053023 (10000200036), 2010-07-01;
  - 3.10. Panemunių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas, T00052676 (100002000332), 2009-12-23;
  - 3.11. Jurbarko rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialusis planas, T00075660;
  - 3.12. Jurbarko miesto, Smalininkų miesto bei kaimo dujofikavimo schema, T00010226 (000942000228);
  - 3.13. Ypatingos valstybinės svarbos elektros energetikos sistemos sinchronizacijos projekto „330 KV elektros perdavimo linijos Kruonio HAE – Bitėnai statyba“ inžinerinės infrastruktūros vystymo planas, T00086251;
  - 3.14. Inžinerinės infrastruktūros vystymo specialusis planas vėjo jėgainių ir saulės elektrinių įrengimui Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje, T00088475;
  - 3.15. Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas, T00082845;
  - 3.16. Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas, T00088864.

4. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio, atitinkamo ir žemesnio lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų sprendinių reikalavimai:
  - 4.1. Jurbarko rajono savivaldybėje gyvenamųjų vietovių ribų nustatymo specialusis planas, 2017-08-23;
  - 4.2. Jurbarko miesto teritorijos ribos keitimo planas, 2016-03-02.
5. Bendrojo plano sprendiniai nepanaikina galiojančių detaliųjų planų sprendinių.
6. Iki Bendrojo plano keitimo patvirtinimo įsigaliojimo datos pradėti rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir žemės valdos projektai gali būti baigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas.
7. Bendrojo plano sprendiniai netaikomi techniniams projektams, kurių rengimas pradėtas iki Bendrojo plano patvirtinimo. Techninio projekto rengimo pradžios data laikoma specialiųjų reikalavimų išdavimų data.
8. Bendrojo plano sprendiniai netaikomi suprojektuotiems pastatams ir statiniams, kuriems išduotas statybą leidžiantis dokumentas.

2. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai

1. Teritorijos, kurioms turi būti parengti kompleksiniai teritorijų planavimo dokumentai ir kiti projektai:
  - 1.1. Jurbarko miesto priemiestinės teritorijos (funkcinės zonos U-2) vietovės lygmens bendrasis planas M 1:5000;
  - 1.2. Raudonės miestelio bendrasis planas M 1:5000;
  - 1.3. Seredžiaus miestelio bendrasis planas M 1:5000;
  - 1.4. Kaimų teritorijų vietovės lygmens bendrieji planai M 1:2000 (išimtiniais atvejais, pagal poreikį formuojat pramonės ir sandėliavimo teritorijas);
  - 1.5. Smalininkų kurortinės teritorijos ribos nustatymo specialusis planas M 1:10000;
  - 1.6. Smalininkų miesto ribos keitimo planas M 1:10000;
  - 1.7. Jurbarko miesto ribos keitimo planas M 1:10000;
  - 1.8. Dainių telmologinio draustinio specialiojo teritorijų planavimo dokumentas (ribų planas) M 1:10000;
  - 1.9. Jurbarko rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano keitimas M 1:5000.
2. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsniu, detalieji planai rengiami Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose pažymėtoms urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai:
  - a) numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti;
  - b) numatoma keisti ar koreguoti galiojančius detaliuosius planus, keičiant juose nustatytą teritorijos naudojimo reglamentą;
  - c) juos privaloma rengti vietovės lygmens bendrojo plano, jeigu jis parengtas, sprendiniuose nurodytoms gyvenamųjų vietovių plėtrai ir (ar) gamtinio ir kultūrinio savitumo išsaugojimui reikšmingoms teritorijoms šiuose sprendiniuose nustatytomis sąlygomis.

3. Detalieji planai rengiami kvartalams. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 7 dalimi, kvartalo, kaip planuojamos teritorijos, ribos kiekvienu konkrečiu atveju nustatomos planavimo darbų programoje, vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje¹ nurodytais požymiais ir atsižvelgiant į konkrečius planavimo tikslus ir detaliojo plano uždavinius.

3. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas

Igyvendinant Architektūros įstatymo nuostatas, architektūriniu, urbanistiniu, valstybinio ar viešojo intereso požiūriu reikšmingiems objektams Jurbarko rajono savivaldybėje organizuojami architektūriniai konkursai, skiri geriausiai architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. Konkursų tikslas – siekti šių objektų architektūros kokybės, optimalaus kokybės ir kainos santykio.

Konkursai rengiami ir nurodytais objektais savivaldybės tarybos sprendimu pripažinti:

1. Negyvenamieji pastatai (administracinės, kultūros, mokslo, poilsio, sporto, gydymo ir religinės paskirties pastatai), kurių bendras plotas didesnis kaip 500 kv. m., ir kurių nauja statyba finansuojama savivaldybės ar valstybės biudžeto lėšomis;
2. Savivaldybės miestų ir miestelių plėtrai ir savitumo išsaugojimui reikšmingos viešosios erdvės: aikštės, parkai, skverai.

---

¹ **Kvartalas** – gyvenamosios vietovės urbanizuotos ar urbanizuojamos teritorijos struktūros elementas, kurį mažiausiai iš trijų pusių riboja inžinerinių komunikacijų koridoriai ar natūralūs barjerai – žemės reljefo formos, vandens telkiniai, želdiniai, antropogeniniai komponentai ir kt.

1. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA

1.1. ERDVINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

Lietuvos Respublikos ir savivaldybių teritorijų erdvinės struktūros vystymo kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane detalizuojama Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane suformuota erdvinė struktūra ir Nacionaliniame kraštovaizdžio plane numatyta bendrųjų strategijų teritorijos raidos sistema socialinėje, ekonominėje ir subalansuotos urbanistinės plėtros plotmėse. Šių tikslų siekiama optimizuojant urbanistinės plėtros mastą per hierarchizuotą urbanistinių centrų, kompaktiškai užstatomų teritorijų subalansuotą plėtrą ir funkcinių ryšių ašių sistemą.

1.1.1. GYVENAMŲJŲ VIETŲ VIETŲ VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Jurbarko rajono savivaldybė yra didžiausia Tauragės apskrityje pagal teritorijos dydį (1507 kv.km.). Savivaldybės teritorija suskirstyta į 11 kaimiškųjų seniūnijų: Eržvilko, Girdžių, Juodaičių, Jurbarkų, Raudonės, Seredžiaus, Skirsnemunės, Smalininkų, Šimkaičių, Veliunos ir Viešvilės. Kaimiškųjų seniūnijų teritorinis išdėstymas yra pakeistas 2017 m. rugpjūčio 23 d. kai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 698 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių pavadinimų pakeitimo, gyvenamųjų vietovių nustatymo, panaikinimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“ patvirtino gyvenamųjų vietovių priskyrimą seniūnijoms. Bendrojo sprendiniuose nustatyta, kad seniūnijų teritorinis išsidėstymas yra optimalus, todėl siūloma išlaikyti esamą seniūnijų plotą ir skaičių.

3. Gyvenamųjų vietovių administracinis suskirstymas atliktas vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių ribų nustatymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. rugpjūčio 23 d. nutarimu Nr. 698 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės gyvenamųjų vietovių pavadinimų pakeitimo, gyvenamųjų vietovių nustatymo, panaikinimo, teritorijų ribų nustatymo ir pakeitimo“. Savivaldybės teritorijoje patvirtintos 376 gyvenamosios vietovės: 2 miestai – Jurbarkas ir Smalininkai, 8 miesteliai - Eržvilko mstl., Raudonės mstl., Seredžiaus mstl., Šimkaičių mstl., Veliunos mstl., Viešvilės mstl., Stakių mstl., Vadžgirio mstl. ir 366 kaimai ir viensėdžiai. Nustatyta, kad Smalininkų miesto teritorijos riba kerta nekilnojamosios kultūros vertybės teritoriją. Siūloma rengti Smalininkų miesto teritorijos ribų keitimą.

4. Jurbarko miesto teritorijos plotas nustatytas Jurbarko miesto teritorijos ribų plane, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. kovo 2 d. nutarimu Nr.193 „Dėl Jurbarko miesto teritorijos ribų pakeitimo“. Išlaikant sąsają su Jurbarko miesto teritorijos bendruoju planu (TPDR, T000089608), planuojamas Jurbarko miesto teritorijos išplėtimas prijungiant 88 ha plotą Naujasodžių k. Siūloma rengti Jurbarko miesto teritorijos ribų keitimą. Jurbarko miesto ribos keičiamos vadovaujantis Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų ir pavadinimų tvarkymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 651 (su vėlesniais pakeitimais) ir Administracinių vienetų ir gyvenamųjų vietovių teritorijų ribų nustatymo ar keitimo planų rengimo tvarkos aprašo aktualia redakcija.

5. Jurbarko savivaldybės teritorijos dalis patenka į pasienyje su Rusijos Federacija nustatytus pasienio ruožą² ir pasienio juostą³ (valstybės sienos apsaugai skirti žemės plotai).

Pasienio ruožo ribos patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 548 „Dėl pasienio ruožo ribų ir valstybės sienos apsaugos zonos ribų bei Lietuvos Respublikos gyvenamųjų vietovių, priskirtų pasienio ruožui, sąrašo patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais). Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje pasienio ruožui priskirta 21 gyvenamoji vietovė, kuri išsidėsto 4909,80 ha plote.

1.1.1.1 Gyvenamosios vietovės, patenkančios į pasienio ruožą

Eil. Nr.	Gyvenamosios vietovės kodas	Gyvenamosios vietovės pavadinimas	Gyvenamosios vietovės plotas, ha	Gyvenamosios vietovės plotas, patenkantis į pasienio ruožą, ha
I.	Jurbarkų seniūnija			
1	23227	Palėkių k.	288,72	288,72
2	15291	Greičių k.	292,71	204,37
3	23921	Pašvenčio k.	189,27	165,30
II.	Smalininkų seniūnija			
4	27121	Smalininkų k.	211,33	211,33
5	27117	Smalininkų m.	266,22	266,22
6	10551	Antšvenčių k.	233,09	233,08
7	29665	Užbalių k.	367,88	103,99
8	29788	Užtilčių k.	90,86	86,38
9	30985	Vilktačio vs.	11,60	11,48
10	14201	Endriūšių k.	327,70	327,70
11	30760	Vidkiemio k.	51,10	51,10
12	21626	Naudvario vs.	18,85	18,85
13	17562	Kazikėnų k.	290,69	290,69
III.	Viešvilės seniūnija			
14	10557	Antupių k.	108,44	108,44
15	36292	Viešvilės k.	613,06	613,06
16	30933	Vilkdaubio vs.	6,79	1,19
17	22861	Pagulbinių k.	1292,32	1288,39
18	25750	Ridelkalnio k.	211,57	211,57
19	10610	Apšriūtų k.	13,47	1,97
20	17030	Kalvelių k.	163,81	163,81
21	15808	Išdagų k.	14,79	14,79
22	30816	Viešvilės mstl.	247,35	247,35

² Lietuvos Respublikos pasienio ruožas (toliau – pasienio ruožas) – nuo Lietuvos Respublikos valstybės sienos į Lietuvos Respublikos teritorijos gilumą einanti paženklinta sausumos ar vidaus vandenų juosta, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, kuris nustatytas Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 aktualioje redakcijos II skyriaus 3-16 str.

Teisinis režimas - fizinių ir juridinių asmenų, juridinių asmenų filialų, atstovybių bei juridinio asmens statuso neturinčių asmenų elgesio taisyklės (teisės ir pareigos), valstybės sienos nustatymo, ženklinimo ir kirtimo tvarka, pasienio teisinio režimo užtikrinimas bei valstybės sienos priežiūra

³ Pasienio juosta – prie valstybės sienos esanti pasienio ruožo dalis, skirta valstybės sienos apsaugos objektams bei įrenginiams statyti ir prižiūrėti.

1.1.1.1 pav. Gyvenamosios vietovės, patenkančios į pasienio ruožą Jurbarko rajono savivaldybėje

6. Pasienio juosta patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 8 d. nutarimu Nr. 523 „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos valstybės sienos apsaugai skirtų žemės plotų ir jų ribų patvirtinimo“. Pasienio juostoje bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga, turi būti derinama su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Pasienio juosta skirta valstybės sienos apsaugos objektams bei įrenginiams statyti ir prižiūrėti. Pasienio juostoje bet kokia veikla, nesusijusi su valstybės sienos apsauga, turi būti derinama su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.

7. Pasienio ruože, pasienio juostoje ir pasienio vandenyse su Rusijos Federacija taikomas pasienio teisinis režimas, nustatytas Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme. Valstybės sienos perėjimo punktuose galioja valstybės sienos kirtimo tvarka nustatyta Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme.

Teritorijos tvarkymas.

- 1) Vadovaujantis Aviacijos įstatymo 13 straipsnio nuostatomis, - pasienio ruože ir 500 m atstumu abipus geležinkelio kelio, kuriuo vyksta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos tarpvyriausybiniuose susitarimuose nurodytų tranzitinių traukinių eismas, ašies statinių ir įrenginių, kurių aukštis virš žemės paviršiaus yra 30 m ir daugiau, statyba, rekonstravimas ar įrengimas turi būti suderinti su Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos.
- 2) Vykdamt ūkinę ir kitokią veiklą pasienio ruože, būtina vadovautis Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymu ir bei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo X skyriaus (Krašto apsauga ir valstybės sienos apsauga) trečiojo skirsnio (Valstybės sienos apsaugos objektų ir įrenginių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos) nuostatomis.

8. Jūravos šaudykla, esanti Pagulbinių k. 6, Viešvilės sen., Jurbarko r. sav., pritaikoma koviniam šaudymui ilginant šaudymo nuotolį iki 1000 metrų bei numatant šaudyklos teritorijos praplėtimą.

Šaudyklos saugos zonos⁴ orientacija ir išplėtimo riba nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatų reikalavimais pagal poreikį atliekamos šaudyklos ir saugos zonos išplėtimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

Saugos zonos orientacija ir įrengimo reikalavimai nustatomi atsižvelgiant į vietovės reljefą ir kitas sąlygas, šaudyklos eksploatavimo ypatumus, saugomų teritorijų lokalizaciją ir kt. Saugos zonos ribos turi būti pažymėtos įspėjamaisiais ženklais, zona gali būti aptverta. Apribojimai, kuriuos sukurs Jūravos šaudyklos saugos zonos išplėtimas:

- pratybų metu draudžiamas civilių asmenų patekimas į saugos zoną pėsčiomis ir transporto priemonėmis;
- draudžiama įrengti ginklų ir šaudmenų saugyklos, kitus pastatus ir statinius, susijusius su šaudyklos eksploatavimu;
- draudžiama statyti su šaudyklos eksploatavimu nesusijusius pastatus, statinius ir įrenginius, atkurti buvusias sodybas, įrengti trumpalaikio poilsio infrastruktūrą, lokalizuoti didelės traukos objektus;
- pratybų metu vykdyti miško priežiūros, įveisimo ir kirtimo darbus.

1.1.2. FUNKCINIŲ RYŠIŲ SPRENDINIAI

Savivaldybės teritorijoje formuojami šalies, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiantys vidiniai ir išoriniai funkciniai ryšiai, kurie planuojami esamų transporto koridorių pagrindu, kuriais realizuojamas susisiektis tarp Jurbarko rajono savivaldybės urbanistinių centrų, sukuriama ryšiai tarp jų ir su regioniniu lygmeniu veikiančiais funkciniais ryšiais. Nacionaliniu, regioniniu ir savivaldybės lygmeniu veikiančių ryšiai poveikio zonose formuojama Jurbarko rajono savivaldybės urbanistinė sistema.

1.1.2.1 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje formuojami funkciniai ryšiai:

Funkcinio ryšio lygmuo	Funkciniai ryšiai
Nacionalinis lygmuo	<ul style="list-style-type: none"> – Kaunas – Jurbarkas – Tauragė – Klaipėda; – Kaunas – Jurbarkas – Tauragė – Telšiai – Plungė – Klaipėda.
Regioninis lygmuo	<ul style="list-style-type: none"> – Kaunas – Jurbarkas – Raseiniai – Kėdainiai; – Kaunas – Šakiai – Jurbarkas – Tauragė – Klaipėda; – Lazdijai – Marijampolė – Šakiai – Jurbarkas – Tauragė – Pagėgiai.
Savivaldybės lygmuo - vidiniai funkciniai ryšiai	<ul style="list-style-type: none"> – Jurbarkas – Girdžiai – Eržvilkas; – Jurbarkas – Girdžiai – Vaidžigiris – Šimkaičiai – Stakiai – Veliuona; – Veliuona – Stakiai – Šimkaičiai – Vaidžigiris – Eržvilkas.
Savivaldybės lygmuo - išoriniai funkciniai ryšiai	<ul style="list-style-type: none"> – Jurbarkas – Eržvilkas – Tauragė; – Jurbarkas – Eržvilkas – Raseiniai; – Raseiniai – Eržvilkas – Tauragė; – Veliuona – Raseiniai; – Veliuona – Juodaičiai – Raseiniai; – Seredžius – Raseiniai.

⁴ **Saugos zona** – šaudyklos dalis tarp ugnies zonos ir šaudyklos ribų, už kurių nepavojinga būti šaudymo metu.

1.1.3. URBANISTINIAI CENTRAI

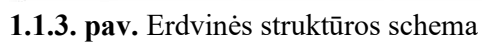
1. Urbanistinių centrų sistema formuojama tęstinumo pagrindu nekeičiant Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose (TPDR, T00010645) suplanuotos urbanistinių centrų sistemos. Įvertinant neigiamą demografinę situaciją sumažinama urbanistinių centrų teritorinė plėtra.

2. Jurbarko savivaldybės teritorijoje išskiriami plėtojamojo tipo lokalinis centras ir žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniai urbanistiniai centrai, kurie kartu formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą. Jurbarko miestas kartu su žemesnio lygmens palaikomojo tipo vietiniais urbanistiniais centrais formuoja savivaldybės urbanistinį karkasą. Išskiriami 3 tipų 14 urbanistinių centrų:

- 1 lokalinis centras (a kategorijos plėtojamojo tipo, stipraus potencialo) lokalinis centras, kurio paskirtis – palaikyti regiono dalių gyvybingumą veikiant kartu su regioniniais centrais, teikiant būtinojo, santykinai dažno poreikio paslaugas:
  - **Jurbarkas;**
- 10 vietinių centrų, turinčių institucinius požymius, kurių paskirtis - užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetus:
  - **Smalininkai;**
  - **Eržvilkas**
  - **Raudonė,**
  - **Seredžius;**
  - **Šimkaičiai;**
  - **Veliuona;**
  - **Viešvilė;**
  - **Skirsnemunė;**
  - **Girdžiai;**
  - **Juodaičiai.**

Smalininkai, Raudonė, Seredžius, Veliuona ir Viešvilė taip pat atlieka įvairios specializacijos rekreacinių centrų funkciją.

- 3 vietiniai centrai, neturintys institucinių požymių, kurių paskirtis - užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetus:
  - **Stakiai;**
  - **Vaidžgirys;**
  - **Klausučiai.**

1.2. FUNKCINĖS STRUKTŪROS VYSTYMO SPRENDINIAI

1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje plėtojamos konservacinės paskirties, miškų ūkio, vandens ūkio, žemės ūkio ir kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties teritorijos. Savivaldybės teritorijos struktūroje dominuoja neužstatytos teritorijos, kurios užima 96,0 proc., t. y. 144718,52 ha savivaldybės teritorijos. Vadovaujantis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos duomenimis savivaldybės teritorijoje (įskaitant Jurbarko miestą) žemės ūkio naudmenos užima 80922,11 ha (53,7 proc.), miškai - 56538,57 ha (37,5 proc.). Užstatytos teritorijos užima apie 4,0 proc. savivaldybės teritorijos ir turi tendenciją augti.

2. Jurbarko rajono savivaldybės plėtros tendencijas ir perspektyvas formuoja Lietuvos Respublikos regioninės politikos ir jos pagrindu suformuoti šalies teritorijos strateginiai teritoriniai – erdviniai struktūrų formavimo principai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano (TPDRIS, T00087007), sprendiniuose, ir globalizacijos veiksniai, kurie susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo išsaugojimu, tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka tiek valstybėje, tiek savivaldybėje.

3. Vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ reikalavimais. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavime yra suformuota funkcinė struktūra. Pagal funkcinės struktūros bei urbanistinės erdvinės kompozicijos elementų sandarą, planuojama teritorija skirstoma į 15 funkcinų zonų tipų. Konkrečios funkcinės zonos teritorijų sandara, galimos žemės naudojimo paskirtys, teritorijos naudojimo būdai ir kiti reikalavimai pateikti 8.3. skyriuje ir 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

4. Planuojama teritorija suskirstyta į neurbanizuojamų, urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonas bei kitas funkcinės zonas:

– **Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**

- Miškų ir miškingų teritorijų zona
- Žemės ūkio teritorijų zona:
  - Intensyvaus žemės ūkio teritorijų zona;
  - Tausojančio žemės ūkio teritorijų zona;
  - Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zona;
- Konservacinės teritorijos zona;
- Vandenių zona.

– **urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos:**

- Jurbarko miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
- Jurbarko miesto įtakos zonos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
- I prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
- II prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona;
- Sodininkų bendrijų zona;
- Pramonės ir sandėliavimo zona;
- Rekreacinių teritorijų zona;
- Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona.

– **Kitos funkcinės zonos:**

- Panemunių regioninio parko zona;

5. Jurbarko savivaldybės teritorijos funkcinės struktūros modelis formuojamas išlaikant sąsajas su neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų principiniu funkcinio zonavimu, kuris pateiktas galiojančiame Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane. Esminiai sprendinių funkciniai pokyčiai susiję su:

- urbanizuotų ir urbanizuojamų funkcinio zonų teritorijų ploto mažinimu bei urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros orientaciją į esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimą;
- pramonės ir sandėliavimo funkcinio zonų formavimu urbanistinių centrų gretimoje aplinkoje;
- savivaldybės rekreacinio ir turistinio potencialo panaudojimu kaip vienos iš savivaldybės ekonominę pagrindą stiprinančių krypčių;
- Smalininkų miesto kurortinės teritorijos statuso siekiamybe;
- kraštovaizdžio ekologinės pusiausvyros ir biologinės įvairovės apsaugos reikalavimų integravimu.

Bendrojo plano sprendiniuose savivaldybės teritorijos funkcinėje struktūroje dominuoja neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės teritorijos, kurios užima 93,42 %, t. y. 140681 ha savivaldybės teritorijos. Savivaldybės teritorijoje žemės ūkio teritorijų funkcinės zonos dominuoja - užima 71468 ha (47,46 %), miškų ir miškingų teritorijų funkcinės zonos - 65088 ha plotą (43,21 %) savivaldybės teritorijos. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos užima apie 4,38% savivaldybės teritorijos.

Žemės ūkio teritorijos, kuriose prioritetą teikiamas miškų įveisimui užima 8445 ha (5,6 %) savivaldybės teritorijos.

1.2.1. lentelė. Funkcinių zonų balansas

Eil. Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Funkcinės zonos plotas	
		ha	proc.
	Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos	140823	93,51
1.	Miškų ir miškingų teritorijų zona	65444	43,75
2.	Intensyvaus žemės ūkio teritorijų zona	55858	37,09
3.	Tausojančio žemės ūkio teritorijų zona	15610	10,37
4.	Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zona	1667	1,11
5.	Konservacinės teritorijos zona	854	0,57
6.	Vandenų zona	1390	0,92
	Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos	6465	4,28
7.	Jurbarko miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona	1512	1,00
8.	Jurbarko miesto įtakos zonos urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona	504	0,34
9.	I prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona	1738	1,15
10.	II prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona	1561	1,03
11.	Sodininkų bendrijų zona	123	0,08
12.	Pramonės ir sandėliavimo zona	882	0,59
13.	Rekreacinių teritorijų zona	145	0,10
14.	Inžinerinės infrastuktūros koridorių zona	0*	0*
	Kitos funkcinės zonos	3327	2,20
15.	Panemunių regioninio parko zona	3327	2,20
	Viso:	150615	100

* Inžinerinės infrastuktūros koridorių zonos plotas yra įskaičiuotas į kitų funkcinio zonų plotą.

1.3. FUNKCINIŲ ZONŲ VYSTYMO SPRENDINIAI

1.3.1. NEURBANIZUOTŲ IR NEURBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS

- 1. Miškų ir miškingų teritorijų zona** - polifunkcinė zona, kurioje dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – M).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Miškų ir miškingų teritorijų funkcinių zonų teritorijų naudojimo reikalavimai) diferencijuoti pagal jų bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinį prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žr. 3 skyrių ir 1 PRIEDĄ „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“).
- 2) Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje galimas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, tik šio straipsnio nustatytais šiais išimtiniais atvejais:
  - valstybei svarbiems projektams įgyvendinti;
  - inžinerinės infrastruktūros teritorijoms, apimančioms komunikacinius koridorius, inžinerinius tinklus, susisiekimo komunikacijas ir aptarnavimo objektus, formuoti;
  - visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ir atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti;
  - teritorijose, skirtose valstybės sienos apsaugos tikslams ir krašto apsaugos tikslams;
  - buvusioms sodyboms privačioje miško žemėje atstatyti Vyriausybės nustatyta tvarka;
  - teisėtai pastatyto pastato arba pastato kartu su jo priklausiniais, Nekilnojamojo turto registre įregistruoto kaip atskiro nekilnojamojo turto objekto (pagrindinio daikto), sklypui formuoti;
- 3) Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 p. nurodyta išimtis taikoma ir miškų ūkio paskirtis keičiama pagal poreikį, sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje galimas detaliai išžvalgytuose naudojamuose telkiniuose atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūras.
- 4) Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis LR Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.
- 5) Tikslus miško žemės paverčiamos kitomis naudmenomis plotas ir vieta nustatomi žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose (vietovės lygmens bendruosiuose planuose ir detaliuosiuose planuose), specialiojo planavimo dokumentuose ir valdos projektuose. Miškų įstatymo nurodytais atvejais, kada miško žemė gali būti paverčiama kitomis naudmenomis, kai konkretūs objektai nenumatyti, jie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti numatomi parengus detaliojo teritorijų planavimo dokumentą ar formavimo pertvarkymo projektą.
Savivaldybės teritorijoje sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje konkretizuojamos 12 teritorijų, kurioms potencialiai gali būti taikoma miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis. Bendras miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis teritorijų plotas apie 386,06 ha. Teritorijos pažymėtos pridedamoje Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis schemeje.
- 6) Miškas atkuriamas ir įveisiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos miškų įstatymu ir Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo“, parengus šiuose nuostatuose nurodytus projektus. Miškas privačioje ne miško žemėje veisiamas vadovaujantis Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. kovo 29 d. įsakymu

Nr. 3D-130/D1-144 „Dėl Miško įveisimo privačioje ne miško žemėje tvarkos aprašo patvirtinimo“. Valstybinėje žemėje miškas įveisiamas vadovaujantis žemės reformos žemėtvarkos projektuose suprojektuotais sklypais miškui veisti. Jurbarko rajono teritorijoje galioja miškų išdėstymo žemėtvarkos schema, patvirtinta Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2008 m. balandžio 24 d. sprendimu Nr. T2-111 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos miškų išdėstymo žemėtvarkos schemos patvirtinimo“ (toliau – Schema). Aktualūs schemos sprendiniai integruoti į Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius. Jurbarko rajono savivaldybėje išskirtos apie 16932 ha ploto teritorijos, kuriose prioritetas teikiamas miško įveisimui.

- 7) Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose įsiterpusiuose žemės ūkio paskirties teritorijose, kurios nepatenka į teritorijas, kuriose prioritetas teikiamas miško įveisimui, galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas⁵ ir/ar su kitos paskirties (ūkio, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. Kitos paskirties (fermų, šiltnamių) pastatų statyba negalima. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose esančiose saugomose teritorijose ūkininko sodybos gali būti kuriamos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme numatytais atvejais ir numatytais sąlygomis bei šių saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 punktu, saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti nustatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytose vietose. Dubysos ichtiologiniam draustiniui, Margupio botaniniam draustiniui, Buveinių apsaugai svarbiai teritorijai - Dubysos vidurypis ir žemupys LTRAS0002, Paukščių apsaugai svarbiai teritorijai – Dubysos upės slėnis LTRASB001 nėra parengta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, kuriuose būtų nustatytos ūkininko sodybos pastatų statybos vietos. Todėl naujų ūkininkų sodybų statyba, kol nėra parengta atitinkamų saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, minėtose saugomose teritorijose, negalima.

2. **Žemės ūkio teritorijų zona** - polifunkcinės agrarinės teritorijos kaimo gyvenamosiose vietovėse, kuriose dominuoja žemės ūkio paskirties žemė. Žemės ūkio teritorijų funkcinių zonų naudojimo reikalavimai diferencijuoti pagal jų bendrą kraštovaizdžio pobūdį, kraštovaizdžio naudojimo pobūdį, kraštovaizdžio gamtinį pobūdį, gamtinės sąskaidos raiškumą, funkcinių prioritetą ir naudojimo intensyvumą (žiūr. 3 skyrių). Savivaldybės teritorijoje išskiriami 3 žemės ūkio funkcinių zonų tipai:

- intensyvaus žemės ūkio teritorijų zona (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - Z1);
- tausojančio žemės ūkio teritorijų zona (indeksai Pagrindiniame brėžinyje - Z2.1; Z2.2; Z2.3);
- rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zona (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - Z3).

Intensyvaus žemės ūkio funkcinė zona – polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė su pavieniais žemės ūkio ar alternatyviai veiklai reikalingais statiniais ir pavienėmis ūkininkų sodybomis (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – Z1)

Teritorijų tvarkymas:

⁵ Ūkininko sodyba - nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Statyba galima teisės aktų nustatyta tvarka parinkus vietą statybai ir parengus statinių projektus.

- 1) Siekiama racionalaus žemės naudojimo auginant prekybei produkcijai dirvožemių savybes geriausiai atitinkančius augalus, mažiau našiose žemėse pasėlių struktūra pritaikant gyvulininkystės vystymui. Skatinamas ūkių stambinimas ir konsolidacijos projektų rengimas;
- 2) Atliekami sausinimo sistemų rekonstrukcijos darbai, panaudojant ES ir nacionalinio biudžeto paramos priemones.
- 3) Planuojamas miško įveisimas žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose. Intensyvaus žemės ūkio funkcinėse zonose miško įveisimas numatomas 2097 ha plote, kas sudaro 1,4 % intensyvaus žemės ūkio funkcinių zonų ploto.
- 4) Žemės ūkio funkcinėse zonose esančiose žemės ūkio žemės sklypuose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas ir/ar su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti pagal parengtą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą. Ūkininkų sodybų kūrimas galimas pagal funkcinės zonos (kraštovaizdžio tvarkymo zonos) nustatytus privalomuosius naudojimo reikalavimus. Statant žemės ūkio kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo), plečiant esamas specializuotų ūkių teritorijas ir steigiant naujas, galima su sąlyga, kad žemės ūkio veikla nesudaro neigiamo poveikio greta esamoms ir numatomoms veikloms.
- 5) Žemės ūkio specializuoti ūkiai gali steigtis konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius kompleksus ir naujose teritorijoje.
- 6) Žemės ūkio paskirties sklypuose kaimo turizmo objektai galimi funkcinėse zonose, kuriuose 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ nustatytas rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijos naudojimo būdas. Žemės ūkio paskirties sklypuose kuriant kaimo turizmo objektą esamoje ūkininko sodyboje, prieš tai žemės sklypui nustatomas papildomas rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijos naudojimo būdas vadovaujantis kaimo plėtros projektu ir taikomi funkcinėi zonai (kraštovaizdžio tvarkymo zonai) nustatyti privalomieji naudojimo reikalavimai.
- 7) Pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 4 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), jei jie nėra gamtinio karkaso teritorijose. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms.
- 8) Intensyvaus ir tausojančio žemės ūkio funkcinėse zonose žemės ūkio paskirtis keičiama į kitą paskirtį tiesiant susisiekimo komunikacijas, inžinerinius tinklus, statant nedidelės apimties inžinerinius statinius, komunalines įmones aptarnaujančius objektus ir kitus būtinus inžinerinius statinius, reikalingus savivaldybės teritorijos funkcionavimui.

Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – Z2.1).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Istorinio paveldo eksponavimo, gamtinio kraštovaizdžio identiteto išsaugojimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais siekiama saugoti Panemunės atvirų erdvių kraštovaizdį, slėnį, terasas, šlaitus ir natūralias pievas.

- 2) Rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu.
- 3) Esamų išsklaidyto užstatymo⁶ pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminiu didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- 4) Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais statyba negalima.

Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė agrariniame miškingame kraštovaizdyje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – Z2.2).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Gamtinio kraštovaizdžio formavimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais siekiama saugoti upių slėnius, terasas, šlaitus didinant teritorijos miškingumą.
- 2) Rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. Prioritetas teikiamas miško įveisimui žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir nuskurdintuose plotuose. Tausojančio žemės ūkio funkcinėse zonose (Z2.2) miško įvesimas numatomas 5900 ha plote, kas sudaro 3,9 % savivaldybės ploto.
- 3) Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminiu didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- 4) Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha.
- 5) Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima.

Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė agrariniame kraštovaizdyje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – Z2.3).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Gamtinio kraštovaizdžio formavimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais leidžiama tokia veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas, apsaugo upių slėnius.
- 2) Rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas gamtiniame karkase, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. Prioritetas teikiamas miško įveisimui

⁶ Išsklaidyto užstatymo teritorijoms priskiriamos pavienės gyvenamųjų pastatų, negyvenamųjų pastatų, inžinerinių statinių teritorijos kaimų teritorijose ir ūkininkų sodybos. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre 2023 m. duomenimis registruota 1721 ūkininkų ūkiai. NAGRINĖJAMU periodu ūkininkų ūkių, įskaitant ir ūkininkų sodybas, skaičius mažėjo nuo 2532 iki 1721, t. y. 32 proc., todėl ūkininkų sodybų parinkimo vietos projektai nėra aktualūs,

- žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir eroduojančiuose plotuose. Tausojančio žemės ūkio funkcinėse zonose (Z2.3) miško įvesimas numatomas 132 ha plote, kas sudaro 0,09 % savivaldybės ploto.
- 3) Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminių didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
  - 4) Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha.
  - 5) Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties ((fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima.
  - 6) Pramonės ir sandėliavimo teritorijos iki 2 hektaro ploto gali būti vystomos konvertuojant arba modernizuojant esamus veikiančius arba esamus apleistus žemės ūkio gamybinius objektus (tokio tipo kaip kompleksai, fermos, bet ne ūkininko sodybos), jei jie nėra gamtinio karkaso teritorijose. Pramonės ir sandėliavimo teritorijos plėtojamos, neformuojant kompaktiškai užstatytos teritorijos ir nesudarant: reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai ir/ar bendro neigiamo poveikio su kita vykdoma ūkine veikla; neigiamo poveikio gyventojams ir visuomenės sveikatai, įskaitant neigiamą poveikį gyvenamajai, rekreacinei, visuomeninei aplinkai, gyventojų saugai ir visuomenės sveikatai dėl fizinės, cheminės, biologinės taršos ir kvapų; neigiamo poveikio aplinkos oro kokybei, mikroklimatui, nekilnojamojo kultūros paveldo objektams, neigiamo vizualinio estetinio poveikio kraštovaizdžiui, saugomoms teritorijoms ir kitoms vertybėms.
Pramonės veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais, negalima.
  - 7) Panemunių regioninio parko teritorijos prieigų, gamtinio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais išskirta Panemunių regioninio parko buferinė zona. Teritorijos tvarkymą reglamentuoja saugomų teritorijų teisės aktai ir planavimo dokumentai.

Rekreacinio naudojimo žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, skirta kaimo turizmo veiklai plėtoti (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – Z3).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Skatinamas kaimo turizmas ir kita alternatyvi žemės ūkiui veikla. Plėtojimas siejamas su esamų vertingiausiais estetiniais ištekliais pasižyminčių teritorijų išlaikymu, rekreacinio kraštovaizdžio formavimu su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra. Prioritetas teikiamas kaimo turizmo sodybų steigimui.
- 2) Rekomenduojamas tausojamasis bei ekologinis ūkininkavimas, susijęs su kraštovaizdžio natūralumo apsauga: išlaikymu, saugojimu, palaikymu, stiprinimu, kraštovaizdžio natūralumą atkuriančių elementų grąžinimu ir gausinimu. Planuojamas fragmentinis miško įveisimas žemės ūkiui mažiau tinkamuose ir eroduojančiuose plotuose. Tausojančio žemės ūkio funkcinėse zonose (Z3) miško įvesimas numatomas 309 ha plote, kas sudaro 0,2 % savivaldybės teritorijos ploto.
- 4) Esamų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų tvarkymas siejamas su esamų užstatymo rodiklių neesminių didinimu esamuose žemės sklypuose, siekiant teritorijos efektyvumo užtikrinimo ir gyvenimo kokybės gerinimo.
- 5) Naujų išsklaidyto užstatymo pavienių teritorijų plėtojimas siejamas tik su ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (kaimo turizmo) pastatais formavimu, kai žemės sklypo plotas ne mažesnis kaip 2,0 ha.
- 6) Specializuotų žemės ūkio, ūkininkų ūkių su kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių) pastatais statyba negalima.

3. **Vandens zona** - funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 26 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė. Zonai priskiriami rekreaciniai vandens telkiniai, ekosistemas saugantys vandens telkiniai, bendro naudojimo vandens telkiniai, ūkinei veiklai naudojami vandens telkiniai. Intensyviai rekreaciniam pritaikymui tinkami vandenys išskirti didesniuose, nei 25 ha ploto valstybiniuose vandens telkiniuose (Pagrindiniame brėžinyje indeksas - H).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Paviršinių vandenių naudojimą, valdymą ir saugojimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474 su vėlesniais pakeitimais).
- 2) Rekreaciniai vandens telkiniai naudotini mėgėjiškai žūklei, vandens sportui, poilsiui ir turizmui. Ši funkcija būdinga vaizdingo kraštovaizdžio vandens telkiniams ir kurie tinkami pasyviai arba aktyviai poilsiui – vandens turizmui, medžioklei, vandens sportui, meškeriojimui.
- 3) Vandens telkinių, esančių Panemunės regioniniame parke ir valstybiniuose draustiniuose, naudojimas ir veiklos juose reglamentuojamos šių saugomų teritorijų nuostatuose bei jų specialiojo planavimo dokumentuose, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatyme, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatuose bei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose veiklą saugomose teritorijose.
- 4) Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos ir tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar statybos projektus, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statinių projektų sprendiniai, susiję su veiklos reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose lieka galioti.

4. **Konservacinės teritorijos zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė (indeksas Pagrindiniame brėžinyje C).

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu.

1.3.2 URBANIZUOTŲ IR URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ FUNKCINĖS ZONOS

1. **Jurbarko miesto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona** - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje U1), skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, sodininkų bendrijų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių, bendro naudojimo erdvių ir atskirųjų želdynų plėtojimui.

Teritorijos tvarkymas:

- 1) Jurbarko miesto teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (TPDR, T00089608) ir Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plane nedetalizuojama. Priemiestinės zonos (Naujasodžių k.) sprendiniai integruojami į Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius, todėl Jurbarko miesto bendrojo plano sprendiniai priemiestinėje zonoje (Naujasodžių k.) lieka galioti po Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano patvirtinimo.
- 2) Siekiama didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant modernizavimą, konversiją, saugojimą ir naują plėtrą. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų užbaigimui, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas.
- 3) Teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės - viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

2. Jurbarko miesto įtakos zonų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro plėtos teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje – U2) Jurbarkų, Dainių ir Naujasodžių kaimų teritorijose, kuri vystoma išlaikant funkcinius ir kompozicinius ryšius su Jurbarko miesto funkcinė ir erdvine struktūra. Teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui.

- 1) Jurbarko miesto įtakos zonų teritorijų vystymui Jurbarkų ir Dainių k. rengiamas Jurbarko miesto įtakos zonos teritorijos kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 5000.
- 2) Jurbarko miesto įtakos zonos teritorijos vystymui Naujasodžių k. rengiamas kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas - vietovės lygmens bendrasis planas M 1: 2000 arba visos teritorijos detalusis planas.
- 3) Siekiama didelio, vidutinio ir mažo užstatymo intensyvumo kompaktiško užstatymo formavimo numatant naują plėtrą, modernizavimą, konversiją ir saugojimą. Prioritetas teikiamas esamų užstatytų teritorijų integravimui į Jurbarko miesto funkcinę ir erdvinę struktūrą, nuosekliam užbaigimui, konversijai, regeneravimui, tankinimui, darnaus būsto plėtrai, darbo vietų, kokybiškų vietinių paslaugų, efektyviam mobilumo ir optimalios susisiekimo infrastruktūros užtikrinimui, viešųjų ir žaliųjų erdvių formavimui. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas ir neužstatytų teritorijų urbanizavimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų. Neurbanizuotų teritorijų funkcinėje struktūroje turi dominuoti ūkinės veiklos, orientuotos į darbo vietų kūrimą. Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai ir yra nesusijusi su taršia gamyba.
- 4) Teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę,

pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės - viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

- 5) Žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

3. I prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona – prioritetinio vystymo intensyvios kompaktiškos urbanizacijos integracijos centrai ir kiti vietiniai centrai su dominuojančia gyvenamąja ir rekreacine funkcija, išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-3): Smalininkų m., Viešvilės mst., Veliuonos mst., Raudonės mst., Seredžiaus mst., Rotulių k., Skirsnėminės k. Pilies I k. Teritorija skirta visų tipų gyvenamosios paskirties pastatų kvartalų, paslaugų, socialinės infrastruktūros, rekreacinės infrastruktūros, specializuotų kompleksų, pramonės ir sandėliavimo, inžinerinės infrastruktūros pastatų ir statinių statybai, bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų formavimui.

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Taikomi intensyvios urbanizacijos reikalavimai. Užstatytų ir užstatomų teritorijų plėtojimas siejamas su esamų užstatytų teritorijų vidinių resursų panaudojimu, fizinės ir funkcinės struktūros atnaujinimu: regeneravimu, modernizavimu, tankinimu ir konversija. Taikomi daugiafunkciškumo ir kompaktiškumo principai. Vystoma prioritetinė savivaldybės infrastruktūra.
- 2) Smalininkų miesto teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Smalininkų miesto teritorijos bendrojo planu (TPDR, T00074633). Smalininkų miestas vystomas kaip kurortinės teritorijos centras su visa privaloma poilsio infrastruktūra.
- 3) Veliuonos miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Veliuonos miestelio teritorijos bendrojo planu (TPDR, T00089318).
- 4) Viešvilės miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Viešvilės miestelio teritorijos bendrojo planu (TPDR, T00077890).
- 5) Raudonės mst. ir Seredžiaus mst. vystymas realizuojamas pagal rengiamus kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus - vietovės lygmens bendruosius planus M 1: 5000.
- 6) Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla, esamų teritorijų konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdą ir naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdo teritorijų planavimas galimi teritorijose, kurios nepatenka į Panemunės regioninio parko, valstybinių draustinių ir Natura 2000 teritorijas. Visose I prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zonose negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.
- 7) Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose saugomoje teritorijoje - Panemunių regioniniame parke, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato šio parko nuostatai ir tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. D1-499 „Dėl Panemunių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo“. Dubysos ichtiologiniame draustinyje veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymas, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai bei kiti teisės aktai, reglamentuojantys veiklą saugomose teritorijose.

- 8) Žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių ir kaimo turizmo) pastatų statyba negalima.

4. II prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - neprioritetinio vystymo intensyvos ir ekstensyvos kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-4). Šiai teritorijų grupei priskiriamos miestelių ir kaimų gyvenviečių teritorijos, nepatenkančios į urbanistinio plėtojimo prioriteto funkcines zonas: Eržvilko mst., Šimkaičių mst., Stakių mst., Vaidžgirio mst., Klausučių k., Juodaičių k., Girdžių k., Armeniškių k., Tamošių k., Baltraiškės k., Lybiškių k., Pavidaujų k., Kartupių k., Pašaltuonio k., Žindaičių k., Varkaukio k., Paulių k. ir Jokūbaičių k. gyvenamųjų vietovių kompaktiškai užstatytos teritorijos.

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Gyvenamųjų vietovių užstatytų teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliais planais.
- 2) Plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu optimalesnei erdvinei kraštovaizdžio struktūrai užtikrinti. Numatomas neefektyviai naudojamų urbanizuotų teritorijų pertvarkymas urbanistinėmis priemonėmis, nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo užbaigimas laikantis kontekstualių užstatymo parametrų, taikant priemones, skirtas teritorijų naudojimo efektyvumui užtikrinti ir gyvenimo kokybei gerinti. Pagal poreikį galimas inžinerinės, susisiekimo, socialinės, rekreacinės infrastruktūros tolimesnis plėtojimas.
- 3) Galima ūkinė veikla, kuri nesukelia neigiamo poveikio aplinkai. Negalima ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, ir ūkinė veikla, susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirbimu.
- 4) Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų ir/ar kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių) pastatų statyba negalima.

5. Sodininkų bendrijų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja teritorijos, skirtos mėgėjų sodininkystei (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - U-SB). Savivaldybės teritorijoje išskiriamos 5 sodininkų bendrijų funkcinės zonos.

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Veiklą sodininkų bendrijų funkcinėse zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas.
- 2) Funkcinėse zonose esančios sodininkų bendrijų teritorijos nekonvertuojamos, gyvenamosios paskirties pastatų statyba galima pagal Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo nuostatas, išskyrus Vanaginės k. esančią sodininkų bendrijų zoną, kuri patenka į UAB „Dainiai“ gyvulininkystės komplekso sanitarinę apsaugos zoną.

8. Pramonės ir sandėliavimo zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-PR). Planuojamos 5 intensyvos kompaktiškos urbanizacijos zonos šalia Jurbarko m., Eržvilko mst., Lybiškių k., Šimkaičių mst. ir Juodaičių k.

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliais planais.

- 2) Teritorijos plėtojimas siejamas su išisiniu žemės naudmenų struktūros pakeitimu siekiant plėtoti polifunkcines zonas, kuriose dominuoja paslaugų, sandėliavimo ir pramonės ūkinė veikla, formuojami pramonės rajonai.
- 3) Galima nauja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla, esamų teritorijų konversija į pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdą ir naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų naudojimo būdo teritorijų planavimas, tačiau planuojama ūkinė veikla, kuri susijusi su atliekų tvarkymu ir atliekų perdirstimu, negalima. Esama gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla gali būti plečiama tik tokiu atveju, jei ši veikla neapribos gretimų žemės sklypų konversijos galimybių.
- 4) Galima pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais. Taršos leidimai išduodami Taisyklių 1 priedo 2 priedėlio lentelės 10 punkto kriterijus atitinkančiai veiklai.
- 5) Gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla privalo atitikti higienos normų reikalavimus ir neturi daryti neigiamo poveikio aplinkai ir gyventojams. Įmonių, įsikursiančių šiose zonose sanitarinės apsaugos zonos neturėtų peržengti teritorijos sklypo ribų. Vykdamas pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtrą, Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, turi būti atliekamos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo (PVSV) procedūros. Jų metu identifikuojami konkrečių objektų/veiklų sukelti poveikiai aplinkai bei visuomenės sveikatai ir saugumui, numatomos konkrečios priemonės galimiems poveikiams išvengti, sumažinti ar kompensuoti.
- 6) Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų, kaimo turizmo ir gyvenamųjų pastatų statyba negalima.

9. Rekreacinių teritorijų zona – funkcinės zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-R).

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliesiais planais.
- 2) Plėtojimas siejamas su atitinkamų naudmenų struktūros formavimu, skirtu rekreacinei struktūrai užtikrinti, formuoti ir palaikyti rekreacinį kraštovaizdį su rekreacijai palankia aplinka bei reikalinga infrastruktūra.
- 3) Esama žemės ūkio paskirties žemė konvertuojama į kitos paskirties žemę. Ūkininkų ūkių, ūkininkų sodybų, kaimo turizmo ir gyvenamųjų pastatų statyba negalima.
- 4) Draudžiama plėtoti ūkinės veiklas, kurioms išduodami Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai.
- 5) Naudojamuose žemės gelmių išteklių telkiniuose, kurių kodas 2012 „Kalnėnai II sklypas“ ir 4271 „Kalnėnai“, rekreacinė ūkinė veikla, rekreacinių teritorijų naudojimo būdo nustatymas ir rekultivavimas į rekreacinę teritoriją galimas tik po visiško išteklių išeksploatavimo.

10. Inžinerinės infrastuktūros koridorių zona – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių gatvių ir kelių, geležinkelio kelių ir magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai ir vandenvietės. Funkcinė zona sutampa su geležinkelio ir automobilių kelių žemės sklypais. Dėl plano mastelio ši zona grafiškai neišskiriama ir jai nepriskiriamas indeksas.

1.3.4 KITOS FUNKCINĖS ZONOS

1. **Panemunių regioninio parko zona** - funkcinės zonos riba sutampa su Panemunių regioninio parko riba Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje (indeksas Pagrindiniame brėžinyje K-1).

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Panemunių regioninio parko Panemunių regioninio parko tvarkymo planas, T00053023 (10000200036).

1.3.5 KITOS SPECIFINĖS TERITORIJOS

Naudingųjų iškasenų gavybos teritorijos – detaliai išžvalgyti telkiniai, parengtinai išžvalgyti ir prognoziniai žemės gelmių išteklių telkiniai.

Teritorijų tvarkymas:

- 1) Žemės gelmių naudojimas ir teritorijos rekultivavimas realizuojami vadovaujantis žemės gelmių naudojimo planais ir galiojančiais naudojimo projektais.
- 2) Realų naudingųjų iškasenų išteklių potencialą sudaro detaliai išžvalgyti ir parengtinai išžvalgyti ištekliai, o prognoziniai ištekliai – tai rezervas ateičiai, kai bus sunaudoti išžvalgyti ištekliai. Pagal Lietuvos Respublikos Žemės gelmių įstatymą ir poįstatyminius teisės aktus naudoti (eksploduoti) galima tik detaliai išžvalgytus ir aprobuotus išteklius. Parengtinai išžvalgytus ir prognozinius išteklius prieš jų naudojimą reikia detaliai išžvalgyti.
- 3) Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 109 straipsnis nustato savininkų ir naudotojų teisių apribojimus taikomus aprobuotų atviru kasybos būdu (nuo žemės paviršiaus karjeriais) išgaunamų žemės gelmių išteklių telkiniuose, išskyrus atvejus, kai šie telkiniai patenka į valstybinius parkus, draustinius ar rezervatus. Pagal šį įstatymą, aukščiau nurodytuose žemės gelmių išteklių telkiniuose draudžiama: 1) statyti statinius, įrengti įrenginius, tiesti inžinerinius tinklus (išskyrus statinius, įrenginius ar inžinerinius tinklus, skirtus šių telkinių eksploatavimui); 2) įveisti mišką ar sodą; 3) įrengti dirbtinius vandens telkinius ir mažuosius karjerus; 4) keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), išskyrus pakeitimą į kitos paskirties žemės naudingųjų iškasenų teritorijų naudojimo būdą. Tačiau Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas nenumato jokių apribojimų parengtinai išžvalgytuose bei prognozinuose plotuose, o tai reiškia, kad čia žemė gali būti privatizuojama bei naudojama kitoms reikmėms, dėl ko gali sumažėti naudingųjų iškasenų išteklių rezervas.
- 4) Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra saugomų teritorijų ribose. Tokiu atveju šioms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas. Pagal bendruosius apribojimus saugomose teritorijose jau veikiančiuose karjeruose gavyba nedraudžiama, tačiau draudžiama įrengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus.
- 5) Dalis naudingųjų iškasenų telkinių yra miško žemėje. Tokiu atveju šioms teritorijoms galioja ir Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo 11 str. 4 p. reikalavimai.
- 6) Bendrojo plano sprendiniuose nustatoma, kad miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje galimas detaliai išžvalgytuose naudojamuose telkiniuose.
- 7) Esamų parengtinai išžvalgytų ir prognozių žemės gelmių išteklių detalus žvalgymas, naujų žemės gelmių išteklių telkinių žvalgymas ir eksploatavimas draudžiamas Smalininkų kurortinės teritorijos ribose.

- 8) Žemės gelmių išteklių telkinių, kurių kodas 2012 „Kalnėnai II sklypas“ ir 4271 „Kalnėnai“, teritorijų rekultivavimas galimas į kitos paskirties rekreacinių teritorijų naudojimo būdą po išteklių išeksplotavimo.
- 9) Žemės gelmių išteklių telkinių, kurie bus užregistruoti po Bendrojo plano patvirtinimo ir nenurodyti Bendrajame plane, žemės gelmių naudojimo planai neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose teisės aktų nustatyta tvarka gali būti rengiami ir jais pagrindinė žemės naudojimo paskirtis gali būti keičiama, jeigu teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose šiose teritorijose nesuplanuota inžinerinė infrastruktūra ir (ar) jos plėtra.

1.4. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ PRIORITETINĖ PLĖTRA

1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas parengtas pagal teisinį reglamentavimą, kuris galiojo iki 2014 m. sausio 2 d., todėl bendrajame plane neišskirti įgyvendinimo prioritetai. Įgyvendinimo prioritetų nustatymą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos, Teritorijų planavimo normos⁷, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ ir Teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacija⁸, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos patvirtinimo“.

2. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatoma, kad Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra 10 prioritetinių plėtros teritorijų, kuriose atitinkamai planuojama prioritetinė savivaldybės infrastruktūra. Likusios urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos priskiriamos II įgyvendinimo prioritetui.

I įgyvendinimo prioritetui priskirtos teritorijos:

- Jurbarko miesto urbanizuojama teritorija pagal Jurbarko miesto bendrąjį planą (TPDR, T00089608).;
- Smalininkų miesto urbanizuojama teritorija pagal Smalininkų miesto bendrąjį planą (TPDR, T00074633).;
- Viešvilės (TPDR, T00077890) ir Veliuonos (TPDR, T00089318) miestelių urbanizuojama teritorija pagal parengtus miestelių bendruosius planus;
- Seredžiaus ir Raudonės miestelių urbanizuojama teritorija pagal rengiamus miestelių bendruosius planus;
- Pilies I k., Raudonėnų, Rotulių ir Skirsnemunės kaimų urbanizuota teritorija.

⁷ Teritorijų planavimo normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ (galiojanti redakcija nuo 2016-01-01) 14.4 punkte nurodyta, kad naujos plėtros teritorijų vystymo eiliškumas nustatomas išskiriant prioritetinės plėtros teritorijas, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą.

⁸ Teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos patvirtinimo“ 7 lentelėje pateiktas įgyvendinimo prioritetų erdviųjų objektų žymėjimas: *prioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 1, neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros reikšmė – 2.*

1.5. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

Erdvinės struktūros įgyvendinimo prioritetai:

1. Erdvinės struktūros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- Jurbarko miesto priemiestinės (funkcinės zonos U-2) vietovės lygmens bendrasis planas M 1:5000.
- Raudonės miestelio bendrasis planas M 1:5000;
- Seredžiaus miestelio bendrasis planas M 1:5000;
- Kaimų teritorijų vietovės lygmens bendrieji planai M 1:2000 (išimtiniais atvejais, pagal poreikį formuojat kompaktiškai užstatomas pramonės ir sandėliavimo teritorijas);
- Smalininkų kurortinės teritorijos ribos nustatymo specialusis planas M 1:10000;
- Smalininkų miesto ribos keitimo planas M 1:10000;
- Jurbarko miesto ribos keitimo planas M 1:10000.

2. Funkcinės struktūros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- rengiami žemės ūkio paskirties žemės sklypų konsolidacijos projektai;
- rengiami miškų ūkio paskirties žemės sklypų konsolidacijos projektai;
- rengiami kaimo plėtros žemėtvarkos projektai miškui įveisti.

2. GAMTINĖ APLINKA IR KRAŠTOVAIZDIS

2.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO SPRENDINIAI

2.1.1. KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONOS

1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo kraštovaizdžio tvarkymo sprendiniai yra parengti vadovaujantis Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano metodologinėmis nuostatomis.

Kraštovaizdžio tvarkymo zona – nustatytomis ribomis apibrėžtos paskirties teritorija, turinti teritorijų planavimo dokumentais nustatytas arba planuojamas apsaugos ir naudojimo sąlygas (reglamentą) bei joms adekvačias kraštovaizdžio atkūrimo, formavimo ir kitas tvarkymo priemones. Kiekviena tvarkymo zona yra atraminis teritorinis vienetas, kuriam tos zonos ribose nustatoma kraštovaizdžio formavimo politika, galimų veiklų prioritetai, apibrėžiamos principinės nuostatos neleistinoms veikloms ir (ar) jų kryptims vykdyti. Atsižvelgiant į skirtingą kraštovaizdžio pobūdį, tvarkymo zonos nustato diferencijuotą žemės naudmenų grupių ūkinį tvarkymą, skirtą siekiamai tikslinei ir (ar) optimaliai erdvinei kraštovaizdžio struktūrai formuoti, tinkamai kraštovaizdžio būklei palaikyti.

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų sistemos kūrimo metodinį pamatą formuoja tokios principinės planuojamo kraštovaizdžio kategorijos:

- 1) intensyviai keičiamas ir technogenizuojamas kraštovaizdis urbanistinio karkaso centruose, įtakos arealuose bei urbanistinės integracijos jungtyse;
- 2) vyraujančio intensyvaus naudojimo agrarinių ir miškingų teritorijų kraštovaizdis;
- 3) vyraujančio tausojančio naudojimo agrarinių ir miškingų teritorijų kraštovaizdis gamtinio karkaso įtakos arealuose;
- 4) vyraujančio konservacinio naudojimo prioriteto kraštovaizdis arealuose su gausiais konservacinę vertę turinčiais gamtiniais bei kultūriniais teritoriniais kompleksais.

2. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskiriamos remiantis esamos būklės analizės duomenimis (išvadomis), įvertinus svarbiausių funkcinių prioritetų pasiskirstymą rajono teritorijoje, teritorijos naudojimo ir apsaugos santykinį laipsnį bei remiantis:

- 1) Jurbarko rajono savivaldybės kraštovaizdžio morfologinės struktūros (gamtinio ir sukultūrinimo pobūdžio), vizualinės struktūros tipų estetinio potencialo vertinimu, leidžiančiu objektyviau teritoriškai diferencijuoti teritorijos vystymo intensyvumą bei reglamentavimą;
- 2) Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių (konceptijos) rengimo stadijoje atliktu kraštovaizdžio tvarkymo strategijų zonų nustatymu („Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas. Bendrieji sprendiniai. II alternatyva“);
- 4) Jurbarko rajono savivaldybės gamtinio karkaso lokalizacija (brėžinys „Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“), leidžiančia objektyviau teritoriškai lokalizuoti teritorijos vystymo intensyvumą, ypač tausojančio naudojimo zonas bei reglamentavimą;
- 5) Registrinių kultūros paveldo vertybių lokalizacija, padedančia nustatyti kultūros paveldo apsaugos diferencijavimą;

6) Saugomų teritorijų, „Natura 2000“ ir kitų biologinės įvairovės išsaugojimu svarbių teritorijų (EB svarbos natūralių buveinių, kertinių miško buveinių, natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinių) lokalizacija, miškų ūkinių grupių nustatymo planais.

3. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskiriamos pagal 3 klasifikacinius požymius, įvertinant:

1) **bendrą kraštovaizdžio pobūdį**, pagal kurį išskiriamoms tvarkymo zonoms pagal kraštovaizdžio sukultūrinimo (natūralumo) laipsnį ir žemėnaudų pobūdį suteikiama principinė teritorinė diferenciacija;

2) **kraštovaizdžio naudojimo pobūdį**, pagal kurį nustatytas galimas (leistinas) teritorijos ekonominio ir technologinio naudojimo ar apsaugos intensyvumas;

3) **kraštovaizdžio gamtinį pobūdį**, pagal kurį teritorijos diferencijuotos atsižvelgiant į kraštovaizdžio tvarkymui itin reikšmingą gamtinio kraštovaizdžio įvairovę, jo morfologinius tipus, ypatumus. Šis klasifikacinis požymis yra lemiamas, vertybinis kriterijus atraminiam kraštovaizdžio teritoriniams vienetams – tvarkymo zonos nustatyti.

Bendras kraštovaizdžio pobūdis, kuris apibrėžiamas pagal kraštovaizdžio natūralumo ir sukultūrinimo santykį, žemėnaudų požiūriu diferencijuojamas taip:

Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis

- t** - pelkinis
- mt** - miškingas pelkėtas
- m** - miškingas
- me** - miškingas ežeruotas

Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis

- mu'** - miškingas mažai urbanizuotas
- ma** - miškingas agrarinis

Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis

- am** - agrarinis miškingas
- ae** - agrarinis ežeruotas
- as** - agrarinis upėtas
- a** - agrarinis
- au** - agrarinis urbanizuotas

Urbanistinis kraštovaizdis

- u(i)s** - urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas
- u(e)** - urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos
- u(e)s** - urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas
- i** - industrinis technologizuotas

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis apibrėžiamas pagal galimą (leistiną) naudojimo intensyvumą diferencijuojamas taip:

Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas

- 1** - konservacinis
- 2** - konservacinis - tausojantis

Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas

- 3** - tausojantis

Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas

- 4 - tausojantis - intensyvus
- 5 - intensyvus - konservacinis

Intensyvus teritorijos naudojimas

- 6 - intensyvus

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis apibrėžiamas ir diferencijuojamas pagal šiuos gamtinio komplekso tipus:

Lygumų kraštovaizdis

- L** Smėlinga banguota lyguma
- L'** Molinga lyguma
- L"** Molinga banguota / rumbėta lyguma

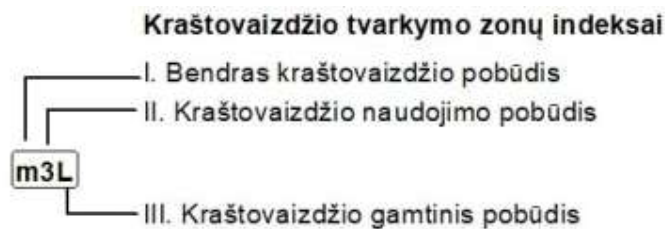
Kalvynų kraštovaizdis

- K** Smėlingas kalvynas / kopynas

Slėnių kraštovaizdis

- S** Upės slėnis

Tvarkymo zonos nustatytos apjungiant aukščiau pristatytus tris kraštovaizdžio pobūdžius, išreikštus jungtiniais indeksais, kurie pagal klasifikacinius požymius parodo šių zonų principinę struktūrą (2.1.1 pav.).

2.1.1 pav. Tvarkymo zonų žymėjimo indeksai pagal atitinkamus kraštovaizdžio pobūdžius ir jungtinių indeksų skaitymo pavyzdys brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“.

4. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos yra išskirtos Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“, kuriame parodomas bendras kraštovaizdžio pobūdis (pažymėtas atitinkama spalva), kraštovaizdžio naudojimo pobūdis (pažymėtas atitinkamu štrichu) ir kraštovaizdžio gamtinis pobūdis (nurodytas tvarkymo zonų indeksuose didžiosiomis raidėmis). Kraštovaizdžio tvarkymo zonų teritorinio pasiskirstymo duomenys pagal visus tris požymius - *bendrą, naudojimo bei gamtinį pobūdį* teikiami 2.1.1, 2.1.2 ir 2.1.3 lentelėse.

2.1.1. lentelė. Tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal bendrąjį kraštovaizdžio pobūdį (sukultūrinimo laipsnį)

Indeksas	Bendras kraštovaizdžio pobūdis	Plotas (ha)	(%)
<i>Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis</i>			
t	pelkinis	332,7	0,2
mt	miškingas pelkėtas	1764,2	1,2
m	miškingas	20103,7	13,4
me	miškingas ežeruotas	491,8	0,3
	<i>Viso:</i>	22692,4	15,1
<i>Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis</i>			
mu'	miškingas mažai urbanizuotas	623,6	0,4
ma	miškingas agrarinis	49161,7	32,7

		<i>Viso:</i>	49785,3	33,1
<i>Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis</i>				
am	agrarinis miškingas		24745,6	16,5
as	agrarinis upėtas		7752,0	5,1
ae	agrarinis ežerotas		468,3	0,3
a	agrarinis		34967,6	23,2
		<i>Viso:</i>	67933,5	45,1
<i>Iš dalies urbanizuotas agrarinis kraštovaizdis</i>				
au	agrarinis urbanizuotas		3206,1	2,1
		<i>Viso:</i>	3206,1	2,1
<i>Urbanistinis kraštovaizdis</i>				
u(i)s	urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas		2093,7	1,4
u(e)	urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos		2052,8	1,3
u(e)s	urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas		1969,1	1,3
i	industrinis technologizuotas		882,2	0,6
		<i>Viso:</i>	6997,8	4,6
		Iš viso:	150615,1	100

Tvarkymo zonų suvestinė (2.1.1 lentelė) pagal bendrą kraštovaizdžio pobūdį parodo, kad Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos kraštovaizdžio formavime natūralaus pobūdžio ir mišraus pobūdžio miškingo kraštovaizdžio modelis apima apie 48,2% rajono teritorijos ploto. Tik nedaug mažesnė rajono teritorijos ploto dalis tenka sukultūrinto agrarinio kraštovaizdžio zonoms, apimančioms apie 45,1% rajono teritorijos ploto. Urbanistinio kraštovaizdžio zonos užima mažiausią rajono teritorijos ploto dalį (apie 4,6%).

2.1.2. lentelė. Išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio naudojimo pobūdį (galimą naudojimo intensyvumą)

Indeksas	Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis	Plotas (ha)	(%)
Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas			
1	konservacinis	680,2	0,5
2	konservacinis - tausojantis	7030,9	4,6
	Viso:	7711,1	5,1
Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas			
3	tausojantis	10214,6	6,8
	Viso:	10214,6	6,8
Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas			
4	tausojantis - intensyvus	20595,6	13,7
5	intensyvus - konservacinis	21417,3	14,2
	Viso:	42012,9	27,9
Intensyvus teritorijos naudojimas			
6	intensyvus	90676,5	60,2
	Viso:	90676,5	60,2
	Iš viso:	150615,1	100

Įvertinus išskirtų kraštovaizdžio tvarkymo zonų pasiskirstymą pagal kraštovaizdžio naudojimo pobūdį (2.1.2 lentelė) nustatyta, kad kraštovaizdžio vertybes išsaugančio ir ekologinę apsaugą užtikrinančio naudojimo tipai Jurbarko rajono savivaldybėje užima palyginti nedidelę teritorijos ploto dalį (apie 11,9 %). Kiek daugiau nei ketvirtadalį (27,9%) rajono ploto užima teritoriniu požiūriu diferencijuoto mišraus teritorijų naudojimo zonos, o intensyvaus teritorijos naudojimo zonoms tenka didžioji rajono teritorijos ploto dalis (60,2%).

2.1.3. lentelė. Išskirtų tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį (gamtinius kompleksus)

Indeksas	Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis	Plotas (ha)	(%)
<i>Lygumų kraštovaizdis</i>			
L	smėlinga banguota lyguma	10959,5	7,3
L'	molinga lyguma	105289,8	69,9
L''	molinga banguota / rumbėta lyguma	7224,9	4,8
	<i>Viso:</i>	<i>123474,2</i>	<i>82,0</i>
<i>Kalvynų kraštovaizdis</i>			
K	smėlingas kalvynas / kopynas	4530,3	3,0
	<i>Viso:</i>	<i>4530,3</i>	<i>3,0</i>
<i>Slėnių kraštovaizdis</i>			
S	upės slėnis	22610,6	15,0
	<i>Viso:</i>	<i>22610,6</i>	<i>15,0</i>
	Iš viso:	150615,1	100

Tvarkymo zonų pasiskirstymas pagal kraštovaizdžio gamtinį pobūdį (2.1.3 lentelė) atspindi kraštovaizdžio morfologinės struktūros ypatumus, parodo lygumų (apie 82%) kraštovaizdžių tvarkymo zonų vyravimą.

2.1.2. SIEKTINI KRAŠTOVAIZDŽIO BENDROSIOS TERITORINĖS STRUKTŪROS OPTIMALUMO RODIKLIAI

1. Kraštovaizdžio bendrąją struktūrą geriausiai reprezentuoja žemės naudmenų sudėtis, kurios svarba, vertinant jo struktūros optimalumą biologinio pilnavertiškumo, informatyvumo, estetiškumo, socialinio priimtumo, patogumo ir ekonomiško kriterijais, yra didžiausia. Įvairių tipų žemės naudmenos įvairiomis proporcijomis išsidėstydamos teritorijoje sukuria skirtingo pobūdžio kraštovaizdį. Atraminiais (kertiniais) Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane vadinami šie žemės naudmenų tipai: žemės ūkio naudmenos (toliau santrumpa – agro), miškai ir kiti želdiniai (toliau santrumpa – mšk) užstatytos teritorijos (toliau santrumpa – urbo).

Kraštovaizdžio tvarkymo zonų optimalumą lemia: projektuojamas tikslinis jų kraštovaizdžio sukultūrinimo pobūdis, numatoma funkcinė paskirtis ir naudojimo bei apsaugos intensyvumas, konkretūs kraštovaizdžio gamtiniai morfologiniai skirtumai. Kiekvieno kraštovaizdžio tvarkymo zonos tipo optimalumas nusakomas individualiomis įvairių žemės naudmenų tipų proporcijomis.

2. **Optimalumo rodiklio nustatymo kraštovaizdžio tvarkymo zonoms sistema skaidoma į tris lygmenis**, kuriuose kiekvienam kraštovaizdžio tipui nustatoma individuali optimalumo rodiklio reikšmė. Kiekviename rodiklių nustatymo lygmenyje atsižvelgiama į specifinius tam kraštovaizdžio tipui (išskirtam atitinkamame klasifikacijos lygmenyje) taikomus optimalumo reikalavimus:

Pirmajame lygmenyje priimama bazinė natūralių ir sukultūrinių žemės naudmenų struktūra kiekviename kraštovaizdžio tvarkymo zonos tipe atsižvelgiant į bendrąjį kraštovaizdžio pobūdį (2.1.4 lentelė). Tvarkymo zonos tipo žemės naudmenų optimali struktūra išreiškiama rinkiniu intervalų, kuriuose atraminė atitinkamų žemės naudmenų procentinė dalis yra toleruotina.

Antrajame lygmenyje tvarkymo zonų žemės naudmenų struktūros optimalumo rodiklių reikšmės tikslinamos atsižvelgiant į kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumą. Konkrečių žemės naudmenų

tipų procentinės dalies intervalai keičiami pagal 2.1.5 lentelėje nurodytas intervalo ribų perstūmimo reikšmes. Intervalo ribų perstūmimas 2.1.5 lentelėje nurodytas dviejų skaičių pora: pirmasis skaitmuo rodo žemėnaudos intervalo apatinės reikšmės padidėjimą procentais, o antrasis – viršutinės reikšmės mažėjimą procentais. Pokyčiai pritaikomi tik baziniams žemės naudmenų intervalams, numatytiems pirmajame lygmenyje.

Trečiajame lygmenyje kraštovaizdžio struktūros optimalumo rodiklių nustatymas baigiamas, kai dar kartą patikslinami žemės naudmenų intervalai atsižvelgiant į esminius kraštovaizdžio gamtinio pobūdžio skirtumus. Intervalų siaurinimas vykdomas pagal 2.1.6 lentelėje pateiktas intervalų ribų postūmio reikšmes, analogiškai antrajam lygmeniui. Intervalai tikslinami pagal apibendrintus gamtinio kraštovaizdžio tipus (lygumų ir pakilumų (plynaukščių), kalvynų, slėnių ir ežerų).

2.1.4. lentelė. Rekomenduojamas optimalus natūralių ir sukultūrinių žemės naudmenų santykis skirtingo bendrojo kraštovaizdžio pobūdžio tipuose

Eil. Nr.	Tvarkymo zonos bendrasis kraštovaizdžio pobūdis	Indeksas	Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
1.	Pelkinis	t	10-30	-	-	70-100 pelkė
2.	Miškingas pelkėtas	mt	70-90	-	-	10-30 pelkė
3.	Miškingas	m	90-100	0-10	-	-
4.	Miškingas ežeruotas	me	50-70	0-20	-	30-50 ežeras, tvenkinys
5.	Miškingas mažai urbanizuotas	mu ⁴	70-90	0-20	10-20	-
6.	Miškingas agrarinis	ma	50-70	30-40	0-5	-
7.	Agrarinis miškingas	am	30-40	50-70	0-5	-
8.	Agrarinis upėtas	as	0-20	40-60	-	20-40 slėnis
9.	Agrarinis	a	0-20	80-90	0-10	-
10.	Agrarinis urbanizuotas	au	0-10	40-60	40-60	-
11.	Urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas	u(i)s	0-10	-	60-80	20-40 slėnis; atskirieji želdynai pagal normas*
12.	Urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos	u(e)	0-20	-	80-100	atskirieji želdynai pagal normas*
13.	Urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas	u(e)s	0-20	-	60-80	atskirieji želdynai pagal normas*
14.	Industrinis technologizuotas	i	0-20	-	80-100	atskirieji želdynai pagal normas*

* vadovaujantis LR aplinkos ministro įsakymu „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2.1.5. lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų žemėnaudos struktūros optimalumo intervalų postūmiai* atsižvelgiant į kraštovaizdžio naudojimo ir apsaugos intensyvumą

Tvarkymo zonos naudojimo bei apsaugos intensyvumo tipas	Indeksas	Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
Konservacinis	1	+10...0	+2...-3	0...-5	+10...0 pelkė
Konservacinis - tausojantis	2	+5...0	0...0	0...-3	0...-5 techno
Tausojantis	3	+3...0	0...0	0...-2	0...-3 techno
Tausojantis - intensyvus	4	0...-3	+5...0	+2...0	+1...0 techno
Intensyvus - konservacinis	5	0...-5	+5...0	+3...0	+2...0 techno
Intensyvus	6	0...0	+7...0	+5...0	+3...0 techno

* Skaičių poros parodo, kurį optimalios procentinės dalies intervalą reikia keisti: kairysis skaičius parodo pradinės intervalo dalies didinimą (%), dešinysis – intervalo pabaigos mažinimą (%).

2.1.6 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų žemėnaudos struktūros optimalumo intervalų postūmiai* atsižvelgiant į gamtinį kraštovaizdžio pobūdį

Tvarkymo zonos gamtinis pobūdis	Indeksas	Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
Lygumų ir pakilumų	L, L', L''	0...0	+2...0	+1...0	+1...0
Kalvotas	K	+3...0	0...-3	0...0	0...-1
Upių slėnių	S	+2...0	0...-2	0...0	0...-1

Galutinis optimalios naudmenų struktūros rezultatas konkrečiai tvarkymo zonai gaunamas nuosekliai sudedant atitinkamus 2.1.4, 2.1.5, 2.1.6 lentelių duomenis, skaičiavimo pavyzdys pateikiamas 2.1.7 lentelėje.

2.1.7 lentelė. Kraštovaizdžio tvarkymo zonų optimalios žemėnaudos struktūros nustatymo pavyzdys

Tvarkymo zonos kraštovaizdžio apibūdinimas	Indeksas	Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
Miškingas	m	90-100	0-10	-	-
Tausojančio naudojimo	3	+3... 0	0...0	0...-2	-
Kalvotas kraštovaizdis	K	+3... 0	0...-3	0...0	-
Optimali žemėnaudų dalis	m3K	96-100	0-7	-	-

3. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje išskirtoms kraštovaizdžio tvarkymo zonoms (išskirtiems zonų variantams) apskaičiuoti rekomenduojami optimalios naudmenų struktūros rodikliai pateikiami 2.1.8 lentelėje.

2.1.8 lentelė. Siektina optimali kraštovaizdžio tvarkymo zonų žemėnaudos struktūra

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Zonų skaičius	Optimali žemėnaudos struktūra (žemės naudmenos %)			
		Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis					
t5L	1	10-25	-	-	70-95 pelkė
mt1L	1	80-90	-	-	20-30 pelkė
mt2L‘	2	75-90	-	-	15-30 pelkė
m2K	1	98-100	0-7	-	-
m2L‘	1	95-100	2-10	-	-
m3K	3	96-100	0-7	-	-
m4S	1	92-97	5-8	-	-
me4S	2	52-67	5-18	-	30-50 ežeras (tvenkinys)
m5L	3	90-95	7-10	-	-
m5L‘	2	90-95	7-10	-	-
m5S	1	92-95	5-8	-	-
Mišraus pobūdžio miškingas mažai su kultūrintas kraštovaizdis					
ma4S	3	52-67	35-38	2-5	-
ma5L‘	2	50-65	37-40	4-5	-
ma6L‘	7	50-70	39-40	5-6	
ma6L“	3	50-70	39-40	5-6	
mu2S	1	77-90	0-18	10-17	-
Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis					

Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Zonų skaičius	Optimali žemėnaudos struktūra (žemės naudmenos %)			
		Mšk (%)	Agro (%)	Urbo (%)	Kitos naudmenos (%)
am2S	2	37-40	50-68	0-2	-
am3S	10	35-40	50-68	0-3	-
am6L'	5	30-40	59-70	5-6	-
as4L'	1	0-17	47-60	0-3	-
ae4S	2	2-17	45-58	0-2	30-50 ežeras (tvenkinys)
au2S	1	7-10	40-58	40-57	-
a3S	3	5-20	80-88	0-8	-
a4S	3	2-17	85-88	2-10	-
a5S	1	2-15	85-88	3-10	-
a5L'	13	0-15	87-90	4-10	-
Urbanistinis kraštovaizdis*					
u(i)s4L'	1	...	...	...	Galioja Jurbarko miesto BP sprendiniai
u(i)s4S	1	...	...	...	Galioja Jurbarko miesto BP sprendiniai
u(e)2S	8	...	...	...	Galioja Panemunių RP tvarkymo plano, Veliuonos miestelio BP sprendiniai
u(e)4L	1	0-7	7-10	83-100	-
u(e)4L'	2	0-7	7-10	83-100	-
u(e)4S	8	2-7	5-8	80-100	Smalininkų zonoje galioja Smalininkų miesto bendrojo plano sprendiniai
u(e)s4L	3	0-7	-	63-80	20-40 slėnis
u(e)s4L'	14	0-7	-	63-80	20-40 slėnis
u(e)s4L''	1	0-7	-	63-80	20-40 slėnis
u(e)s4S	2	2-7	-	62-80	20-40 slėnis; Viešvilės zonoje galioja Viešvilės miestelio bendrojo plano sprendiniai
u(e)6L'	4	0-10	7-10	85-100	-
u(e)s6L'	1	0-10	-	66-80	20-40 slėnis
i4L'	3	0-17	-	-	Technogenizuotos naudmenos 82-100
i6L'	4	0-20	-	-	Technogenizuotos naudmenos 84-100

*- urbanistinio kraštovaizdžio tvarkymo zonoms pateikiami optimalumo rodikliai orientaciniai, visais atvejais jie yra konkretizuojami rengiant vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus (bendruosius, detaliuosius planus).

Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis, kurį atstovauja *agrarinio miškingo (am)* ir *agrarinio (a)* kraštovaizdžio tvarkymo zonos planuojamoje teritorijoje užima 47,2% jos ploto, didžiąja dalimi molingų lygumų plotuose. Tai kraštovaizdis, kurio teritorijoje vyrauja žemės ūkio naudmenos – laukai, pievos, ganyklos, sodai. Būdingi agrarinio kraštovaizdžio struktūros elementai yra kaimo gyvenvietės, maži miškai, medžių grupės, krūmai ir tam tikra inžinerinė infrastruktūra. Agrarinį kraštovaizdį formuojantys veiksniai: žemdirbystės reformos ir technologija, žemių melioracija ir kultūrinimas, žemės ūkio specializacijos kryptys, kaimiškiosios rekreacijos plėtra, etnokultūrinės tradicijos. Formavimo pamatas – gamtinių ir socialinių ekonominių sąlygų ypatumai bei ekonominiai optimizavimo poreikiai. Agrarinio kraštovaizdžio kokybės bei gamtiškai vertingų teritorijų apsaugos tikslais nustatomas tausojančio (3) ir tausojančio - intensyvaus (4) naudojimo ūkinis režimas, numatantis galimybes realizuoti ekologinės apsaugos, rekreacines ir konservacines funkcijas. Sukultūrinto agrarinio kraštovaizdžio tvarkymo zonų tarpe intensyvaus naudojimo (6) zonos yra išskirtos centrinėje ir šiaurinėje Jurbarko rajono savivaldybės dalyje, mažiau gamtiškai vertingose ir mažesniu jautrumu ūkinei veiklai pasižyminčiose teritorijose.

Miškingas kraštovaizdis, kurį atstovauja *pelkinio (t)*, *miškingo pelkėto (mt)*, *miškingo (m)*, *miškingo ežeruoto (me)*, *miškingo mažai urbanizuoto (mu')*, *miškingo agrarinio (ma)* kraštovaizdžio tvarkymo zonos planuojamoje teritorijoje užima 48,2% jos ploto. Jos išskiriamos visuose Jurbarko rajone esančiuose gamtinio kraštovaizdžio tipuose (lygumose, kalvynuose, upių slėniuose) ir tokiu būdu yra gana tolygiai pasklidusios visose rajono dalyse. Miškingo kraštovaizdžio zonų tarpe vyrauja įvairaus intensyvumo (1, 2, 3, 4, 5) konservacinis bei tausojantis naudojimas, kurio tikslas užtikrinti ūkininkavimo ekologiškumą, tinkamą kraštovaizdžio ir jo vertybių būklę, stabilią ekologinę pusiausvyrą. Miškai yra vienas iš svarbiausių gamtinio prioriteto teritorijų komponentų, lemiančių ne tik erdvinės sąskaidos ypatumus, bet ir biologinės įvairovės, tvarių ekosistemų formavimą ir išsaugojimą. Todėl, vykdamas ūkinę veiklą miškuose būtina vadovautis tvarios ūkinės veiklos principais.

Urbanistinis kraštovaizdis, kurį atstovauja *intensyvios kompaktiškos urbanizacijos (u(i))* ir *ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos (u(e))* kraštovaizdžio tvarkymo zonos planuojamoje teritorijoje užima tik 4,6 % jos ploto. Jos išskiriamos lygumų ir upių slėnių kraštovaizdžiuose. Urbanistinio kraštovaizdžio zonose numatomas konservacinis – tausojantis (2), tausojantis – intensyvus (4) ir intensyvus (6) kraštovaizdžio naudojimo pobūdis.

2.2. GAMTINIO KRAŠTOVAIZDŽIO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

2.2.1. SAUGOMOS TERITORIJOS

1. Bendrąją Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos gamtinio kraštovaizdžio įvairovės (jo geogenetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina specialus, pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų tinklas: konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančių)⁹ – *draustiniai, paveldo objektai / paminklai* bei kompleksinių¹⁰ – *valstybiniai parkai, biosferos poligonai*. Dėl savo svarbos konservacinio prioriteto ir kompleksinės saugomos teritorijos vadinamos ypač saugomomis teritorijomis.

Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis Jurbarko rajono savivaldybėje saugomų teritorijų tinklą formuoja: *konservacinės apsaugos prioriteto* saugomos teritorijos – 1 rezervatas (dalis), 21 draustinis, 17 gamtos paveldo objektų bei *kompleksinės saugomos teritorijos* - 1 regioninis parkas (dalis), 1 biosferos poligonas (nedidelė dalis). Visos šios teritorijos užima 7344,3 ha plotą (4,9% savivaldybės teritorijos ploto). Šis rodiklis Jurbarko rajono savivaldybėje yra daugiau nei tris kartus mažesnis už vidutinį šalį (17,6%). Didžiąją dalį, (apie 68%) saugomų teritorijų ploto užima kompleksinė saugoma teritorija – Panemunio regioninis parkas.

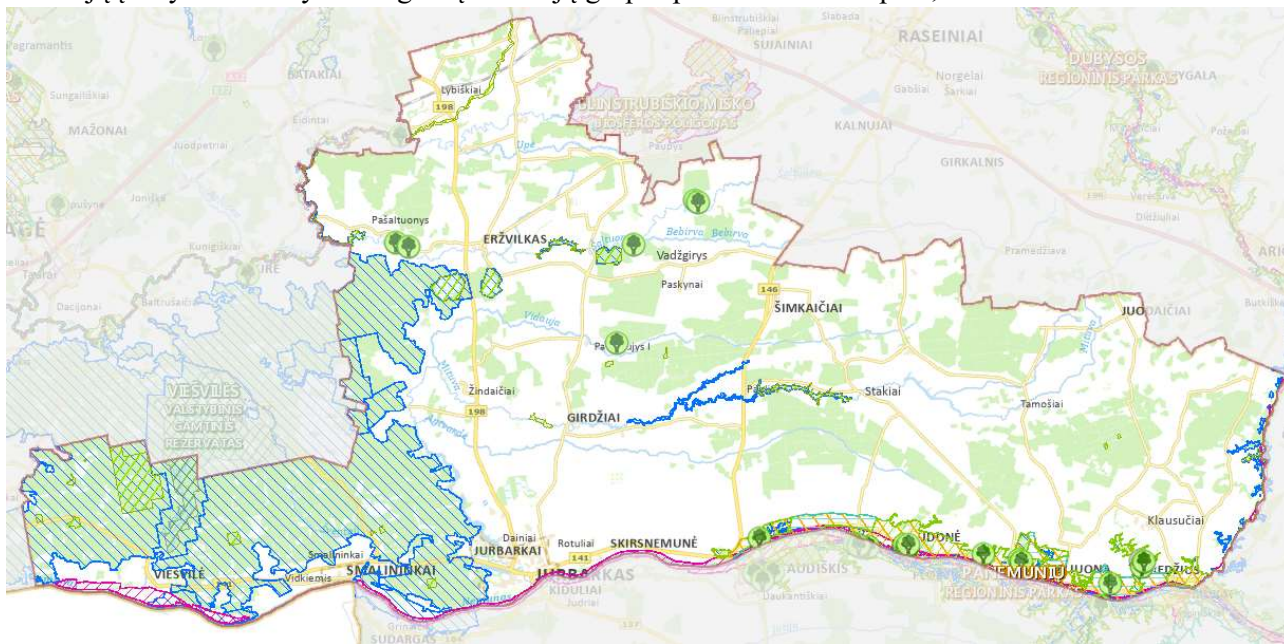
Griežčiausios apsaugos teritorija, kuriai yra nustatyta konservacinė pagrindinė tikslinė žemės naudojimo paskirtis - *Viešvilės rezervatas*, tačiau į Jurbarko rajono ribose patenka tik mažesnioji jo ploto dalis (21%). Viešvilės rezervato teritorija tvarkoma vadovaujantis Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) sprendiniais.

⁹ *Konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančios) teritorijos* – teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai bei objektai ir biologinė įvairovė.

¹⁰ *Kompleksinės saugomos teritorijos* – gamtinių ir (ar) kultūrinių vientisumu pasižyminčios teritorijos, kuriose pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą sujungiamos įvairių apsaugos kryptų prioriteto, taip pat rekreacinės ir ūkinės zonos.

Jurbarko rajono savivaldybėje gausi draustinių grupė (21), tačiau jie užima palyginti nedidelę visų saugomų teritorijų ploto dalį (32%) ir tik 1,5% rajono savivaldybės teritorijos ploto.

Gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančių saugomų teritorijų ir objektų teritorinė lokalizacija pateikiama grafinės dalies brėžiniuose ir 2.2.1 pav., suvestinė pagal atskiras LR Saugomų teritorijų įstatymu nustatytas saugomų teritorijų grupes pateikiama 2.2.1 pav., 2.2.1 ir 2.2.3 lentelėse.

2.2.1 pav. Saugomos teritorijos Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje (šaltinis: LR saugomų teritorijų valstybės kadastras).

2.2.1 lentelė. Saugomos teritorijos Jurbarko rajono savivaldybėje

Saugomų teritorijų grupė	Saugomos teritorijos pavadinimas	Plotas/dalis savivaldybėje ha)	Paskirtis
VALSTYBINIAI REZERVATAI	1. Viekšnės	3218,9 / 680,2	Išsaugoti natūralią Viekšnės baseino su Artosios, Gličio pelkėmis ir jas supančiais Karšuvos girios miškais ekosistemą Karšuvos žemumoje, taip pat tik jai būdingą ir retą augaliją bei gyvūniją, ypač - margųjų upėtakių nerštavietes Viekšnės upėje.
VALSTYBINIAI PARKAI	2. Panemunio regioninis parkas	10163,0 / 4318,2	Išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes
VALSTYBINIAI BIOSFEROS POLIGONAI	3. Blinstrubiško miško	2215,3 / 0,2	Išsaugoti Blinstrubiško miško ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti jūrinio erelio (<i>Haliaeetus albicilla</i>) populiaciją teritorijoje
VALSTYBINIAI DRAUSTINIAI	4. Kaskalnio geomorfologinis	903,2	Išsaugoti žemyninių parabolinių kopų masyvą. Šiame draustinyje saugomos aukščiausios žemyninės kopos Lietuvoje
	5. Mituvos hidrografinis	148,1	Išsaugoti Mituvos upės slėnio atkarpą limnoglacialinėje lygumoje.
	6. Lapgirių botaninis	143,0	Išsaugoti retų rūšių augalų augimvietes
	7. Girdžių botaninis	35,8	Išsaugoti į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos augalų rūšies (mažosios gegužraibės) augimvietes
	8. Margupio botaninis	25,3	Išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų rūšis: dygiają slyvą (<i>Prunus spinosa</i>), melsvąjį

Saugomų teritorijų grupė	Saugomos teritorijos pavadinimas	Plotas/dalis savivaldybėje (ha)	Paskirtis
			gencijoną (<i>Gentiana cruciata</i>), jų buveines, taip pat Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines: 5130 kadagynų, 6210 stepinių pievų ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir natūralių buveinių apsaugos būklę
	9. Dubysos ichtiologinis	354,4 / 94,9	Išsaugoti žiobrių nerštavietes
	10. Jūros ichtiologinis	1812,6 / 309,7	Išsaugoti upėtakių, lašišų, šlakių ir žiobrių nerštavietes
	11. Šaltuonos botaninis - zoologinis	66,1	Išsaugoti teritorijoje randamas saugomas augalų ir gyvūnų rūšis: paprastąjį kardelį (<i>Gladiolus imbricatus</i>), ovaliąją geldutę (<i>Unio crassus</i>), kraujalakinį melsvį (<i>Maculinea teleius</i>), didįjį auksinuką (<i>Lycaena dispar</i>), Europos bendrijos svarbos natūralias buveines: 6430 eutrofinius aukštuosius žolynus, 6510 šienaujamas mezofitų pievas, 9160 skroblynus, 9180* griovų ir šlaitų miškus ir užtikrinti palankią jų apsaugos būklę
	12. Burbinės miško liepos I genetinis	3,7	Išsaugoti Burbinės miško mažalapės liepos (<i>Tilia cordata</i> Mill.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	13. Burbinės miško liepos II genetinis	5,5	Išsaugoti Burbinės miško mažalapės liepos (<i>Tilia cordata</i> Mill.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	14. Jūravos miško pušies genetinis	17,3	Išsaugoti Jūravos miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	15. Jūravos miško ąžuolo genetinis	1,2	Išsaugoti Jūravos miško paprastojo ąžuolo (<i>Quercus robur</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	16. Kalnėnų miško pušies genetinis	29,6	Išsaugoti Kalnėnų miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	17. Liepgirių miško pušies genetinis	54,8	Išsaugoti Liepgirių miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	18. Viešvilės miško pušies genetinis	35,7	Išsaugoti Viešvilės miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	19. Šimkaičių miško juodalksnio genetinis	8,4	Išsaugoti Šimkaičių miško juodalksnio (<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga

Saugomų teritorijų grupė	Saugomos teritorijos pavadinimas	Plotas/dalis savivaldybėje (ha)	Paskirtis
	20. Šimkaičių miško beržo genetinis	11,8	Išsaugoti Šimkaičių miško karpotojo beržo (<i>Betula pendula</i> Roth.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	21. Žirniškių miško pušies genetinis	14,7	Išsaugoti Žirniškių miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	22. Žukų miško pušies genetinis	18,1	Išsaugoti Žukų miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris</i> L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
	23. Balandinės telmologinis	160,3	Išsaugoti vertingą aukštapelkę, kurioje yra saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, prioritetinė Europos bendrijos svarbos natūrali buveinė – 7120 degradavusi aukštapelkė ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir buveinės apsaugos būklę
	24. Baužaičių telmologinis	258,7	Išsaugoti vertingą aukštapelkę, kurioje yra saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, prioritetinė Europos bendrijos svarbos natūrali buveinė – 7110 aktyvi aukštapelkė ir užtikrinti palankią saugomų rūšių ir buveinės apsaugos būklę
	VISOS ST	7344,3	

2. Saugomų teritorijų tarpe Jurbarko rajono savivaldybėje savo svarba ir užimamu plotu išsiskiria *Panemunių regioninis parkas* (rajono ribose yra 42,5% šio parko ploto). Panemunių regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I–2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“, siekiant išsaugoti Nemuno žemupio kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

Regioninio parko paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „Dėl regioninio parko nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 12 d. nutarimo Nr.561 redakcija) yra „išsaugoti vertingiausius Panemunių krašto gamtinius kompleksus ir objektus, kultūros paveldo objektus ir vietas, vertingas (tipiškas ir unikalias) ekosistemas, savitą Panemunių kraštui būdingą gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti, sudaryti sąlygas darniai teritorijos raidai“.

Panemunių regioninis parkas tvarkomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2009 m. gruodžio 2 d. nutarimu Nr. 1607 patvirtintu Panemunių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. D1-499 patvirtintu Panemunių regioninio parko tvarkymo planu, kurie nustato regioninio parko funkcinio prioriteto zonas, bendrus planavimo ir tvarkymo principus bei kryptis rekreacinei sistemai sukurti, ūkinės veiklos apribojimus visam RP bei atskirose funkcinio prioriteto zonose, kitais teritorijų ir strateginio planavimo dokumentais.

Panemunių regioninio parko teritorija, pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes yra skirstoma į: konservacinio, ekologinės apsaugos, rekreacinio, gyvenamojo funkcinio prioriteto zonas. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje esančioje Panemunių regioninio parko

dalyje skiriamas zonas sudaro konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonos. Konservacinio prioriteto zoną sudaro:

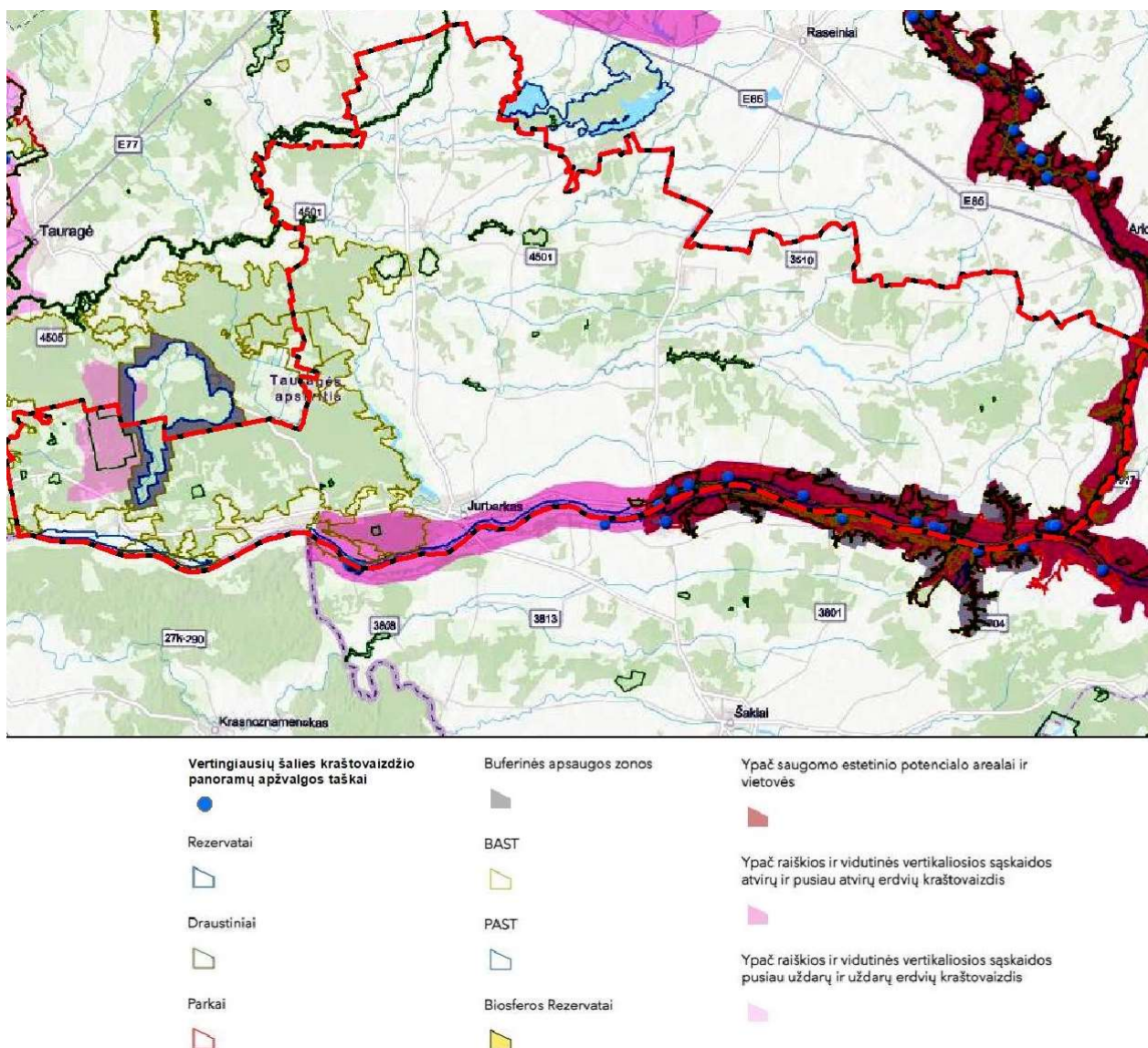
- *Nemuno kraštovaizdžio draustinis*, skirtas išsaugoti Nemuno žemupio slėnio etaloną su šalia slėnio esančiomis gamtinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis;
- *Seredžiaus kraštovaizdžio draustinis*, skirtas išsaugoti vertingą Nemuno ir Dubysos santakos kraštovaizdį, Seredžiaus miestelio gatvių tinklą ir erdvinę struktūrą, Seredžiaus piliakalnį su senovės gyvenvietę, Seredžiaus piliavietę, senojo miesto vietą ir kapinyną, Belvederio dvaro sodybą
- *Antkalnės geomorfologinis draustinis*, skirtas išsaugoti vėduoklės formos erozinį kompleksą su dygiųjų krūmynų bendrijomis;
- *Armenos geomorfologinis draustinis*, skirtas išsaugoti gilios sąskaidos, smarkiai raguvotą Armenos žemupio erozinį kompleksą;
- *Kartupio geomorfologinis draustinis*, skirtas išsaugoti unikalų ištęstą Kartupio erozinį salagūbrį;
- *Gystaus botaninis draustinis*, skirtas išsaugoti regionui būdingas upių šlaitų lapuočių miškų, dygiųjų krūmynų ir žolinių augalų bendrijas;
- *Klangių botaninis draustinis*, skirtas išsaugoti didžiausią Lietuvoje dygiųjų krūmynų įvairovę su termofilinių bendrijų fragmentais;
- *Dubausių botaninis draustinis*, skirtas išsaugoti natūralias žolines atvirų šlaitų ir stepinių termofilinių augalų bendrijas su retų rūšių cenopopuliacijomis;
- *Šilinės botaninis draustinis*, skirtas išsaugoti lėkštame šlaite ir negiliose raguvose susiformavusius ažuolynus, pušynus ir lapuočių medynus;
- *Pilies kraštovaizdžio architektūros draustinis*, skirtas išsaugoti Panemunės (Gelgaudų) pilies kompleksą.

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra nustatytos parko buferinės apsaugos zonos, kurių paskirtis – apsaugoti regioninio parko gamtinę ekosistemą nuo galimos taršos, o kraštovaizdį – nuo neigiamo vizualinio poveikio. Panemunių regioninio parko buferinės apsaugos zonoje veikla gali būti vykdoma tiek, kiek ji neprieštarauja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus dvidešimt ketvirtojo skirsnio reikalavimams.

3. Aplinkos ministerijos tinklalapyje¹¹ skelbiamų vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašo (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (nauja redakcija patvirtinta LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D1-157), kaip Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengimo tvarkos aprašo 2 priedas) duomenimis Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra nustatyti 9 vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai, kurie visi yra Panemunių regioninio parko ribose (2.2.2 pav., 2.2.2 lentelė, lokalizacija grafinėje dalyje: „Pagrindinis brėžinys“, „Kraštovaizdžio tvarkymo zonų brėžinys“, „Rekreacijos, turizmo, gamtos ir kultūros paveldo plėtojimo brėžinys“).

¹¹ Taškai pateikiami žemėlapyje, kurio nuoroda: <https://vst-t.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=80388c28c00845d9a9792bb01cd936df>.

2.2.2 pav. Ištrauka iš „Kraštovaizdžio panoramų ir apžvalgos taškų žemėlapis“

2.2.2 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašas

Nr.	Apžvalgos taškas	Koordinatės		Planavimo dokumentas
		X	Y	
1 (31)	Jurbarko r. Kaniūkų k. Nemuno slėnio apžvalgos aikštelė	439241	6108380	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas
2 (32)	Kartupėnų piliakalnio regykla	436575	6107840	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas
3 (33)	Panemunės pilies regykla	435428	6107390	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas
4 (34)	Raudonės pilies bokšto apžvalgos aikštelė	444489	6107100	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas
5 (35)	Seredžiaus piliakalnio apžvalgos vieta iš Belvederio	461723	6105100	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas

Nr.	Apžvalgos taškas	Koordinatės		Planavimo dokumentas
		X	Y	
6 (36)	Seredžiaus piliakalnio regykla	462121	6105100	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas
7 (37)	Veliuonos miestelio apžvalgos aikštelė	453617	6104970	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas
8 (38)	Veliuonos miestelio regykla	452461	6105280	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas
9 (39)	Veliuonos piliakalnio regykla	454114	6104850	Panemunių regioninio parko tvarkymo planas

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nenumatomi sprendiniai, galintys pabloginti kraštovaizdžio vizualinį estetinį potencialą. Visais atvejais, vizualinis poveikis kraštovaizdžiui turi būti vertinamas rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, techninius projektus, kai bus žinomos konkrečios planuojamos ūkinės veiklos vietos ir apimtytys Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatyta tvarka.

4. Kraštovaizdžio apsaugai ir jo identitetui svarbios ne tik dešimtys, šimtus ir daugiau hektarų užimančios saugomos teritorijos, bet ir nedidelius plotus užimantys gamtos paveldo objektai. Jurbarko rajono savivaldybėje gamtos paveldo objektų grupė palyginti negausi – 17 objektų ir labai neįvairi, nes visi objektai yra botaniniai, skirti išskirtinio amžiaus, matmenų formų ar dendrologiniu bei estetiniu požiūriu vertingų medžių išsaugojimui (2.2.3 lentelė). Nei vienas rajono teritorijoje esantis gamtos paveldo objektas nėra paskelbtas gamtos paminklu.

2.2.3 lentelė. Gamtos paveldo objektai Jurbarko rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Gamtos paveldo objekto rūšis / porūšis/ pavadinimas
Botaniniai objektai	
Medžių grupės	
1.	Vidkiemio ąžuolų alėja
Medžiai ir krūmai	
Ąžuolai:	
2- 13	Avietiškių ąžuolas, Baublio ąžuolas, Globio ąžuolas, Milaičių ąžuolas, Žvirblaukio ąžuolas, Gelgaudų ąžuolas, Gediminaičio ąžuolas, Papiškių ąžuolas, Domantų ąžuolas*, Antkalnės ąžuolas*, Rūstekonių ąžuolas*, Pavidaugo ąžuolas
Pušys:	
14.	Grauzėnų pušis
Liepos:	
15-16.	Raudonės liepa, Antkalnės liepa*
Tuopos	
17.	Raudonės juodoji tuopa

* Savivaldybės saugomi gamtos paveldo objektai

5. Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane (NKTP), kurio sprendiniai yra integruoti į naująjį LR bendrąjį planą, yra rekomenduojama esamą Panemunių regioninį parką (RP) transformuoti į *Panemunių istorinį regioninį parką (IRP)*. Įvertinant nedidelius kiekybinius saugomų teritorijų tinklo išvystymo Jurbarko rajono savivaldybėje rodiklius, didžiausią dėmesį reikėtų skirti saugomų teritorijų, tame tarpe ir savivaldybės svarbos, sistemos vystymui bei reikiamam saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų užtikrinimui. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose yra teikiamas pasiūlymas dėl saugomos teritorijos statuso (telmologinio draustinio) suteikimo Dainių

pelkei, kurioje didžiąją ploto dalį užima Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės (7120 Degradavusios aukštapelkės, 91D0 Pelkiniai miškai). Naujų saugomų teritorijų ir/ar gamtos paveldo objektų steigimo tikslingumas turi būti nagrinėjamas specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų lygmenyje.

6. Valstybinės geologijos informacinės sistemos (GEOLIS) duomenimis Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra penki geotopai¹²: *Apšriūtų kalnas* (didkalvė), *Apšriūtai* (didkalvė), *Jurbarko dvaro akmuo* (riedulys), *Veliunos šaltinis*, *Pašilių šaltinis* (žr. grafinės dalies brėžiniuose). Šie geotopai apsaugos statuso neturi, tačiau tai yra potencialūs gamtos paveldo objektai.

7. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatomas teritorijų vystymas, neprieštaraujantis veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams bei specialiojo saugomų teritorijų planavimo dokumentams. Įgyvendinant BP sprendinius turi būti užtikrinama gamtos paveldo objektų bei geotopų apsauga ir tvarkymas vadovaujantis Gamtos paveldo objektų nuostatų reikalavimais. Visais atvejais Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą saugomose teritorijose reglamentuojančių teisės aktų ir specialiojo saugomų teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams.

8. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos yra nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (toliau Tvarkos Aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. D1-293 redakcija). Tvarkos Aprašu vadovaujamasi nustatant paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytame plane, žemėlapyje ir (ar) scheme, nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto. Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

Įgyvendinant bendrojo plano keitimo sprendinius - rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus turi būti vadovaujamasi Tvarkos Aprašo reikalavimais, pakrančių apsaugos juostos ir zonos lokalizuojamos naudojant patvirtinto paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų žemėlapio¹³ duomenis. Patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statinių projektų sprendiniai, susiję su veiklos

¹² Geotopas - saugomas ar saugotinas, tipiškas ar unikalus geologinės, geomorfologinės ar geoekologinės svarbos erdvinis objektas geosferoje vertingas mokslui ir pažinimui.

¹³ Lietuvos Respublikos teritorijos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų žemėlapis M 1:10000 (projektas). Žemėlapyje sudaro erdviųjų duomenų rinkinys, kuriame pateikta paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų ribų geometrija. Žemėlapyje nurodytų paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų dydžiai nustatyti vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. rugsėjo 2 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-293. Žemėlapio sudarymo, jo tvirtinimo ir keitimo tvarką nustato Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų, pelkių ir šaltinių, natūralių pievų ir ganyklų, melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonų planų, žemėlapio ir (ar) schemų rengimo (kai nerengiamas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas) ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2022 m. lapkričio 11 d. aplinko ministro įsakymu Nr. D1-355/3D-680.

reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose lieka galioti. Nustatomas reglamento reikalavimas pateikiamas teksto skyriuje „8. Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“).

9. Teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnio reikalavimais. Potvynių grėsmės teritorijos nurodytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ aktualioje potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių nuolat atnaujinamoje redakcijoje.

2.2.2. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS APSAUGA

„Natura 2000“ teritorijos

1. Bendrąją Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos biologinės įvairovės (genetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina speciali pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtų saugomų teritorijų sistema bei su ja koordinuojamas ir jai subordinuojamas pagal Europos Sąjungos paukščių (EEC 79/409) ir buveinių (EEC 92/43) Direktyvas formuojamas europinę biologinę svarbą turinčių „Natura 2000“ teritorijų tinklas.

Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, į administracines Jurbarko rajono savivaldybės ribas patenka visa eilė „Natura 2000“ teritorijų. Informacija apie jas pateikiama 2.2.4 ir 2.2.5 lentelėse, teritorinė lokalizacija 2.2.1 pav. ir grafinės dalies brėžiniuose.

2.2.4 lentelė. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) Jurbarko rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas, ES kodas	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių	Pastabos dėl paukščių apsaugai svarbios teritorijos ribų
1.	Blinstrubiškio miškas, LTRASB002	3235,0 / 0,2	Jūriniai ereliai	PAST ribos sutampa su patvirtintomis Blinstrubiškio miško biosferos poligono ribomis
2.	Dubysos upės slėnis, LTRASB001	1117,1 / 108,0	Griežlės, tulžiai	Dubysos regioninio parko dalis, Dubysos ichtiologinio draustinio dalis, Dubysos apsaugos zonos dalis, Panemunių regioninio parko dalis
3.	Nemuno slėnio pievos tarp Raudonės ir Gelgaudiškio, LTJURB002	759,6 / 261,7	Griežlės	Panemunių regioninio parko dalis, Nemuno upės apsaugos zonos dalis
4.	Nemuno slėnio pievos ties Viešvile, LTTAUB004	595,2	Griežlės	Nemuno upės apsaugos zonos dalis
5.	Nemuno upės pakrantės ir salos tarp Kulautuvos ir Smalininkų, LTKAUB001	3532,0 / 1035,9	Mažosios žuvėdros	Nemuno upės apsaugos zonos dalis, Panemunių regioninio parko dalis

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas, ES kodas	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių	Pastabos dėl paukščių apsaugai svarbios teritorijos ribų
6.	Šešuvies ir Jūros upių slėniai, LTTAUB001	1352,5 / 8,3	Griežlės, tulžiai	Šešuvies ir Jūros upių apsaugos zonos dalis
Viso Jurbarko rajone:		2009,3		

2.2.5 lentelė. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) Jurbarko rajono savivaldybėje

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas, ES kodas	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
1.	Armenos atodangos, LTJUR0005	218,2 / 218,2	8220 Silikatinių uolienų atodangos; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91F0 Paupių guobynai; Didysis auksinukas
2.	Balandinės pelkė, LTJUR0006	160,2 / 160,2	7120, Degradavusios aukštapelkės; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 91D0, Pelkiniai miškai
3.	Baužaičių pelkė, LTJUR0007	258,7 / 258,7	7110, Aktyvios aukštapelkės; 7140, Tarpinės pelkės ir liūnai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai
4.	Dubysos vidurypis ir žemupys, LTRAS0002	2722,4 / 235,8	6120 Karbonatinių smėlynų pievos; 6210 Stepinės pievos; 6270 Rūšių turtingi smilgynai; 6410 Melvenynai; 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450 Aliuvinės pievos; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; 91F0 Paupių guobynai; Baltijos lašiša; Kartuoelė; Mažoji nėgė; Ovalioji geldutė; Paprastasis kirtiklis; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra; Kraujalakinis melsvys; Dvijuostė nendriadusė
5.	Gystaus upės slėnis, LTJUR0002	192,7 / 192,7	6210 Stepinės pievos; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 91E0 Aliuviniai miškai
6.	Karšuvos giria, LTJUR0008	37193,6 / 22553,8	Kraujalakinis melsvys; Lūšis; Šneiderio kirmvabalis
7.	Klangių pievos, LTJUR0004	32,1 / 32,1	6210 Stepinės pievos
8.	Lapgirių miškas, LTJUR0015	146,9 / 146,9	9020, Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050, Žolių turtingi eglynai; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai
9.	Laukesa I, LTJUR0009	1187,1 / 580,9	6230, Rūšių turtingi briedgaurnai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 7110, Aktyvios aukštapelkės; 7120, Degradavusios aukštapelkės; 9010, Vakarų taiga; 9080, Pelkėti lapuočių miškai; 91D0, Pelkiniai miškai; Šneiderio kirmvabalis
10.	Margupio kadagynas, LTJUR0010	25,3 / 25,3	5130, Kadagynai; 6210, Stepinės pievos
11.	Mituvos upės slėnis žemiau Paulių, LTJUR0012	155,8 / 155,8	6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6530, Miškapievės; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas, ES kodas	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
12.	Mituvos upės slėnis žemiau Paulių II, LTJUR0016	142,6 / 142,6	6270 Rūšių turtingi smilgynai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9160 Skroblynai; 9180 Griovų ir šlaitų miškai
13.	Nemuno slėnis ties Kalveliais, LTJUR0013	445,1 / 445,1	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 3270, Dumbingos upių pakrantės; 6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6210, Stepinės pievos; 6270, Rūšių turtingi smilgynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9010, Vakarų taiga; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91E0, Aliuviniai miškai
14.	Nemuno slėnis ties Palėkiais, LTJUR0014	1095,5 / 547,3	2330, Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės; 3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 3270, Dumbingos upių pakrantės; 6120, Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6210, Stepinės pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9010, Vakarų taiga; 9070, Medžiais apaugusios ganyklos; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; 91E0, Aliuviniai miškai; Baltijos lašiša; Kartuolė; Paprastasis kirtiklis; Salatis; Upinė nėgė
15.	Nemuno upė Panemunių regioniniame parke, LTSAK0002	1096,1 / 522,0	Baltijos lašiša; Kartuolė; Paprastasis kirtiklis; Salatis; Ūdra; Upinė nėgė
16.	Seredžiaus pievos, LTJUR0001	11,3 / 11,3	6210, Stepinės pievos
17.	Viešvilės aukštupio pelkynas, LTtau0006	5638,4 / 1421,9	3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; 2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės; 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 4030 Viržynai; 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės; 6230 Rūšių turtingi briedgaurnai; 6270 Rūšių turtingi smilgynai; 7110 Aktyvios aukštapelkės; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 9010 Vakarų taiga; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 9050 Žolių turtingi eglėnai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai; 91E0 Aliuviniai miškai; Lūšis; Ūdra; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Šneiderio kirmvabalys; Vijūnas; Mažoji nėgė; Dvijuostė nendriadusė; Dvilapis purvuolis; Pleištinė skėtė; Šarvuotoji skėtė; Pelkinė uolaskėlė; Vėjalandė šilagėlė; Žvilgančioji riestūnė
18.	Šaltuonos upės slėnis, LTJUR0011	66,1 / 66,1	6210, Stepinės pievos; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 6530, Miškapievės; 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės; 7220, Šaltiniai su besiformuojančiais tufais; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai; Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė; Ūdra
19.	Šešuvies upė žemiau Pašešuvio, LTtau0007	889,2 / 144,0	3150, Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis; 3260, Upių sraunumos su kurklių bendrijomis; 6210, Stepinės pievos; 6410, Melvenynai; 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai; 6450, Aliuvinės pievos; 6510, Šienaujamos mezofitų pievos; 9070, Medžiais apaugusios ganyklos; 9160, Skroblynai; 9180, Griovų ir šlaitų miškai;

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas, ES kodas	Plotas / dalis rajone (ha)	Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys
			Didysis auksinukas; Kraujalakinis melsvys; Ovalioji geldutė; Paprastasis kūjagalvis; Pleištinė skėtė; Ūdra; Upinė nėgė
20.	Šilinės apylinkės, LTJUR0003	36,4 / 36,4	6210 Stepinės pievos; 9010 Vakarų taiga; 9070 Medžiais apaugusios ganyklos; 9160 Skroblynai
21.	Šilinės apylinkės II, LTJUR0017	46,0 / 46,0	6270, Rūšių turtingi smilgynai; 9180, Grivų ir šlaitų miškai
Viso Jurbarko rajone: 27951,6			

2. „Natura 2000“ teritorijose turi būti garantuojama, kad ekologinė vertė, dėl kurios jos buvo įjungtos į „Natura 2000“ tinklą, nebus pabloginta. Teritorijų naudojimas žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės ar kitais tikslais išlaikomas ankstesnių apimčių, jeigu jis nedaro neigiamo ilgalaikio poveikio natūralioms buveinėms ir rūšims. Ūkinių veiklų nesiekama apriboti, jeigu jos vykdomos pagal teisės aktų reikalavimus, o nauji planai ir projektai rengiami bei įgyvendinami atlikus tinkamą išankstinį įvertinimą.

Buveinių (BAST) bei paukščių (PAST) apsaugai svarbių teritorijų apsaugos režimas nustatomas subalansuotomis priemonėmis: išsaugojimo (konservacinėmis), prevencinėmis priemonėmis, teritorijų planavimo dokumentų bei planų sprendiniais, taip pat vertinimo priemonėmis, nustatančiomis projektų poveikį buveinių bei paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms. Europos Bendrijos svarbos buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų tvarkymo ypatumus nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. Konkrečios buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų tvarkymo priemonės yra numatomos gamtotvarkos planuose, kurių tikslas – užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių, europinės svarbos saugomų rūšių paukščių apsaugos būklę.

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas įvertinant biologinės įvairovės išsaugojimo interesus ir galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą „Natura 2000“ teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.

Kitos biologinės įvairovės išsaugojimui svarbios teritorijos

3. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje apie 45% ploto užima gamtinės ir dalinai pakeistos ekosistemos, kuriose yra sutinkamos vertingiausios biologinės įvairovės požiūriu buveinės su retomis augalų, gyvūnų ir paukščių rūšimis. Kaip svarbios biologinės įvairovės išsaugojimui planuojamos teritorijos atveju išskiriamos: *Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės, saugomų rūšių augavietės ir radavietės, miškai ir kartinės miško buveinės, pelkės ir šaltinynai, natūralios pievos ir ganyklos.*

4. Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizacijos žemėlapis (<https://www.geoportal.lt/>) duomenimis Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje minėtos buveinės užima 8904 ha (5,9% teritorijos ploto), tame tarpe:

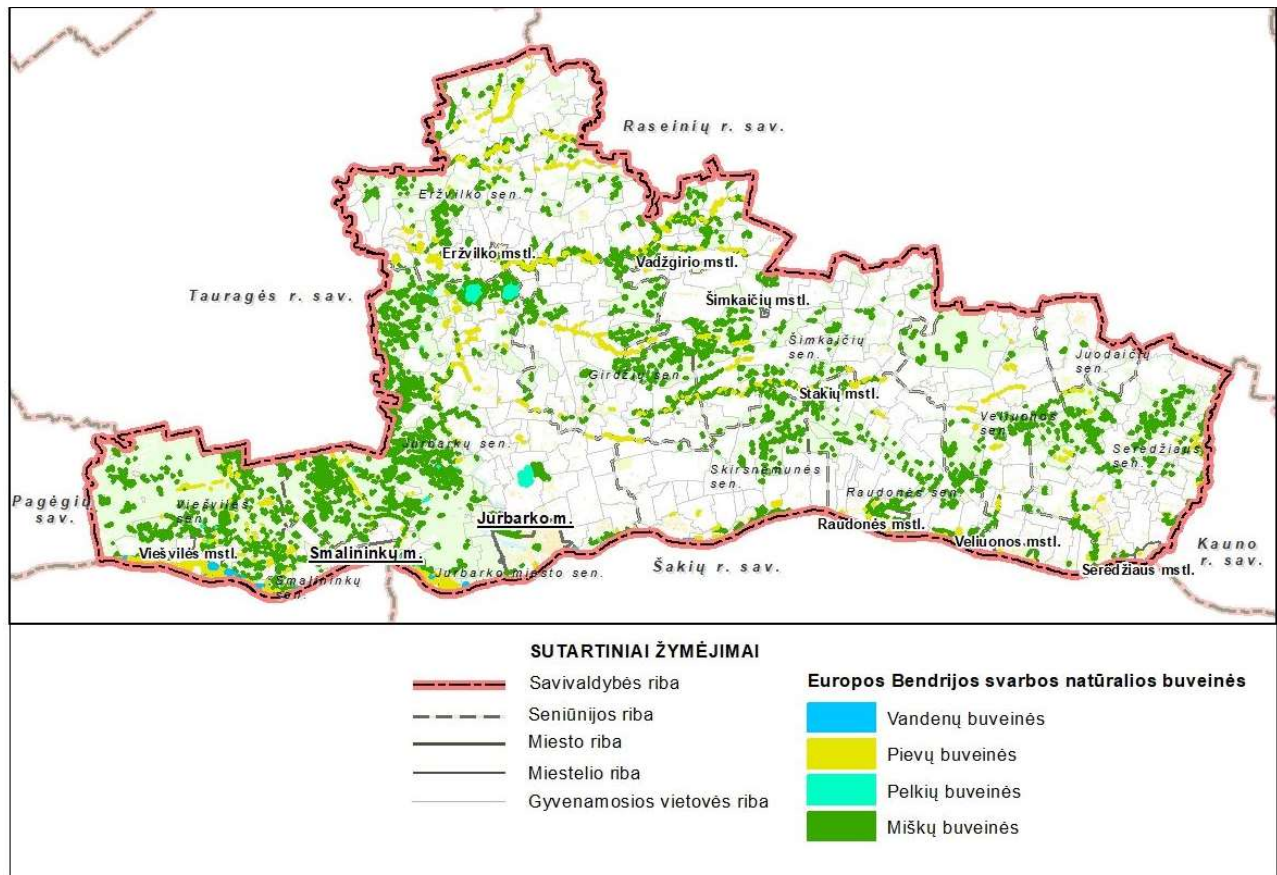
- miškų buveinės – 6883,48 ha, jų tarpe: tarpe 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 9010 Vakarų taiga, 91E0 Aliuviniai miškai, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai;

- pievų buveinės – 1675,03 ha, jų tarpe: 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6510 Šienaujamų mezofitų pievos, 6210 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6450 Aliuvinės pievos, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 4030 Viržynai, 2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 6410 Melvenynai, 5130 Kadagynai;
- pelkių buveinės 314,97 ha, jų tarpe: 7110 Aktyvios aukštapelkės, 7120 Degradavusios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės;
- vandenų buveinės – 30,49 ha, jų tarpe: 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis.

Rajono teritorijoje didžiausia buveinių koncentracija yra vakarinėje dalyje – Karšuvos girios miškuose. Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių lokalizacija pateikiama grafines dalies brėžiniuose ir 2.2.3 pav..

Visos šios buveinės yra įtrauktos į Lietuvoje sutinkamų Europos bendrijos svarbos gamtinių buveinių, kurių apsaugai būtina steigti saugomas teritorijas, sąrašą. Iki bus nustatytas atitinkamas apsaugos režimas, dėmesys turi būti skiriamas tam, kaip išlaikyti natūralių ir pusiau natūralių teritorijų bendrųjų kokybę, apsaugant jas nuo nuskurdimo ir nevietinių augalų ir gyvūnų rūšių išplitimo.

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose didelė dalis planuojamoje teritorijoje esančių EB svarbos natūralių buveinių ploto patenka į saugomas teritorijas, *miškų ir miškingų teritorijų funkcines zonas* ir daugeliu atvejų į gamtinio karkaso teritorijų ribas, tai yra į tas teritorines sistemas, kuriose prioritetą teikiamas gamtinio kraštovaizdžio bei jame esančių vertybių išsaugojimui, palaikymui ir tvarkymui, jose yra galimybė palaikyti natūralią gamtinės aplinkos būklę ir nustatyti atitinkamas buveinių apsaugos priemones. Skatinamą arba ribojamą veiklą, atsižvelgiant į buveinės tipą ir saugomų rūšių poreikius, reglamentuoja Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. Įgyvendinant Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus) turi būti vertinamas sprendinių poveikis Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatomos poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės (žr. teksto skyriuje „8. Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“).

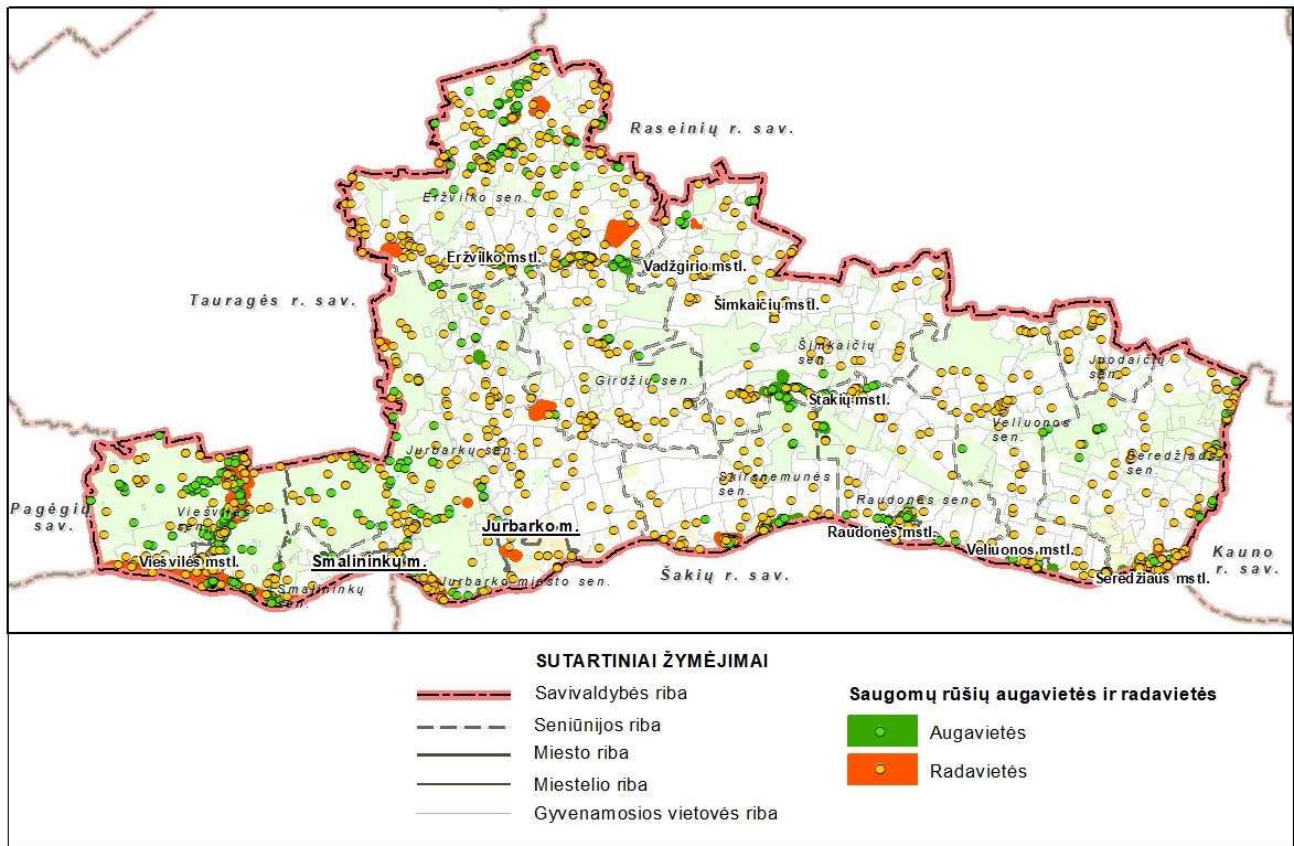
2.2.3 pav. Europos bendrijos svarbos natūralios buveinės Jurbarko rajono savivaldybėje (schema parengta naudojant Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJOS žemėlapiu (*geoportal.lt*) duomenis)

5. Saugomų rūšių¹⁴ radaviečių¹⁵ ir augaviečių¹⁶ informacija teikiama Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos Ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS). Pagal šios sistemos duomenis (gauti 2023 02 21) planuojamoje Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra registruotos 1465 taškinės, 119 plotinių (1438,5 ha) bei 7 linijinės (apie 3 km) saugomų rūšių radavietės ir augavietės. Aptiktos (stebėtos) saugomų rūšių augavietės ir radavietės yra pasklidusios visoje rajono teritorijoje, ne tik natūraliose gamtinėse, bet ir su kultūrintose teritorijose, kiek didesnė jų koncentracija stebima pietinėje ir vakarinėje rajono dalyse. Teritorinė saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių lokalizacija Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje pateikiama 2.2.4 pav. ir grafinės dalies brėžinyje „Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“. Įgyvendinant Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus) turi būti vertinamas sprendinių poveikis saugomoms rūšims naudojant aktualius SRIS duomenis (žr. teksto skyriuje „8. Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“).

¹⁴ *Saugoma rūšis* – nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrųjų įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje.

¹⁵ *Radavietė* – geografinė vieta ar plotas, kuriuose aptinkama (pastebima) ar kitaip nustatoma gyvūnų rūšių individų.

¹⁶ *Augavietė* – augalų ir grybų, jų populiacijų natūrali augimo vieta.

2.2.4 pav. Saugomų rūšių augavietės ir radavietės Jurbarko rajono savivaldybėje (schema parengta naudojant SRIS duomenis, gautus 2023 02 21)

6. Planuojamoje Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje esančiuose miškuose yra inventorizuota nemažai kertinių miško buveinių¹⁷ (toliau KMB), kurios visos užima 606,31 ha (1% miškų ploto). Kertinės miško buveinės pasižymi tuo, kad jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Veikla kertinėse miško buveinėse vykdoma vadovaujantis KMB tvarkymo rekomendacijomis (skirtingų tipų kertinių miško buveinių palaikymo ir tvarkymo rekomendacijos). KMB lokalizacija pateikiama grafinės dalies brėžinyje „Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose yra užtikrinamas visų KMB išsaugojimas (patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcines zonas).

7. Neatskiriama kraštovaizdžio dalis ir labai svarbų vaidmenį gamtoje atliekančios ekosistemos yra natūralios pievos ir ganyklos, pelkės ir šaltynai. „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltynų žemėlapis“ duomenimis¹⁸ Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje 2435,6 ha (1,6% ploto) užima natūralios pievos ir ganyklos, 641,6 ha (0,4% ploto) užima pelkės ir 6,97 ha (0,0%) šaltynai. Šių teritorijų

¹⁷ nepažeistas miško plotas, kuriame dabar yra didelė tikimybė aptikti nykstančių, pažeidžiamų, retų ar saugotinių specializuotųjų buveinių rūšių

¹⁸ https://biomon.lt/maps/index.php/view/map/?repository=szns&project=szns_web. Patvirtinti natūralių pievų ir ganyklų žemėlapiai gali būti tikslinami VSTT iniciatyva atsiradus pagrįstoms aplinkybėms arba atsižvelgiant į argumentuotus fizinių ar juridinių asmenų prašymus, vadovaujantis žemėlapių rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašu.

lokalizacija pateikiama grafinės dalies brėžinyje „Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“ (Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapių duomenys).

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose siekiama *pelkių ir šaltinynų, natūralių pievų ir ganyklų* išsaugojimo – šios teritorijos įtraukiamos į jų tausojantį naudojimą užtikrinančias funkcinės zonos - konservacinės apsaugos, miškų ir miškingų teritorijų, žemės ūkio. Veikla *pelkių ir šaltinynų, natūralių pievų ir ganyklų* teritorijose turi būti vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnių reikalavimais.

2.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ APSAUGA IR TVARKYMAS

2.3.1. BENDROS NUOSTATOS

1. LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso samprata - gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.

2. Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoeologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

3. Gamtinis karkasas savo kraštovarkine esme yra sudėtinga erdvinė sistema ir apjungia įvairių funkcijų prioriteto bei pagrindinės tikslinės paskirties, o taip pat skirtingo naudojimo ir apsaugos režimo teritorijas - gamtinius rezervatus, gamtinius bei kompleksinius draustinius, valstybinius parkus, apsaugos zonas bei saugomus gamtos išteklių sklypus, įvairias rekreacines, miškų ūkio, taip pat tausojančio agrarinio ūkininkavimo zonas. Neaplenkia jis miestų ir miestelių (urbanizuotų) teritorijų, tik šiuo atveju svarbiausioji jo paskirtis - reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą, saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius, saugoti ir įveisti želdynus bei želdinius. Būtina pabrėžti, kad gamtinis karkasas, kaip ekokompensacinė sistema yra objektyvus teritorinis kompleksas, kuris funkcionuoja nepriklausomai nuo žmogaus ar jo sukurtų institucijų norų.

4. Gamtinį karkasą sudaro:

1) *geoeologinės takoskyros* – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) *migraciniai koridoriai* – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

3) *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

5. Pagal reikšmę skiriamos tarptautinės (europinės), nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinio karkaso dalys.

6. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugą, tvarkymą, naudojimą ir planavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir kiti įstatymai, LR aplinkos ministro įsakymas „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kiti teisės aktai ir Gamtinio karkaso nuostatai.

7. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. Gamtiniam karkasui priklausančiose konservacinės, miškų, žemės ūkio ir kitos - rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (*TIPK*) leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytais veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant miškotvarkos, žemėtvarkos projektus bei kitus teritorijų planavimo dokumentus.

2.3.2. GAMTINIO KARKASO TERITORIJOS IR JŲ GEOEKOLOGINIS POTENCIALAS

1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje, laikantis tęstinumo principo, yra teikiama Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendiniuose (2008 m.) nustatyta GK struktūra, kuri buvo išskirta įvertinus Jurbarko rajono padėtį regioninėje gamtinio karkaso sistemoje, rajono teritorinės sąrangos ypatumus, potencialių gamtinio karkaso teritorijų būklę.

Gamtinį karkasą formuoja pagal svarbą¹⁹ skirstomos šios pagrindinės dalys: *regioninės reikšmės geoekologinės takoskyros (T)*, *nacionalinės*, *regioninės ir vietinės reikšmės geosistemų vidinio*

¹⁹ Gamtinio karkaso sudedamųjų dalių skirstymas pagal svarbą patikslintas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano konkretizuotų sprendinių brėžiniu „Kraštovaizdžio formavimas ir ekologinė pusiausvyra“.

stabilizavimo arealai (S' , S , s), nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės migraciniai koridoriai (M' ; M ; m).

Geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštųjų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą. Geoekologinėms takoskyroms Jurbarko rajono gamtiniame karkase priskiriamos šios teritorijos:

- Regioninės reikšmės *Nemuno* – *Jūros* geoekologinės takoskyros ruožas Jūravos- Kalniškių- Balandžių – Pavidaujo – Paskynų – Šimkaičių – Gricių atkarpoje;
- Regioninės reikšmės *Nemuno* – *Dubysos* geoekologinės takoskyros ruožas Juodaičių – Pakarklio – Žardiškių – Burbiškių – Padubysio -Pieštvenų atkarpoje.

Geosistemų vidinio stabilizavimo arealai - teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požūriui: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms. Geosistemų vidinio stabilizavimo arealams Jurbarko rajono gamtiniame karkase priskiriamos šios teritorijos:

- Nacionalinę reikšmę turintis *Viešvilės* vidinio stabilizavimo arealas (dalis);
- Regioninės reikšmės geosistemų vidinio stabilizavimo arealai: *Šešuvio* – *Šaltuonos tarpupio*, *Nemuno* – *Mituvos tarpupio*;
- Vietinės reikšmės vidinio stabilizavimo arealai: *Daugėlių*, *Pagojo*, *Leonavo*, *Lapgirių*, *Girdžių*, *Vertimų*, *Dainių*, *Rotulių*, *Skirsnemuniškių*, *Pabebirvio* (2 plotai), *Mineigų*, *Pagausančio*, *Armeniškių*, *Aukštrakio*.

Migraciniai koridoriai - slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija. Migraciniams koridoriams Jurbarko rajono gamtiniame karkase priskiriamos šios teritorijos:

- Nacionalinę reikšmę turintis *Nemuno* žemupio migracinio koridoriaus ruožas Seredžiaus - Raudonės – Jurbarko – Viešvilės atkarpoje;
- Regioninę reikšmę turintis *Dubysos* žemupio migracinio koridoriaus ruožas Padubysio – Seredžiaus atkarpoje;
- Regioninę reikšmę turintis *Šešuvio* migracinio koridoriaus ruožas Užšešuvių - Stiegvilų ir Taubučių – Sveiščių atkarpoje;
- Vietinę reikšmę turintys: *Mituvos*, *Antvardės*, *Šaltuonos*, *Bebirvos*, *Upės*, *Upynos*, *Upynikės*, *Armenos*, *Trišiūkštės*, *Snietalos*, *Imsrės*, *Vidaujos*, *Akmenos*, *Viščiovos*, *Šlynos*, *Drūbino*, *Bebirvyčio*, *Viešvilės*, *Alsos Tidiko*, *Juodupio*, *Paukštupio*, *Gausantės*, *Juodpjaunio*, *Kirkučio*, *Vikšrynės*, *Raudonės*, *Gystaus*, *Veršupio*, *Dubinės*, *Armeniuko*, *Grivančiupio*, *Žvėrupio* ir kitų mažesnių vandentėkmių migracinių koridorių ruožai ar jų atkarpos savivaldybės teritorijoje.

Gamtinio karkaso teritorijų apskaita pagal nustatytas kategorijas teikiama 2.3.1 lentelėje, gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija - grafinės dalies brėžiniuose.

2.3.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos planuojamoje Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje

Gamtinio karkaso sudėtinės dalys	GK plotas, ha	% GK ploto	% Jurbarko raj. ploto (150615,1 ha)
<i>GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS (regioninės reikšmės)</i>	34874,9	33,9	23,1
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI (nacionalinės, regioninės, vietinės reikšmės)</i>	47156,1	45,8	31,3
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI (nacionalinės, regioninės, vietinės reikšmės)</i>	20897,6	20,3	13,9
VISAS GK:	102928,6	100	68,3

3. Gamtinis karkasas Jurbarko rajono teritorijoje jungia įvairaus pobūdžio teritorijas: kompleksines saugomas teritorijas (Panemunių regioninis parkas), valstybinius draustinius, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiniu požiūriu itin svarbias agrarines teritorijas.

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje išskiriamos GK teritorijos užima 68,3% teritorijos ploto. Šis rodiklis yra artimas Respublikos gamtinio karkaso užimamos ploto dalies vidurkiui (60%). Struktūriškai gamtinio karkaso teritorijų tarpe vyraujančią dalį sudaro *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* (45,8%) ir *geoekologinės takoskyros* (33,9%), santykinai mažiausias plotas tenka *migraciniams koridoriams* (20,3%).

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose gamtinio karkaso teritorijų ribos lokalizuotos M 1:50000 detalizacijos lygmenyje. Vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimais rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus gamtinio karkaso teritorijų ribos detalizuojamos pagal tų planų mastelio kartografinės raiškos reikalavimus, formuojamos naujos vietinės svarbos gamtinio karkaso struktūros.

4. Jurbarko rajono teritorijos gamtinio karkaso paskirtis:

- *Suformuoti gamtinio - ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, kuris užtikrintų aplinkos sveikumą ir tinkamumą gyvenimui savivaldybės kaimiškiose teritorijose, esančiose ir naujai formuojamuose gyvenamosiose. Taip pat suformuoti medžiaginius-energetinius ryšius su gretimai esančiomis gamtinėmis ir intensyviai antropogenizuotomis teritorijomis;*
- *sudaryti prielaidas esamai biologinei įvairovei išlaikyti ir gausinti;*
- *išsaugoti išlikusius tarptautinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės natūralaus kraštovaizdžio fragmentus;*
- *išsaugoti esamus gamtinius ir kultūrinius rekreacinius išteklius, bei didinti jų estetinį potencialą;*
- *didinti planuojamos teritorijos žolinių bei želdinių plotus, intensyviau urbanizuotose ir naujai urbanizuojamose Jurbarko rajono savivaldybės dalyse;*
- *užtikrinti optimalų santykinai gamtinių ir technogenizuotų žemėveiklių ploto santykį naujai užstatomose teritorijos dalyse.*

5. Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra atliktas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos gamtinio karkaso geoekologinio potencialo vertinimas atliekamas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio

karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografų draugija, 2016). Pagrindinė vertinimo nuostata: geoekologinis teritorijos potencialas tiesiogiai siejasi su teritorijos paviršiaus natūralumu: kuo natūralesnių žemėveikslių (žemės naudmenų) dalis areale didesnė, tuo geoekologinis potencialas aukštesnis ir priešingai – kuo arealą formuojančių žemėveikslių natūralumas mažesnis, tuo geoekologinis potencialas žemesnis. Išskiriamos vienodo geoekologinio potencialo teritorijos - santykinai vienalytės teritorijos apimančios vienodo mozaikiškumo, iš vieno žemėveikslio (žemės naudmenos) arba jų derinio suformuotą plotą.

Reikia pažymėti, kad Gamtinio karkaso nuostatuose teikiamas gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo kategorijų apibrėžimas neįvertina geoekologinio potencialo arealų išskyrimo principų skirtinguose planavimo lygmenyse, todėl vertinant tenka nuostatų reikalavimus interpretuoti atsižvelgiant į detalizacijos M 1:50000 ypatumus. Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas, išskiriant tam tikro dydžio arealus ir juos priskiriant vienai ar kitai geoekologinio potencialo kategorijai, atitinka kartografinio mastelio (1:50 000) raiškos georeferencines galimybes. Reikia pažymėti, kad žemesniuose planavimo lygmenyse, stambėjant masteliui ir didėjant detalizacijos galimybėms, galimas, o kai kuriais atvejais ir būtinas išskirtų arealų vertinimo detalizavimas – skaidymas į smulkesnius plotus, atitinkamai atliekant ir detalesnį vertinimą.

6. Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas Jurbarko rajono gamtiniame karkase išskiriamos *patikimo (p), riboto (r), silpno (s), pažeisto (pž) geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos*.

Jurbarko rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas pateikiamas grafinės dalies brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“, vertinimo rezultatai 2.3.2. lentelėje.

2.3.2. lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
	Potencialo kategorija		
	<i>GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS</i>		
p	Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos	21567,0	21,0
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	1444,8	1,4
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	4094,5	4,0
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	7768,6	7,5
	<i>Viso:</i>	34874,9	33,9
	<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>		
p	Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos	381,0	0,4
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	3810,6	3,7
p/r	Patikimo / riboto geoekologinio potencialo teritorijos	4358,6	4,2
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	8478,1	8,3
s/r	Silpno / riboto geoekologinio potencialo teritorijos	22,6	0,0
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	3846,7	3,7
	<i>Viso:</i>	20897,6	20,3
	<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>		
p	Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos	28652,7	27,8
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	4591,0	4,5

Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas		Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
Indeksas brėžinyje	Potencialo kategorija		
p/r	Patikimo / riboto geoekologinio potencialo teritorijos	225,2	0,2
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	3636,8	3,5
s/r	Silpno / riboto geoekologinio potencialo teritorijos	3759,0	3,7
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	6291,4	6,1
	<i>Viso:</i>	47156,1	45,8
	<i>Iš viso:</i>	102928,6	100

Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – santykinai natūralios miškingos (80-100%) arba pelkingos teritorijos bei paviršinio vandens telkiniai ir jų pakrantės, kitos neurbanizuotos teritorijos, labai gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos Jurbarko rajono savivaldybės gamtiniame karkase išskiriamos ištisiniais miško masyvais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose - zonose, išsaugojusiose natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. *Patikimo potencialo* arealai užima palyginti didelę gamtinio karkaso teritorijų ploto dalį - 49,2%. Tai aukštas rodiklis, liudijantis apie rajone esančių maksimaliai natūralių (miškingų, pelkėtų, vandeningų) arealų paplitimą. Gamtinio karkaso struktūrinių dalių tarpe santykinai didžiausia *patikimo geoekologinio potencialo* teritorijų dalis yra išskirta regioninės reikšmės geoekologinių takoskyrų (61,8% jų ploto) ir geosistemų vidinio stabilizavimo arealų (60,8% jų ploto) ribose, tuo tarpu migraciniuose koridoriuose *patikimo geoekologinio potencialo* arealų išskirta labai nedaug – 1,8% jų ploto.

Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – santykinai natūralios miškingos (50-80%) teritorijos, stipriai ar iš dalies nusausintos pelkės ir (ar) pievos, paviršinio vandens telkinių ir jų pakrančių teritorijos, gerai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos yra lokalizuotas mišrios naudmenų mozaikos arealuose, kuriuose kaitaliojasi miškų ir žemės ūkio naudmenos, taip pat smarkiai pakeistos arba pažeistos gamtinės struktūros miškuose. Jurbarko rajono gamtiniame karkase šios kategorijos geoekologinio potencialo teritorijos užima apie dešimtadalį GK teritorijų ploto (9,6%). Gamtinio karkaso struktūrinių dalių tarpe santykinai didžiausia *riboto geoekologinio potencialo* teritorijų dalis yra išskirta migraciniuose koridoriuose (18,2% jų ploto) ir geosistemų vidinio stabilizavimo arealų (9,7% jų ploto) ribose, mažiausia dalis yra geoekologinių takoskyrų (4,1% jų ploto) ribose.

Patikimo/riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos yra išskiriamos fragmentuotos įvairaus natūralumo žemėveikslių struktūros gamtinio karkaso teritorijose. Jurbarko rajono gamtiniame karkase šios kategorijos geoekologinio potencialo teritorijos užima apie 4,4% GK teritorijų ploto migraciniuose koridoriuose ir labai maža dalimi geosistemų vidinio stabilizavimo arealuose.

Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – mažai miško plotų ir pelkūčių turinčios, žemės ūkio gamybai naudojamo kaimiškojo kraštovaizdžio (agrarinės) teritorijos, kitos su kultūriniais elementais, tik patenkinamai atliekančios ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Silpno geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos yra lokalizuotos žmogaus veiklos, pirmiausia agrarinės, gerokai pakeistose gamtinio karkaso teritorijose, kurioms priskiriami santykinai

natūralūs vidutiniškai arba mažai miškingi, pelkėti ir vandeningi plotai bei ūkinės (agrarinės) teritorijos - pievos, dirbami laukai. Jurbarko rajono gamtiniame karkase *silpno geoeologinio potencialo* teritorijos užima 15,8% viso jo ploto. Gamtinio karkaso struktūrinių dalių tarpe santykinai didesnė *silpno geoeologinio potencialo* teritorijų dalis yra nustatyta migraciniuose koridoriuose – 40,6% jų ploto bei geoeologinės takoskyros ribose – 11,77% ploto. Santykinai mažiausiai *silpno potencialo* teritorijų dalis yra nustatyta geosistemų vidinio stabilizavimo arealuose – 7,7% jų ploto.

Silpno / riboto geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos yra išskiriamos fragmentuotos įvairaus natūralumo žemėveikšlių struktūros gamtinio karkaso teritorijose. Jurbarko rajono gamtiniame karkase šios kategorijos geoeologinio potencialo teritorijos užima apie 3,7% GK teritorijų ploto migraciniuose koridoriuose ir geosistemų vidinio stabilizavimo arealuose.

Pažeisto geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – tai mažai miškingos (20-40%) teritorijos, esančios mažesniuose miestuose, miesteliuose, kompaktiškai užstatytuose kaimuose ir (ar) jų artimoje su kultūrinio aplinkoje, didžiąja dalimi praradusios natūralių kraštovaizdžio struktūrą ir (arba) vertingiausių gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios arba galinčios tik iš dalies atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Pažeisto geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos yra lokalizuotos antropogeniškai pakeistuose dirbtinių žemėveikšlių plotuose (kultūrinės pievos, dirbami laukai, taškinis užstatymas), formuojančiuose vientisus didelius arealus su labai nedidele arba nuline santykinai natūralių naudmenų (miškingų, pelkėtų, vandeningų) dalimi. Jurbarko rajono gamtiniame karkase *pažeisto potencialo* teritorijos užima 17,3% viso jo ploto. Gamtinio karkaso struktūrinių dalių tarpe santykinai didžiausia *pažeisto geoeologinio potencialo* teritorijų dalis yra nustatyta geoeologinių takoskyrų ribose – 22,2% jos ploto ir migraciniuose koridoriuose – 18,4% jų ploto (priskiriamos sureguliuotų vandentėkmių atkarpos neturinčios apsauginių želdinių). Santykinai mažiausiai *pažeisto potencialo* teritorijų dalis yra nustatyta geosistemų vidinio stabilizavimo arealuose – 13,3% jų ploto.

Stipriai pažeisto (degraduoto) geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos – tai teritorijos praradusios natūralių kraštovaizdžio struktūrą, nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų, esančios intensyviai urbanizuotose, užstatytose didžiųjų ir vidutinio dydžio miestų centrinių dalių (senamiesčių) teritorijose, pramonės rajonuose, taip pat kitose teritorijose, kuriose iki 20% ploto užima miškai, pavieniai medžiai ar jų grupės, medžių juostos, krūmai, želdynai, pievos, kiti gamtinio kraštovaizdžio elementai (Gamtinio karkaso nuostatai II.4).

Stipriai pažeisto (degraduoto) geoeologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos atliekamo vertinimo detalizacijos lygmenyje (M 1:50000) neišskiriamos. Šis geoeologinio potencialo tipas paprastai užima nedidelio ploto teritorijas (nuo kelių iki keliolikos ha) ir yra susijęs su gyvenamosiomis vietovėmis (miestais, miesteliais ir kt.), naudingųjų iškasenų gavybos bei kitomis intensyvios ūkinės veiklos teritorijomis, kurioms paprastai rengiami vietovės lygmens kompleksiniai teritorijų planavimo dokumentai – bendrieji planai ir /ar specialieji planai, detaliau nagrinėjantys gamtinio karkaso teritorijų ribų, geoeologinio potencialo vertinimo ir tolimesnio tvarkymo klausimus stambesniame mastelyje.

7. Atlikto vertinimo rezultatai rodo, kad *patikimo* ir *riboto* geoeologinio potencialo teritorijos, kurios laikytinos rajono gamtinio karkaso funkcionavimo pagrindu, užima palyginti didelę Jurbarko rajono gamtinio karkaso teritorijų ploto dalį (apie 63,2%) ir tai sudaro palankias sąlygas tolimesniam gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo vystymui. Vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimais, rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus gamtinio karkaso teritorijų geoeologinio potencialo

vertinimas turi būti detalizuojamas pagal tų planų detalizacijos lygmenį bei mastelio kartografinės raiškos reikalavimus.

2.3.3. GAMTINIO KARKASO TERITORIJŲ TVARKYMAS

1. Gamtinio karkaso teritorijų funkcionalumo, geoekologinio potencialo patikimumo, teritorinio susietumo užtikrinimas yra vieni iš svarbiausių kraštovaizdžio apsaugos uždavinių. Gamtinio karkaso teritorijos yra itin svarbios ir rajono kraštovaizdžio savitumui. Siekiant pilnaverčio gamtinio karkaso teritorijų funkcionavimo reikalinga taikyti tam tikras kraštotvarkines priemones. Remiantis geoekologinio potencialo vertinimu yra nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys:

- 1) išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis – **1**;
- 2) palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas – **2**;
- 3) grąžinami (atkuriami) ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai – **3**;
- 4) urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas – **4**.

Nustatytų gamtinio karkaso tvarkymo kryptių teritorinis išsidėstymas planuojamoje teritorijoje pateikiamas grafinės dalies brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas“, vertinimo rezultatai 2.2.3. lentelėje.

2.2.3 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
<i>GEOEKOLOGINĖS TAKOSKYROS</i>			
1	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	21567,0	21,0
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	1442,1	1,4
3	Grąžinami (atkuriami) ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	11825,4	11,5
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	40,4	0,0
	<i>Viso:</i>	34874,9	33,9
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>			
1	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	381,0	0,4
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	7410,8	7,2
3	Grąžinami (atkuriami) ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	10910,4	10,6
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	2195,4	2,1
	<i>Viso:</i>	20897,6	20,3
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>			
1	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	27873,7	27,1
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	8297,5	8,1

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
3	Grąžinami (atkuriami) ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai	10407,0	10,1
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	577,9	0,5
	<i>Viso:</i>	47156,1	45,8
	<i>Iš viso:</i>	102928,6	100

2. *Pirmoji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis (1) - išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis*, kuriai priskiriamos visos patikimo geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, yra lokalizuota ištisiniais miško masyvais apaugusiose, pelkėtose, upėtose gamtinio karkaso teritorijose - zonose, išsaugojusiose natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Jurbarko rajono savivaldybėje pirmajai kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptčiai yra priskirta pakankami didelė gamtinio karkaso teritorijų dalis (apie 48,5%). Šios teritorijos – tai turimas rajono gamtinio karkaso funkcionavimo pagrindas, kurio perspektyva susijusi su racionalaus subalansuoto miškų ūkio tvarkymu, miškų regeneracinio potencialo išsaugojimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei nustatyto režimo užtikrinimu šiose zonose įsteigtoms ypač saugomoms teritorijoms.

Teritorijų tvarkymas. Pagrindinė šių teritorijų naudojimo kryptis yra tausojantis miškų ūkis. Miškų ūkio atveju – ūkininkavimas pagal ekosistemų apsaugos, rekreacinių ir apsauginių miškų (II–III miškų grupės) tvarkymo reikalavimus, nenaudojant plynų kirtimų arba juos taikant labai ribotai, plynus kirtimus taikant tik išskirtiniais atvejais, kai atkurti ir (ar) ugdyti miškus neplynų kirtimų būdais nėra galimybių. Galimos veiklos susijusios su racionalių šalutinių miško išteklių naudojimu, poilsinis turizmas. Mišku neapaugusiose teritorijos dalyse pagrindinė naudojimo kryptis yra tausojančio žemės ūkio sistemos diegimas. Visais atvejais šių teritorijų tvarkymo perspektyva susijusi su racionalių jose augančių želdinių – miškų ir kitų žaliųjų plotų struktūros ir natūralumo išsaugojimu bei palaikymu, jų regeneracinio potencialo puoselėjimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei gamtinių vertybių (kertinių miško buveinių, EB svarbos natūralių buveinių, saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių) apsaugos užtikrinimu. Žemės ūkio naudmenų struktūroje išsaugomos šlapynės, natūralios pievos. Išlaikomi ir/ar formuojami vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų (žolinės ir miško augmenijos) želdiniai.

2. *Antroji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis (2) - palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas* yra lokalizuota riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, apimančiose apie - 16,7% GK ploto, kuriose miško medynų ir kitų želdinių plotai kaitaliojaisi su pievų naudmenomis, taip pat didesnę antropogeninę krūvį patiriančiose migracijos koridorių atkarpose. Šias teritorijas atstovauja esami įvairaus apželdinimo lygio miško medynų bei kitų želdinių plotai. Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti.

Teritorijų tvarkymas. Stiprinant ekologinio kompensavimo funkcijas, gamtinio karkaso teritorijose (išskyrus želdynus, pelkes ir šaltinyne, natūralias pievas ir ganyklas, kitas agrarines teritorijas, kuriose

vystoma ekologinė žemdirbystė, taikomos agrarinės aplinkosaugos priemonės) pageidautinas apželdinimas mišku. Miškingumas turėtų būti didinamas mažiau našių, didelio drėgnumo (tame tarpe dėl blogai funkcionuojančių sausinimo sistemų) žemių sąskaita, apželdinant ar savaiminės renatūralizacijos keliu. Skatinamas ekologinės žemdirbystės ir agrarinės aplinkosaugos priemonių taikymas, didinama stambių dirbamų laukų masių sąskaita įveisiant apsauginių želdinių grupes ar juostas. Taikomos techninės priemonės, mažinančios sausinamosios melioracijos poveikį, sudarančios sąlygas pelkėdarai, upelių ar jų ruožų, natūralių vandentakų atsistatymui, natūraliam augalų bendrijų ir gyvūnų populiacijų ir jų migracijos kelių formavimui.

3. *Trečioji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis (3) – gražinami (atkuriami) ir gausinami kraštovaizdžio natūralumą atkuriantys elementai* yra nustatoma silpno ir pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijose, apimančiose apie 32,2% GK ploto. Šiose zonose gamtinio kraštovaizdžio formavimo kryptis yra regeneracinė - restauracinė, susijusi su sudėtingų renatūralizacinių priemonių įgyvendinimu, ekologinių nuostatų stiprinimu ir tausojančio šių teritorijų naudojimo vystymu.

Teritorijų tvarkymas. Silpno geoekologinio potencialo teritorijose, stiprinant ekologinio kompensavimo funkcijas: skatinamas ekologinės žemdirbystės ir agrarinės aplinkosaugos priemonių taikymas; būtinas žemėnaudos sąskaidos didinimas įveisiant įvairaus dydžio želdinių juostas bei grupes; taikomos techninės priemonės, mažinančios sausinamosios melioracijos poveikį, sudarančios sąlygas pelkėdarai, upelių ar jų ruožų, natūralių vandentakų atsistatymui, natūraliam augalų bendrijų ir gyvūnų populiacijų ir jų migracijos kelių formavimui; nustatytose vietose teritorijos pritaikomos ekstensyviai rekreacijai; didinamas bendras teritorijų miškingumas apželdant ir savaiminės renatūralizacijos keliu mažai našių ir nenaudojamų žemių sąskaita; gyvenamosiose vietovėse (kitos paskirties žemė) įveisiami atskirieji ir priklausomieji želdynai. Įgyvendinus tvarkymo priemones šių gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas turėtų padidėti.

Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijose, atkuriant ir naujai formuojant natūralų kraštovaizdžio pobūdį, gali būti vykdomi vandens telkinių atkūrimo, teritorijų ir akvatorijų išvalymo nuo užteršimo darbai, visais atvejais tikslingas žaliųjų plotų (miškų, atskirųjų želdynų ir kitų želdinių) įveisimas. Natūralių žemėveikslių neturinčiuose agrarinių naudmenų arealuose aktualu didinti naudmenų fragmentaciją, suformuojant laukų apsauginių želdinių juostas ir / ar saleles. Naudingųjų iškasenų eksploatavimo ar kitų veiklų transformuotuose plotuose, vadovaujantis „Pažeistų žemių, iškasas naudingąsias iškasenas rekultivavimo metodika“, visų pirma reikia atlikti rekultivavimo ir natūralizavimo darbus, įveisiant želdinius, formuojant vandens telkinius, gerinant kraštovaizdžio estetinį potencialą, didinant horizontalią ir vertikalią kraštovaizdžio sąskaidą. Pagrindus poreikį ir ekologinę naudą taikytinos sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonės. Pernelyg nusausintose žemėse gamtinę įvairovę tikslinga atkurti pagal parengtus melioracijos rekonstrukcijos projektus. Esamų chaotiškai užstatytų gamtinio karkaso teritorijų atveju prioritetas teikiamas išlikusių gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui, jų fragmentacijos mažinimui, rekreacinės ir ekologinės paskirties želdynų įveisimui bei darniam tvarkymui, priklausomųjų želdinių įveisimui kitos paskirties žemės sklypuose. Nustatant gamtinio karkaso kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankį turi būti vadovaujama Gamtinio karkaso nuostatų reikalavimais.

4. *Ketvirtoji kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo kryptis (4) – urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas* taikoma Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatomose urbanistinio vystymo zonose, pilnai ar ploto dalimi patenkančiose į gamtinio karkaso teritorijų ribas (apima apie 2,6% GK ploto).

Teritorijų tvarkymas. Daugeliu atvejų tai yra jau užstatytos teritorijos ar kitoje ūkinėje veikloje naudojamos teritorijos, praradusios natūralią kraštovaizdžio struktūrą ir /arba vertingiausias gamtinius elementus, jų dalis ir nebegalinčios atlikti ekologinio kompensavimo funkcijų (vertinamos kaip *silpno ar pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos*). Pagrindinis uždavinys – nebloginti geoekologinio potencialo. Šiose teritorijose gali būti taikomi net keli tvarkymo variantai – naujo želdyno įrengimas; kraštovaizdžio natūralumą ir gyvybingumą atstatančių elementų integravimas ir atkūrimas pažeistose teritorijose; pažeistos teritorijos rekultivacija, vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant geoekologinį potencialą ir kt. Gyvenamosiose vietovėse - žaliųjų plotų sistemos grandžių – atskirųjų rekreacinės bei apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų palaikymas ir formavimas, priklausomųjų želdynų plotų normų užtikrinimas. Pagrindus poreikį bei socialinę ir ekologinę naudą, gali būti atliekami pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijų rekultivacijos ir natūralumo atstatymo darbai, kuomet atkuriamą teritoriją numatoma integruoti į urbanizuotos teritorijos žaliųjų plotų sistemą. Prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui (pavienių medžių ir (ar) jų grupių, želdinių, šlapynių, šlaitų) bei užtikrinamas ne mažesnis už nustatytas normas priklausomųjų želdynų ploto įveisimas²⁰.

Visais atvejais, gamtinio karkaso teritorijos, kurioms yra nustatyta tvarkymo kryptis (4) gali būti tvarkomos tik pagal parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, kuriuose atliekamas detalus gamtinio karkaso geoekologinio potencialo vertinimas ir nustatomos konkrečios, kiekvienos vietos individualias ypatybes atitinkančios tvarkymo priemonės. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės gali skirtis dėl nelygiavėčio geoekologinio ir estetinio potencialo, antropogeninio įsavinimo laipsnio, esamo bei planuojamo naudojimo pobūdžio. Kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis, atsižvelgiant į nustatytą gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą, nustatomas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimais. Prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui (pavienių medžių ir (ar) jų grupių, želdinių, šlapynių, šlaitų) bei ne mažesnio už nustatytas normas priklausomųjų želdynų ploto įveisimo užtikrinimui.

2.4. ĮGYVENDINIMO PRIORITETAIR PRIEMONĖS

Įgyvendinimo prioritetai:

- Siekiant užtikrinti kraštovaizdžio stabilumą, išlaikyti teritorijų ekologinę pusiausvyrą, būtina stiprinti tausojančio naudojimo koncepciją ir ją realizuoti agrarinėse takoskyrose, agrariniuose upių slėniuose ir kitose gamtinio karkaso teritorijose, kurioms Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo brėžinyje „Sprendinių konkretizavimas. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos“ yra nustatytas tausojantis arba diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas (tausojantis - intensyvus). Teritorijos, kurių naudojimą būtina plėtoti tausojimo linkme Jurbarko rajono savivaldybėje užima apie 40% jos ploto.
- Teritorijų racionalus tausojantis naudojimas, kraštovaizdžio mozaikiškumo, gamtinės įvairovės didinimui skirtų agrarinių teritorijų apsauginių želdinių formavimas yra pagrindiniai ir prioritetiniai

²⁰ priklausomųjų želdynų ploto norma yra nustatoma vadovaujantis LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. D1-694 (LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. Įsakymo Nr. D1-146 redakcija) „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

veiksmi, skirti Jurbarko rajono gamtiniam karkasui formuoti, kraštovaizdžio ekologiniam stabilumui didinti.

- Teritorijų planavimo proceso metu ypatingas dėmesys turi būti skiriamas upių slėniams, sudarantiems labai svarbias struktūrines gamtinio karkaso, ekologinio tinklo dalis, kurių ekologinė būklė, gamtinis pilnavertiškumas, neturint pakankamo želdinių kiekio paviršinio vandens telkinių apsaugos zonose ir juostose, neįmanomas.
- Atitinkamas dėmesys turi būti skiriamas svarbiausio rekreacinio potencialo – rajono paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugai ir jų racionaliam tvarkymui, laikantis teisės aktų nustatytų reikalavimų, siekiant užtikrinti pakankamą viešam (visuomenės) naudojimui skirtų teritorijų skaičių ir plotą, mažinant socialinę įtampą, kylančią tarp žemių savininkų ir vandens telkinių pakrančių lankytojų.

Jurbarko rajono savivaldybės kraštovaizdžio tvarkymo sprendinių įgyvendinimo priemonių planas:

Nr.	Priemonės pavadinimas	Laukiamų rezultatų aprašymas	Atsakingi vykdytojai
2.	GAMTINĖS APLINKOS APSAUGOS IR TVARKYMO SPRENDINIAI		
2.1.	Optimalios kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros formavimas		
2.1.1.	Parengti ir įgyvendinti kraštovaizdžio monitoringo programą	Leis kontroliuoti kraštovaizdžio kaitos procesus, siekti ir/ar palaikyti optimalią kraštovaizdžio struktūrą	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.2.	Koreguoti jau parengtus savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, papildant juos <i>kraštovaizdžio</i> dalimi.	Užtikrinamas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių tęstinumas	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.3.	Koreguoti miškų išdėstymo schemą savivaldybės teritorijoje – koregavimą atlikti atsižvelgiant į KTZ nustatytus optimalaus miškingumo rodiklius	Pakoreguota miškų išdėstymo schema	Jurbarko rajono savivaldybė, Valstybinė miškų tarnyba
2.1.4.	Skatinti ekologinę žemdirbystę ir netradicines žemės ūkio veiklas, atsižvelgiant į KTZ nustatytą kraštovaizdžio naudojimo pobūdį	Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis palankus jo optimalios struktūros formavimui ir ekologinės būklės palaikymui	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.5.	Skatinti tradicines žemės ūkio ir miškininkystės veiklas rajone atsižvelgiant į KTZ nustatytą kraštovaizdžio naudojimo pobūdį	Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis palankus jo optimalios struktūros formavimui ir ekologinės būklės palaikymui	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.6	Skleisti informaciją apie Jurbarko rajono savivaldybės kraštovaizdžio patrauklumą, vertingumą, išskirtinumą, apie traukos objektus, pritaikytus lankymui ir turizmui	Didėja Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų ekologinis sąmoningumas	Jurbarko rajono savivaldybė

Nr.	Priemonės pavadinimas	Laukiamų rezultatų aprašymas	Atsakingi vykdytojai
2.1.7.	Įgyvendinti želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, būklės stebėsenos, želdynų kūrimo ir inventorizavimo priemonės, parengti Jurbarko rajono savivaldybės viešųjų želdynų ugdymo ir tvarkymo programą	Formuojama optimali kraštovaizdžio struktūra	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.8.	Žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose - gyvenamųjų vietovių (miestų, miestelių, kaimų) ir kitų teritorijų bendruosiuose, detaliuosiuose ar specialiuose planuose išskirti želdynų sistemas, nustatyti jų plėtojimo erdvinę struktūrą.	Formuojama optimali kraštovaizdžio struktūra	Jurbarko rajono savivaldybė
2.1.9.	Sukurti ir plėtoti geografinę informacinę sistemą (GIS), skaitmenizuoti analoginius duomenis	Sukurta ir nuolat atnaujinama GIS sistema	Jurbarko rajono savivaldybė
2.2.	Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos sprendiniai		
2.2.1.	Vykdyti Dainių telmologinio draustinio steigimo procedūras	Išsaugomos gamtinės vertybės	Jurbarko rajono savivaldybė, Aplinkos ministerija
2.3.	Gamtinio karkaso formavimo ir tvarkymo sprendiniai		
2.3.1.	Bendrojo plano keitimu identifikuotos gamtinio karkaso ribos integruojamos į visus rengiamus savivaldybės dalių, miestų, miestelių bei kitų gyvenamųjų vietovių planus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais vadovaujamosi rengiant miškotvarkos, žemėtvarkos projektus, ŽSFP bei kitus teritorijų planavimo dokumentus.	Užtikrinamas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių tęstinumas	Jurbarko rajono savivaldybė

3. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

3.1. NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGA

1. Kultūros vertybių registro (toliau - KVR) 2023 m. kovo 21 d. duomenimis, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra registruotos 334 nekilnojamosios kultūros, iš kurių 33 – kompleksai su 126 į kompleksą įeinančiais objektais ir 135 pavieniai objektai. Teritorijoje taip pat yra registruotos 4 vietovės tipo kultūros vertybės. 36 vertybės, kurios Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje KVR registruotos kaip nekilnojamos, nėra apibūdintos pagal sandarą (kompleksas, į kompleksą įeinantis ar pavienis objektas). Valstybės saugomais paskelbti 11 kompleksinių objektų ir 31 pavienis objektas. Skirsnemunės senojo miesto vieta (kodas 30342) KVR klaidingai registruota kaip pavienis objektas.

Kultūros paveldo registras yra nuolat pildomas naujais duomenimis, todėl rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, projektus, būtina vadovautis aktualia redakcija.

2. Kultūros paveldo išsaugojimas, atgaivinimas ir tinkamas naudojimas svarbūs nacionaliniu mastu ir Jurbarko rajono savivaldybės savitumo raiškai. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos principai:

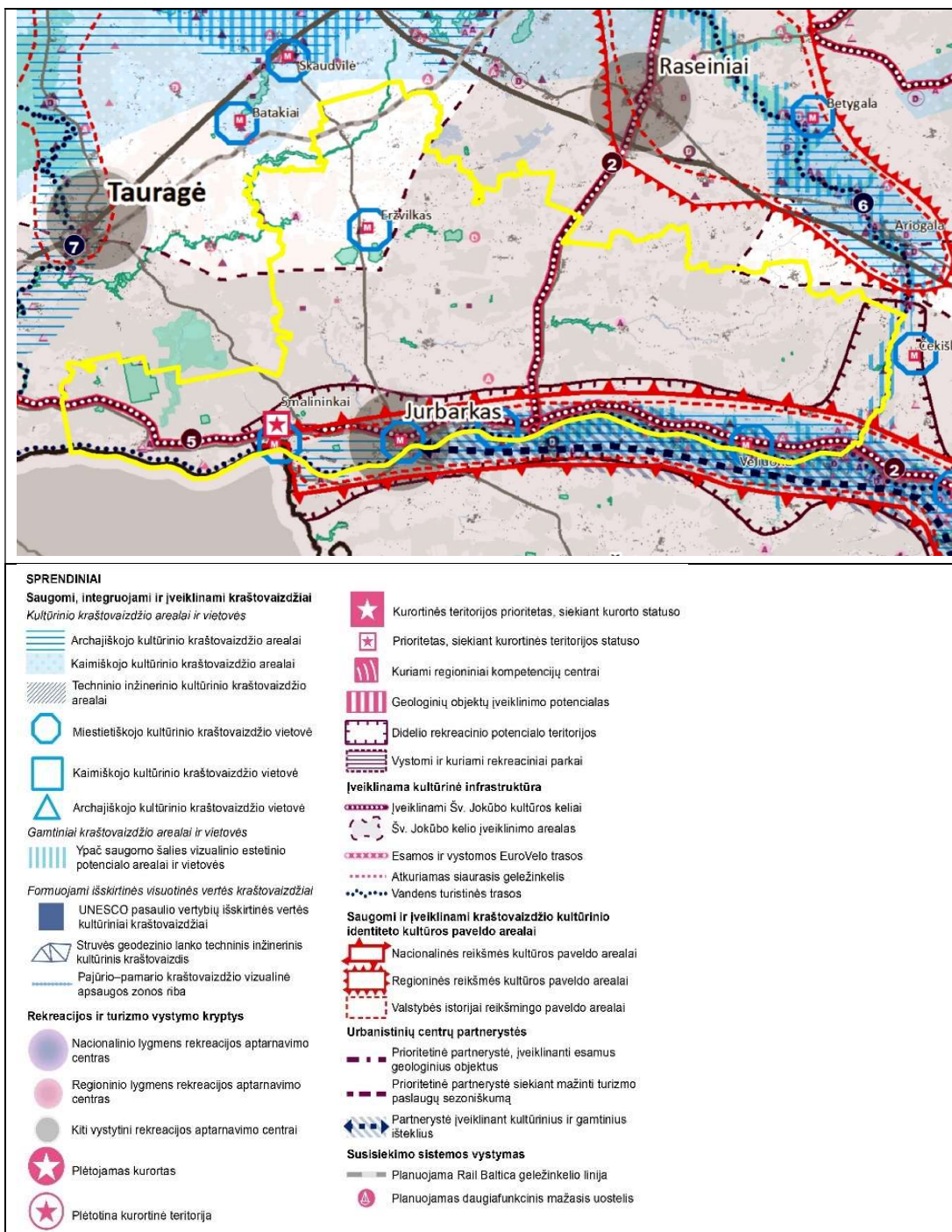
- nekilnojamasis kultūros paveldas ir jį supančios aplinkos visumos autentiškumas turi būti išsaugoti ir perduoti ateities kartoms kaip krašto ir vietos bendruomenės kultūrinio tapatumo pagrindas, kraštovaizdžio vertės formantas, turi būti sudaromos sąlygos visuomenei jį pažinti ir juo naudotis;
- Bendrojo plano keitimo sprendiniuose nekilnojamojo kultūros paveldo integralumo nuostatos atitinka principus, išreikštus Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje (Žin., 2002, Nr. 110-4852) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007);
- kultūros paveldo vertybes supanti aplinka yra neatsiejama jų reikšmingumo dalis, kartu sudaranti kultūrinį kraštovaizdį.

3. Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti kultūros vertybių apsaugos prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti ryškiausio dominuojančio kultūros paveldo arealai:

- *Kauno krašto ir Panemunės nacionalinės reikšmės kultūros paveldo arealas*, kuris apima Panemunės dalį pasižyminčią Panemunės piliakalniais ir rezidenciniais Panemunės, Raudondvario, Raudonės pilių kompleksais, neatsiejamų šių vertybių ryšiu su gamtiniais elementais. Prioritetiniai tvarkymo tikslai, saugant kraštovaizdžio kultūrinį identitetą nacionalinio reikšmingumo paveldo arealų teritorijose, apima vertybių ir jas supančio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimą, susiklosčiusios istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio dermės, erdvinės ir planinės struktūros palaikymą, kultūrinio kraštovaizdžio elementų vertės išryškinimą ir atskleidimą.
- *Dominuojančio archeologinio paveldo arealas*, kuris lokalizuojasi nacionalinio reikšmingumo Kauno krašto ir Panemunės kultūros paveldo arealo ribose. Prioritetiniai tvarkymo tikslai, saugant kraštovaizdžio kultūrinį identitetą nacionalinio reikšmingumo paveldo arealų teritorijose, apima vertybių ir jas supančio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimą, susiklosčiusios istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio dermės, erdvinės ir planinės struktūros palaikymą, kultūrinio kraštovaizdžio elementų vertės išryškinimą ir atskleidimą.
- *Dvarų sodybų paveldo arealas* apima neženklų savivaldybės pietinės teritorijos dalį. Nacionaline vertybe laikomi čia esantys romantizmo stiliaus Belvederio dvaro rūmai, priklausę Tiškevičių giminei. Svarbus istorinis-kultūrinis kompleksas esantis Jurbarko miesto teritorijoje yra Jurbarko dvaro sodyba. Prioritetiniai tvarkymo tikslai, apima vertybių integraciją į darniai vystomus

kraštovaizdžius, nepažeidžiant susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių, įveiklinimą bendruomenių ir turizmo tikslams, atskleidžiant vertingąsias savybes.

3.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“ (Duomenų šaltinis www.tpdris.lt)

3.1.1 lentelė. Dominuojančio kultūros paveldo arealų tvarkymo nuostatos ir tvarkymo prioritetai

Paveldo arealo tipas	Apsaugos, tvarkymo naudojant prioritetai	Saugomo kraštovaizdžio kultūrinio tipai ir tvarkymo prioritetai	Vertybių apsaugos zonų formavimo principai
Archeologinio paveldo arealas	Tvarkyti atskleidžiant vertingųjų savybių autentiškumą, eksponuojant jo vertes kraštovaizdyje, įrengiant paveldo ekspozicines ir / ar rekreacines priemones	Archaiškasis kraštovaizdis: archeologinio paveldo vertybių atskleidimas, paveldo ekspozicinių priemonių vystymas	Atvirų erdvių formavimas, išryškinant archeologinio paveldo vertes; apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas
Architektūrinio paveldo – statinių ir statinių kompleksų paveldo arealas	Saugoti atskleidžiant vertingąsias savybes, naudojant ir pritaikant tausojamoms paskirtims, įveiklinant bendruomenių ir turizmo tikslams, integruojant į darniai vystomus kraštovaizdžius, nepažeidžiant susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių	Kaimiškasis kraštovaizdis ir miestovaizdis: architektūrinio paveldo išsaugojimas, vertingųjų savybių atskleidimas, darnus kraštovaizdžio vystymas, laikantis susiklosčiusių erdvių formavimo dėsnių	Architektūrinio paveldo verčių išryškinimas; vertybių aplinkos pobūdžio palaikymas, apsaugos nuo neigiamo fizinio poveikio ir vizualinės taršos užtikrinimas

4. Bendrojo plano sprendiniuose nustatyti nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos ir naudojimo reikalavimai, kurie užtikrina kultūros paveldo ir istorinio kraštovaizdžio apsaugą ir tvarkymą bei nykimo prevenciją:

- kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais;
- prioritetiniai tvarkymo tikslai – vertybių ir jas supančio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimas; susiklosčiusios istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio dermės, erdvinės ir planinės struktūros palaikymas; kultūrinio kraštovaizdžio elementų vertės išryškinimas ir atskleidimas;
- kultūros paveldo objektams, esantiems Panemunių regioninio parko teritorijoje, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato šio parko apsaugos reglamentas, planavimo schema, teritorijos ir zonų ribų bei tvarkymo specialieji planai ir šių objektų apsaugos reglamentai bei kitais aktais nustatyti paveldosauginiai reikalavimai;
- archeologijos paveldo objektų tvarkybai nustatoma konservavimo kryptis (LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, 11 str. 5 dalis);
- archeologinio paveldo sankaupos arealas tvarkomas išryškinant archeologinio paveldo sąveiką su kitais kultūros paveldo objektais ir gamtine aplinka;
- piliakalnių teritorijų tvarkyba, priežiūra ir pritaikymas turi būti vykdomi vadovaujantis LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ ir kitų nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais;
- visos neveikiančios kapinės ir kapavietės yra tvarkomos pagal LR Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo reikalavimus. Jų teritorijoms nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis, o ši gali būti pakeista tik pripažinus kitokio visuomenės poreikio viršenybę ir perkėlus mirusiųjų palaikus (Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 20 str.);

- užsienio valstybėms reikšmingos kapinės ir kapavietės tvarkomos pagal Užsienio valstybėms reikšmingo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikoje, tvarkymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-05-02 įsakymu Nr. IV-354;
- į kultūros vertybių registrą įrašytos laidojimo vietos naudojamos viešam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai;
- vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. IV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies 7.8 p. reikalavimais, teritorijose, kur bus numatoma vykdyti didelės apimties žemės judinimo darbus, keičiančius reljefą daugiau nei 1 ha, privaloma atlikti archeologinius tyrimus;
- statant naujus pastatus ir statinius yra tikimybė aptikti dar nefiksuotų archeologinių vertybių. Kai bus nustatytos tikslios vėjo elektrinių įrengimo vietos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. 3 dalies reikalavimais bei Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. IV-46 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2022 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ patvirtinimo“, III dalies reikalavimais, turi būti įvertintas poveikis ir archeologinėms vertybėms, kurios gali būti atrastos vykdant žemės kasimo darbus;
- krašto pažinimo tikslais į turizmo maršrutus įtrauktos 23 nekilnojamo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu;
- įvertinant Jurbarko rajono savivaldybės kultūros paveldo išteklių istorinę kultūrinę reikšmę, reikšmingumą lemiančių vertingųjų savybių statusą ir svarbą formuojant ir saugant valstybės kultūrinį identitetą, Panemunių regioninio parko teritorija transformuojama į Panemunių istorinį regioninį parką (pagrindas: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sudėtinė dalis - Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703).

5. Prioritetas teikiamas kultūros vertybių naudojimui viešai paskirčiai, kultūros, rekreacijos ir turizmo reikmėms, savivaldybės teritorijos savitumo raiškos, kultūros paveldo ir istorinio kraštovaizdžio integralumo užtikrinimui. Bendrojo plano sprendiniuose išskirtos nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu: 18 kompleksų, 3 pavieniai objektai ir 2 vietovės.

3.1.2 lentelė. Jurbarko rajono nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu

Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas
Kompleksai				
1.	143	Jurbarko dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Valstybės saugomas
2.	966	Raudonės rezidencinės pilies kompleksas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės mstl., Pilies g. 1	Paminklas
3.	149	Veliuonos dvaro sodybos fragmentai	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Muziejaus g. 2	Paminklas
4.	10497	Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus pastatų kompleksas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 31A, 31C	Valstybės saugomas
5.	2055	Veliuonos piliakalnio II su papilium piliakalnis, vad. Ramybės kalnu, Pilies kalnu	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas

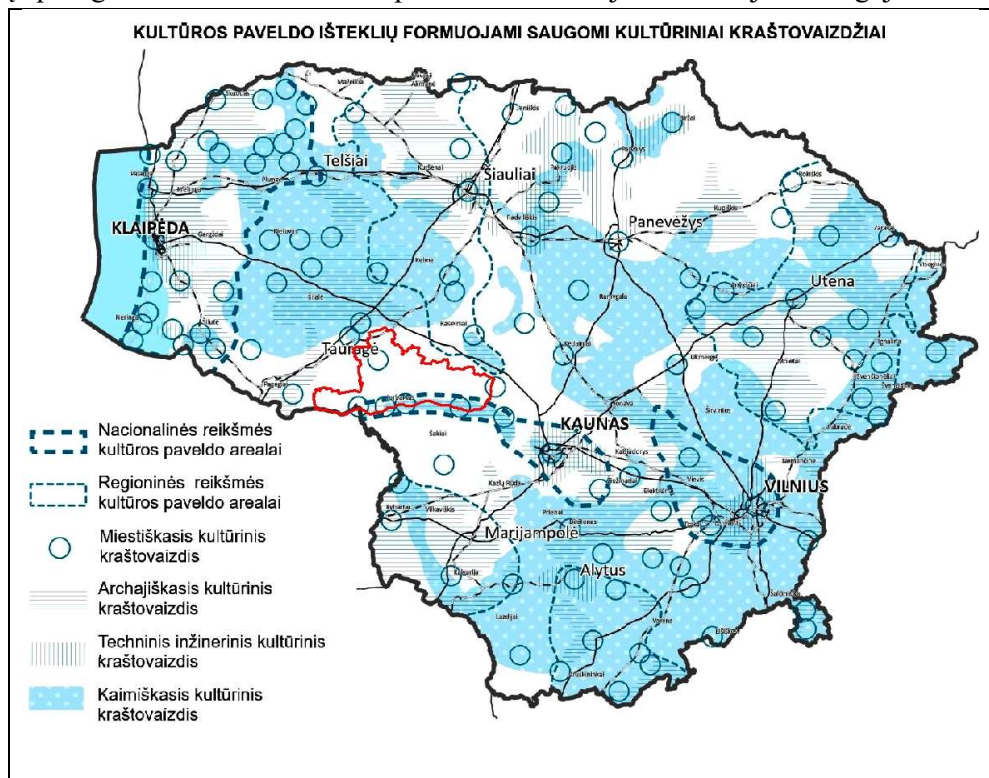
Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas
6.	23894	Jurbarko piliakalnis su gyvenvieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Paminklas
7.	23900	Kartupėnų piliakalnis su gyvenvieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Kartupėnų k.	Paminklas
8.	2047	Seredžiaus piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad. Palemono kalnu	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Paminklas
9.	1361	Veliuonos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g. 4	Valstybės saugomas
10.	33951	Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registrinis
11.	33940	Šv. Jurgio bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k., Mikalojaus Gadliausko g. 8	Registrinis
12.	967	Belvederio dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas
13.	968	Panemunės pilis, vad. Gelgaudų, Vytėnų	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Valstybės saugomas
14.	31027	Smalininkų uosto statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis
15.	16979	Smalininkų uosto statinių komplekso vandens matavimo stotis	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Paminklas
16.	17361	Lidijos Meškaitytės sodyba	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas
17.	10499	Rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodyba	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Klangių k.	Valstybės saugomas
18.	16786	Lietuvos diplomato, poeto Jurgio Baltrušaičio gimtosios sodybos vieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Paantvardžio k.	Valstybės saugomas
Pavieniai objektai				
19.	2042	Kalnėnų piliavietė, vad. Bišpiliukais	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Kalnėnų k.	Paminklas
20.	2056	Veliuonos piliavietė, vad. Pilaitėmis	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Antkalnės k.	Paminklas
21.	31745	Melno sutartimi nustatytos LDK valstybinės sienos atkarpa	Pagėgių sav., Jurbarko rajono sav.	Valstybės saugomas
Vietovės				
22.	17085	Jurbarko miesto istorinis centras	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis
23.	13009	Veliuonos senojo miesto vieta	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Jurbarko mstl.	Paminklas

6. Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti Kultūros paveldo išteklių formuojami saugomų kultūrinių kraštovaizdžių apsaugos ir tvarkymo prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti trys kultūrinių kraštovaizdžių tipai:

- *urbanizuotas miestiškasis kraštovaizdis*, kuriam priskirtos Jurbarko, Smalininkų, Skirsnemunės, Veliuonos ir Eržvilko istorinės miestų ir miestelių dalys ir architektūrinio paveldo objektai, kompleksiniai objektai ir vietovės. Urbanizuoto miestiškojo kraštovaizdžio apsaugai taikomas

- autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo saugojimo režimai, nustatomi tvarkymo ir veiklos juose apribojimai bei paveldosaugos reikalavimai;
- *archajiškasis kraštovaizdis*, kuris savivaldybės teritorijoje išskiriamas tik Kauno krašto ir Panemunės nacionalinės reikšmės kultūros paveldo arealo dalyje (sutampa su Panemunės regioninio parko teritorija). Archajiškuosius kraštovaizdžius formuoja archeologinio ir memorialinio kultūros paveldo objektai, kurių apsaugai taikomos rezervinis saugojimo režimas, nustatoma konservacinė žemės naudojimo paskirtis draudžianti ūkinę veiklą. Archajiškuosius kultūrinius kraštovaizdžius siūloma naudoti rekreacijai, nepažeidžiant nustatytų vertingųjų savybių. Prioritetas teikiamas turizmui ir rekreacijai apžiūrint archeologinius ir memorialinius objektus per atstumą, išnaudojant rekreacinius takus bei įrengtus apžvalgos taškus, regyklas, bokštus.
  - *kaimiškas kultūrinis kraštovaizdis* išskirtas pietinėje savivaldybės teritorijos dalyje. Jurbarko rajono savivaldybėje kaimiškas kultūrinis kraštovaizdis persipina su archajiškuoju kraštovaizdžiu, kuris jį praturtina. Kaimiškuosius kraštovaizdžius formuoja urbanistinio paveldo – kaimai, jų dalys bei architektūrinio paveldo – dvarai, dvarų sodybos, ir kiti objektai, vietovės. Jų apsaugai taikomas autentiškos paskirties ar tausojamo naudojimo saugojimo režimai.

3.1.2 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano Priedo Nr.1 pav. Saugomų kultūrinių kraštovaizdžių hierarhijos ir tipų schema (Duomenų šaltinis www.tpdris.lt)

7. Jurbarko rajono savivaldybės teritoriją kerta Šv. Jokūbo paveldo kultūros kelias (vidaus kelias - Vakarų Lietuvos kelias). Numatyta kelio kokybinė plėtra ir kiekybinė plėtra, kuri apima:

- kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų sprendimais didinti piligrimystės kelių aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveiklinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę;

- įveikinti Kultūros kelio infrastruktūros sujungtus objektus, esančius pasaulio paveldo vertybių teritorijos, nacionalinio ir regioninės reikšmės kultūros paveldo arealuose.

3.2. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo sprendinių įgyvendinimo prioritetai:

- kurti specializuotą Kauno – Jurbarko partnerystę siekiant įveikinti kultūros, nematerialaus paveldo pažinimo ir rekreacinius išteklius, skatinti regiono turizmo ir rekreacijos procesus, kurti bendrus veiklos plėtros partnerystės dokumentus;
- kultūros paveldo objektus kartu su gamtos paminklais, kaip kultūrinio – pažintinio turizmo išteklius, pritaikyti viešajam pažinimui ir naudojimui, visuomenės švietimui ir kultūriniam – pažintiniam turizmui plėtoti;
- naudoti ir įveikinti rekreacinėms reikmėms arealo kultūrinius kraštovaizdžius, Nemuno upės rekreacinį potencialą, didinti jų lankomumą, lankytojų skaičių, plėtoti aptarnavimo infrastruktūrą;
- naudoti Nemuno ir Dubysos nacionalinio turizmo trasų tinklo rekreacinį potencialą saugomo kultūrinio kraštovaizdžio apžvalgai, kultūros paveldo sklaidai ir atgaivinimui, įveiklinant vandens turizmo maršrutus rekreacijai;
- kurti Šv. Jokūbo paveldo kelio (piligrimystės kelio) aptarnaujamą infrastruktūrą, plėtoti informacinę sklaidą, įveikinti maksimalų kiekį kultūros keliais pasiekiamų kultūros paveldo objektų, vietų ir vietovių, juos pritaikyti piligrimų gyvenimui, gerinti nepažeidžiant vertingųjų savybių, jų infrastruktūros kokybę;
- nustatinėti ir tikslinti objektų vertingąsias savybes, teritorijų ir apsaugos zonų ribas, atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus;
- Skirsnemunės senojo miesto vieta (kodas 30342) KVR klaidingai registruota kaip pavienis objektas. Tikslinti kultūros vertybės statusą pagal sandarą.

4. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA

4.1. GYVENTOJŲ SKAIČIAUS KAITA

Gyventojų skaičius Jurbarko rajono savivaldybėje, kaip ir visoje Lietuvoje, nuosekliai mažėja daugiau nei 20 metų. Tuo pačiu laikotarpiu buvo stebimi ne tik bendro gyventojų skaičiaus, bet ir gyventojų amžiaus ir lyties struktūros neigiami pokyčiai (gyventojų senėjimas). Šie pokyčiai (gyventojų skaičiaus ir struktūros) nulemia neigiamų tendencijų neišvengiamumą statistinėse demografinėse Jurbarko rajono savivaldybės prognozėse. Nustatytų konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu pagrindiniai demografiniai veiksniai, lemiantis socialinę ir ekonominę Jurbarko rajono perspektyvą (nuo būsto iki kultūrinių poreikių tenkinimo), yra šie:

- 2033 m. pradžioje prognozuojamas Jurbarko rajono gyventojų skaičius siekia 22.59 tūkst. (2,2 tūkst. mažiau nei dabartinis gyventojų skaičius);
- gyventojų skaičiaus augimas numatomas tik nuo 2045 m. (iki šio laikotarpio augs tik vyresnio amžiaus gyventojų skaičius ir jų dalis struktūroje);
- gyventojų skaičiaus mažėjimo tempai kiekvienais metais lėtės (iki 2028 m. prognozuojamas sumažėjimas siekia 1,27 tūkst. asm., o nuo 2028 m. iki 2033 m. 0,95 tūkst. asm., o per 2033–2038 m. laikotarpį, gyventojų skaičius sumažės 0,7 tūkst. asm.);
- pagrindinis teigiamas demografinės kaitos veiksnys yra migracija, kurios teigiamas saldo numatomas jau nuo 2030–2032 m. laikotarpio.

Šie veiksniai nenumato poreikio kiekybinei plėtrai ir, atitinkamai, ekstensyviai teritoriniam vystymuisi, priklausančiam nuo gyventojų skaičiaus ir jų socialinių poreikių tenkinimo.

4.2. GYVENAMASIS FONDAS

Demografinės prognozės rodo, kad artimiausių dešimtmečių perspektyvoje žymi ekstensyvi kiekybinė gyvenamojo fondo plėtra netikslinga. Atsižvelgiant į tikėtiną Jurbarko rajono savivaldybės gyventojų skaičiaus pokytį, poreikis ekstensyviai būsto plėtrai tikėtina ne anksčiau penkto dešimtmečio. Gyvenamojo fondo vystymas konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu orientuojamas į gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimą ir gyvenamojo fondo vystymui naujų teritorijų formavimą. Gyvenamojo fondo plėtros sprendiniai:

- gyvenamasis fondas Jurbarko rajone iki 2033 m. padidės daugiausiai 28,7 tūkst. m², tačiau esminė plėtra numatoma vėlesniu laikotarpiu (nuo 2034 m.);
- gyvenamojo fondo plėtrą lems poreikis užtikrinti santykinį apsirūpinimą būstu, atitinkantį paskutiniaisiais metais stebimas nuosaikias gyvenamojo fondo plėtros tendencijas (apie 0,5 proc. per metus), būtiną siekiant išlaikyti esamus ir pritraukti naujus gyventojus, suformuojant jiems (suteikiant galimybę suformuoti) pakankamos apimties (kokybine prasme) gyvenamojo fondo pasiūlą;
- naudingas plotas, vidutiniškai tenkantis Jurbarko rajono gyventojui 2033 m. pasieks 46,9 m² (daugiau nei 5 m² augimas per 10 m. laikotarpį) ir išlaikys augimo tendencijas vėlesniu laikotarpiu;
- gyvenamojo fondo plėtra vykdoma vadovaujantis kompaktiškumo principais iki 2033 m. numatant įsavinti 50 ha plotą urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose fragmentiškai, tankinant esamą užstatymą ir formuojant kompaktiškesnę užstatymo struktūrą esamose urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, išnaudojant esamas gyvenamųjų vietovių teritorijas

- ir jose esančias infrastruktūrines galimybes, išnaudojant vidinius teritorinius rezervus, taip pat pagal poreikį konvertuojant teritorijas, besiribojančias su esamomis gyvenamosiomis teritorijomis;
- gyvenamojo fondo plėtros pagrindas yra 1-2 butų tipo gyvenamųjų namų fondo plėtra, kuri gali būti vykdoma tik urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinėse zonose;
  - daugiabučių namų gyvenamojo fondo plėtra, esant poreikiui, vykdoma koncentruotai Jurbarko ir Smalininkų miestuose. Daugiabučių gyvenamųjų namų plėtros dalis turėtų siekti iki 5 proc. gyvenamojo fondo. Dalis daugiabučių gyvenamųjų namų fondo turi būti skiriama socialinio būsto plėtrai. Šiuo metu poreikis socialiniam būstui nėra tenkinamas, nepakanka būstų jaunųjų specialistų, atvykstančių į Jurbarko rajono savivaldybę, poreikio būstui tenkinti, pasiūlos didinimui²¹.
  - įgyvendinant gyvenamojo fondo plėtros sprendinius būtina numatyti atitinkamus reikalavimus dėl viešosios infrastruktūros šalia gyvenamųjų namų;
  - gyvenamosios aplinkos kokybės gerinimas bus užtikrinamas formuojant gyventojams patrauklias erdves, aprūpinant esamą gyvenamąjį fondą reikalinga infrastruktūra (želdynais, žaidimo aikštelėmis, sporto įrenginiais ir t.t.)), renovuojant esamus objektus (tiek energijos naudojimo efektyvumo, tiek estetinė prasmėmis), mažinant avarinio gyvenamojo fondo dalį bendroje gyvenamojo fondo apimtyje ir gerinant apsirūpinimą komunaliniais patogumais.

4.3. SOCIALINĖS APLINKOS VYSTYMAS

Esminių Jurbarko rajono savivaldybės socialinės infrastruktūros plėtros prielaidų kompleksą sudaro demografinė padėtis (gyventojų skaičius ir struktūra) bei fiksuojamas esamos infrastruktūros kiekybinis pakankamumas bei kokybiniai parametrai, todėl nustatytų konkretizuotų sprendinių planavimo laikotarpiu socialinės infrastruktūros vystymas orientuojamas į paslaugų prieinamumą, diversifikuotumą, atitiktį poreikiams, aktualumą. Socialinės aplinkos vystymo sprendiniai:

- viešųjų ikimokyklinio ugdymo įstaigų pajėgumo išlaikymas, t. y. nenaikinti²² veikiančių ikimokyklinio ugdymo programas vykdančių subjektų, nepertvarkyti jų kitoms reikmėms, neplanuoti naujų subjektų suformavimo arba įsteigimo;
- bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigų tinklo išlaikymas, bendrojo ugdymo įstaigų administracinio reorganizavimo sprendimus priimant vadovaujantis atitinkamais kriterijais, numatytais tinklo pertvarkos planais ir panašiais dokumentais, o profesinio mokymo veiklos vystymo galimybes numatant esamose visuomeninės paskirties teritorijose;
- bendrojo ugdymo įstaigų, kurių apkrova yra santykinai maža, tačiau mokinių skaičius nėra kritiškai mažas (sąlygojantis reorganizavimo prijungiant prie kitos įstaigos arba likvidavimo poreikį), nenaudojamas patalpas pritaikyti kitoms socialinėms veikloms (prioritetine tvarka – suaugusiųjų švietimo ir užimtumo dienos centrų iniciatyvų įgyvendinimui), kurios galėtų būti integruotos su bendrojo ugdymo programomis²³;
- neformalaus švietimo įstaigų tinklo išlaikymas, neplanuojant veikiančių įstaigų uždarymo, pertvarkymo kitoms paskirtims, arba prijungimo prie kitų švietimo arba kitos srities subjektų.

²¹ pirmenybę teikiant intensyviai (perkant nekilnojamą turtą ir esant poreikiui vykdant jo konversiją, konvertuojant savivaldybės valdomus nekilnojamo turto objektus) plėtrai orientuojantis į nupirktų arba konversijos dėka atsiradusių gyvenamųjų namų (patalpų juose) skyrimą asmenims, patenkantiems į sąrašą socialiniam būstui gauti, bet esant poreikiui ir reikalingoms prielaidoms, statant naujus gyvenamosios paskirties objektus)

²² Neapima reorganizavimo sujungiant arba prijungiant.

²³ Neformaliai vaikų švietimui, suaugusiųjų švietimui, socialinei ir kultūrinei veiklai (esant poreikiui numatyti daugiaviečių centrų pastarosiose patalpose steigimą).

- Ateityje padidėjus paklausai neformalaus ugdymo paslaugoms, numatyti galimybę tokio ugdymo infrastruktūros teritorinei plėtrai esamų įstaigų bazėje, tam pagal galimybę ir poreikius rezervuojant patalpas;
- švietimo infrastruktūros įveiklinimas įvairiapusiškam naudojimui, nesant pakankamam pakrovimui, pvz., užimtumo daugiafunkciams centrams ir pan. įstaigoms, kurių veikla orientuota į neformalų švietimą, fizinio aktyvumo ir sporto plėtojimą, kultūros puoselėjimą, suaugusiųjų švietimą ir pan. veiklas, kurios būtų vykdomos bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis bei kitais vietos ir valstybinio lygmens viešaisiais ir privačiais subjektais. Tokiu būdu išsaugant švietimo infrastruktūros teritorinį vientisumą ir visuomeninę paskirtį, nenumatant papildomų teritorinių poreikių jų plėtrai.
  - esamo pirminio ir antrinio lygmens sveikatos priežiūros viešųjų įstaigų tinklo išlaikymas, esant poreikiui optimizuojant tinklą atsižvelgiant į valstybės vykdomos sveikatos apsaugos politikos kryptis atitinkamo grindžiančio dokumento (pvz., sveikatos priežiūros įstaigų optimizavimo galimybių programos, pagrindu), nenumatant papildomų teritorinių poreikių jų plėtrai, didesnį dėmesį skiriant ambulatorinių paslaugų teikimui;
  - sveikatos priežiūros paslaugų ekstensyvi plėtra orientuojama į pirminės sveikatos priežiūros decentralizacijos tikslus ir grindžiama privačiai paslaugas teikiančių subjektų, sudarančių sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis dėl teikiamų paslaugų finansavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, įsisteigimo (numatant tokio tipo objektų padidėjimą ne mažiau nei 2 vnt. iki 2033 m.) arba veiklos geografinio plėtojimo pagrindu (suformuojant atitinkamus tokio tipo paslaugų objektų įsisteigimo minimalius rodiklius, pvz., pacientų, tenkančių vienam bendrosios praktikos gydytojui, skaičius, arba šeimos gydytojų kabinetų, tenkančių atitinkamam skaičiui gyventojų, skaičius ir t.t.)). Sveikatos priežiūros paslaugoms teikti papildomų teritorinių poreikių nėra;
  - esamų viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų plėtros vykdymas grindžiamas vystymusi esamose teritorijose, visus aktualius sveikatos priežiūros paslaugų teikimo pokyčius (ambulatorinių paslaugų absoliutaus ir santykinio svorio didinimą; slaugos, ilgalaikio gydymo, paliatyviosios pagalbos ir geriatrijos, dienos stacionaro, dienos chirurgijos, stebėjimo paslaugų plėtrą) numatant esamos sveikatos priežiūros infrastruktūros ribose, vykdant rekonstrukcijos ir kt. darbus, nereikalaujančius naujų teritorijų įsisavinimo;
  - esamo stacionarios ir nestacionarios socialines paslaugas teikiančių įstaigų tinklo išlaikymas, įstaigų nelikviduojant ir nereorganizuojant;
  - socialinės priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtrą pagal poreikį vykdytina esamose įstaigų teritorijose, t. y. esamose socialinių įstaigų teritorijose išplečiant infrastruktūrą (statant priestatus, rekonstruojant esamus statinius ir pan.);
  - savivaldybės teritorijoje formuojamas visapusiškas socialinių paslaugų kompleksas. Trūkstantį nestacionarių socialinių paslaugų vykdoma remiantis bendruomeniškumo, nestacionarumo, globos šeimose ir šeimynose platformomis, nereikalausiančiomis naujų teritorijų įsisavinimo ir sąveikaujant su NVO, o plėtra, reikalaujanti naujų infrastruktūrinių pajėgumų (pvz., bendruomeninių globos arba grupinio gyvenimo namų paslaugos vystymas), pagal poreikį vykdoma numatant tam atitinkamas patalpas arba žemės sklypus urbanizuotose ir urbanizuojamuose funkcinėse zonose;
  - esamo viešųjų kultūros įstaigų tinklo išlaikymas, nenumatant jų plėtrai naujų teritorijų ir pastatų. Esant poreikiui gali būti atliekamas pertvarkymas į platesnio profilio pažintines-pramogines institucijas, reikalingą plėtrą vykdant esamų žemės sklypų ribose, vykdant rekonstrukcijos ir kt. darbus, nereikalaujančius naujų teritorijų įsisavinimo;

- prielaidų naujų nedidelių privačių ir bendruomeninių kultūrinės ir meninės veiklos traukos objektų steigimui suformavimas teritorijose, kurios patenka į plėtojamas gyvenamąsias teritorijas ir kultūros paveldo objektų teritorijas, ir kuriose tokių objektų suformavimas tenkintų teritorijų naudojimo reikalavimus (jei toks vystymas neprieštarauja numatytiems žemės naudojimo reglamentams ir atitinka veiklos vykdymo reikalavimus), prioritetinį dėmesį skiriant su pažintinio turizmo ir rekreacijos sektoriais susijusiai kultūrinei veiklai ir infrastruktūrai;
- gyvenamosiose teritorijose esančios sporto ir aktyvaus laisvalaikio infrastruktūros išlaikymas, nuoseklus modernizavimas ir plėtojimas, prioritetą teikiant esamų sporto bazių plėtrai esamose žemės sklypuose;
- naujų nedidelių sporto, aktyvaus laisvalaikio ir fizinio aktyvumo objektų įrengimas esamose gyvenamosiose teritorijose, prie ugdymo įstaigų ir viešojo naudojimo rekreacinėse teritorijose, pvz., parkuose;
- teritorijų stambaus masto aktyvaus poilsio ir pramogų objektų bei sporto objektų (pvz., daugiafunkcio laisvalaikio centro) įsteigimui numatymas, rezervavimas ir paruošimas.

4.4. EKONOMINĖS APLINKOS VYSTYMAS

Jurbarko rajono savivaldybė pasižymi santykinai dideliu ekonominės plėtros potencialu ir objektyviomis sąlygomis ekonominės veiklos (įskaitant pramonės veiklą²⁴) vykdymui ir investicijų pritraukimui, todėl sprendinių laikotarpiu būtina sudaryti sąlygas naujų subjektų steigimuisi ir esamų subjektų plėtrai naujose Jurbarko rajono savivaldybės pramonės ir sandėliavimo funkcinėse zonose, kas skatintų ekonominę augimą. Ekonominės aplinkos vystymo sprendiniai:

1. didinti pramonės, sandėliavimui ir kitoms ūkinėms veikloms (darbo vietoms) skirtų žemės sklypų pasiūlą. Parengti žemės sklypų sąrašą, kuris būtų teikiamas suinteresuotiems potencialiems investuotojams;
2. esamose urbanizuotose teritorijose pramonės ir sandėliavimo ūkinę veiklą Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje plėtoti, atsižvelgiant į konkrečios veiklos mastą ir taršos lygį, prioritetą teikiant veiklai, orientuotai į vystymo ir plėtros poreikių tenkinimą išnaudojant esamus teritorinius rezervus ir prioritetą teikiant netaršiai pramonei;
3. įvertinant, kad Jurbarko miesto pramoninio vystymosi teritorinis potencialas praktiškai išnaudotas ir ribojamas rekreacinio potencialo, numatoma vystyti naujas Jurbarko rajono pramonės ir susijusių ekonominių veiklų teritorijas bei užtikrinti Jurbarko rajono pramonės teritorijų infrastruktūros atitiktį investuotojų poreikiams šalia gyvenamųjų vietovių, pasižyminčių santykinai geru susisiekimo infrastruktūros išvystymu ir būtina energetine infrastruktūra: šalia Juodaičių k., Šimkaičių mst., Eržvilko mstl., Lybiškių k. ir šiaurės kryptimi besiribojančiose su Jurbarko teritorijose;
4. kitas gamybines ir sandėliavimo teritorijas, esančias Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje, kuriose nevykdoma jokia gamybinė, sandėliavimo, arba kita veikla, bei mažesnėse Jurbarko rajono savivaldybės gyvenvietėse esančias buvusių žemės ūkio gamybinių centrų teritorijas

²⁴ per paskutinius 5 m. Jurbarko rajone materialinės investicijos į pramonės sektorių padidėjo daugiau nei 78 proc., Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių pramonės sektoriaus įmonių apyvarta padidėjo 91 proc., kuriama pridėtinė vertė – 96 proc., o dirbančių šiose įmonėse asmenų skaičius – 9 proc., be to apdirbamosios gamybos srityje veikiančių ūkio subjektų skaičius padidėjo 28 proc. (visų subjektų – tik 5,6 proc.)

- perspektyviniam laikotarpiui pagal poreikį rezervuoti²⁵ ir konvertuoti pramonės, sandėliavimo arba paslaugų veiklai užtikrinant inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros išvystymą;
5. atsižvelgiant į rekreacinį Jurbarko rajono savivaldybės potencialą, išskirtinis dėmesys ekonomikos vystymo srityje siejamas su turizmo sektoriumi susijusių ekonominių veiklų plėtojimu rekreacinės traukos objektuose ir teritorijose bei šalia jų numatant atitinkamų paslaugų ir aptarnavimo infrastruktūrą: apgyvendinimo, maitinimo, inventoriaus ir įrangos nuomos, ekskursijų organizavimo ir kitų paslaugų. Konkrečių turizmo bei rekreacijos aptarnavimo infrastruktūros objektų išvystymas detalizuojamas rengiant detaliuosius planus arba techninius projektus;
  6. Vystant žemės ūkio sektorių orientuotis į ūkių specializavimąsi ir klasterinę sąveiką su maitinimo įstaigomis, apgyvendinimo įstaigomis, smulkiais maisto pramonės subjektais, skatinti nestambių ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi, remti inovatyvias ūkininkavimo formas ir skatinti žemės ūkio veiklos derinimą su kitomis veiklomis (tausojant ir plėtojant tradicinius amatus, skatinant teminių kaimų formavimąsi ir pan.).

4.5. URBANIZUOJAMŲ TERITORIJŲ POREIKIO NUSTATYMAS

Pagrindinės urbanizuojamų teritorijų poreikio vertinimo prielaidos

- Esamas savivaldybės teritorijos plotas – 150,6 tūkst. ha;
- Esamas gyventojų tankis:
  - Jurbarko mieste – 7,39 gyv. / ha;
  - Smalininkų mieste – 4,79 gyv. / ha;
  - Kaimo gyvenamosiose teritorijose – 0,09 gyv. / ha.
  - Visoje savivaldybėje – 0,17 gyv. / ha.
- Remiantis Jurbarko rajono savivaldybės demografinė prognoze, gyventojų skaičius 2033 m. pradžioje savivaldybėje sieks 22,6 tūkst. gyventojų;
- Santykinis gyvenamojo fondo dydis Jurbarko rajono savivaldybėje yra didesnis nei vidutiniškai Lietuvoje, tačiau kaimo gyvenamosiose vietovėse stebimas prastesnis apsirūpinimas gyvenamuoju fondu ($47 \text{ m}^2 / \text{gyv.}$) nei vidutiniškai Lietuvoje ($48,7 \text{ m}^2 / \text{gyv.}$) arba Vidurio ir Vakarų Lietuvos regione ($47,8 \text{ m}^2 / \text{gyv.}$);
- Nepaisant gyventojų skaičiaus mažėjimo gyvenamasis fondas Jurbarko rajono savivaldybėje per 2018-2022 m. laikotarpį plėtėsi:
  - būstų skaičius savivaldybėje padidėjo 1,3 proc. (186 naujais būstais);
  - gyvenamasis fondas išaugo 2 proc. ($19,8 \text{ tūkst. m}^2$);
  - vidutinio būsto dydis padidėjo 0,6 proc. ($0,4 \text{ m}^2$).
- Pagrindinė gyvenamojo fondo plėtros kryptis per 2018-2022 m. laikotarpį buvo 1-2 butų gyvenamųjų namų fondo vystymas (92,5 proc. naujų būstų).
- Ekonominis aktyvumas Jurbarko rajono savivaldybėje per 2018-2022 m. laikotarpį auga:
  - Veikiančių ūkio subjektų skaičius padidėjo 20,6 proc., o apdirbamosios gamybos subjektų skaičius – 39,5 proc. (atitinkamai, 124 ir 15 naujų subjektų);
  - Materialinės investicijos išaugo 97 proc., o pramonės sektoriuje – 78 proc.
  - Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje veikiančių pramonės sektoriaus įmonių apyvarta padidėjo 91 proc., kuriama pridėtinė vertė – 96 proc.

²⁵ Nesant numatytiems (patvirtintiems) arba numatomiems (svarstomiems) šių teritorijų panaudojimo veiksams, t. y. nesant oficialiai įtvirtintai paklausai konkrečioms teritorijoms.

Urbanizuojamų teritorijų poreikis

Perspektyvinė urbanizuojamų teritorijų struktūra 2033 m. pagal esamos būklės analizės duomenis, gyvenamojo fondo plėtros ir išduodamų statybos leidimų tendenciją ir prognozuojamą demografinę kaitą bei ūkinės ir ekonomikos veiklos vystymąsi yra:

- 50 ha gyvenamajai statybai, iš kurių naujai plėtrai naudojama 10 ha ploto (20 proc. poreikio):
  - 46 ha kaimo teritorijose (44,5 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai, 1,5 ha daugiabučių gyvenamųjų namų statybai);
  - 4 ha miesto teritorijose (4,7 ha 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai, 0,3 ha daugiabučių gyvenamųjų namų statybai).
 Naujai plėtrai naudojama 10 ha ploto.
- 293 ha negyvenamajai statybai (darbo vietoms), iš jų 270 naujų teritorijų;
- 10 ha kitoms reikmėms (susisiekimo infrastruktūrai, želdynams ir kt.).

Bendras teritorijų poreikis siekia 343 ha, iš jų plėtrai naudojama 280 ha naujų teritorijų.

Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos vystomos formuojant kompaktiškai užstatytas teritorijas. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme nurodyta, *kad kompaktiškai užstatyta teritorija – didesnė kaip 5 ha užstatyta teritorija (pastatų, kiemų, aikštelių užimta žemė, kita tiesioginiam statinių eksploatavimui naudojama žemė), kurioje užstatymo tankis ne mažesnis kaip 20 procentų.*

Bendrojo plano sprendiniuose siekiama išlaikyti urbanizuotų teritorijų gyvybingumą, funkcinį tęstinumą, užtikrinti planinės struktūros išbaigtumą, urbanizacijai panaudoti neracionaliai naudojamą teritorijas, Jurbarko gyventojams palikti gyvenamosios vietos pasirinkimo teisę, nepažeisti teisėtų lūkesčių.

Nustatomi kompaktiškai užstatytų teritorijų plėtros principai:

- nuoseklus esamų kompaktiško užstatymo teritorijų užbaigimas;
- užstatytos teritorijos fizinės aplinkos gerinimas;
- užstatytos teritorijos funkcinės struktūros atnaujinimas: regeneravimas, modernizavimas, tankinimas ir konversija;
- esamų užstatytų teritorijų kaimų vidinių resursų panaudojimas papildant esamą struktūrą tarpuose;
- esamų užstatytų teritorijų papildymas abipus gatvių pradžioje ir pabaigoje, neviršijant 100 m atstumą nuo užstatytos teritorijos ribos;
- esamų užstatytų teritorijų tankinimas kvartalų viduje;
- naujų gyvenamųjų namų kvartalų formavimas, kuriuose savivaldybės infrastruktūros įrengimas yra privalomas ir sprendžiamas kompleksiskai;
- naujų teritorijų urbanizavimas vadovaujantis galiojančių vietovės lygmens bendrųjų planų sprendiniais;
- urbanistinė plėtra gali vykti tik įvertinus būtinų komunalinių paslaugų ir infrastruktūros prieinamumą urbanizuojamose ir prioritetinėse teritorijose;
- užtikrinamas urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų vystymo kompleksiskumas: įrengiama privaloma žalioji, socialinė, inžinerinė ir susisiekimo bei kita infrastruktūra, užtikrinanti kokybiškas gyvenimo, darbo, poilsio, laisvalaikio sąlygas.

4.6. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

1. Socialinės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- gyvenamojo fondo plėtrą vykdyti vadovaujantis kompaktiškos plėtros principais, pirmiausia išnaudojant esamus teritorinius rezervus esamose urbanizuotose teritorijose ir su jomis besiribojančiose teritorijose;
- esama švietimo ir ugdymo infrastruktūrą vystyti kryptingai įveiklinant esamus pajėgumus įvairiapusiškam naudojimui;
- trūkstamų socialinių paslaugų infrastruktūros (grupinio gyvenimo namų, bendruomeninių globos namų vaikams) vystymui numatyti reikalingas teritorijas arba pastatus;
- aktyvaus poilsio, pramogų ir sporto teritorijų ir objektų plėtrą vykdyti programiniu pagrindu, parengiant atitinkamą dokumentą (planą arba programą), kurioje turi būti nurodyti nauji įsteigiami objektai (pvz., daugiafunkcis laisvalaikio centras), vystytini esami objektai, jiems rezervuojamos teritorijos, numatomi atlikti darbai ir preliminarūs terminai.

2. Ekonominės plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- siekiant suformuoti prielaidas investicijų pritraukimui, parengti žemės sklypų, aktualių galimiems investuotojams, sąrašą ir parengti šių sklypų teritorijų planavimo dokumentus, numatant susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros vystymo sprendinius;
- gamybinių ir sandėliavimo bei kitų susijusių ekonominės veiklos rūšių teritorijų plėtrą vykdyti esamose urbanizuotose teritorijose ir rezervuoti teritorijas perspektyviam pramonės ir sandėliavimo bei logistikos veiklos vystymui aktualias teritorijas penkiose pramonės ir sandėliavimo funkcinėse zonose, užtikrinti šių teritorijų inžinerinės infrastruktūros ir susisiekimo infrastruktūros išvystymą ir palaikymą šiose teritorijose;
- turizmo ir poilsio paslaugų objektus ir infrastruktūrą vystyti įvertinant Jurbarko rajono savivaldybės rekreacinį potencialą, sukoncentruotą Panemunėje, Jurbarko ir Smalininkų miestuose, taip pat kitose teritorijose, esančiose šalia gamtinių ir kultūrinių traukos objektų ir su jais susijusių maršrutų.
- skatinti turizmo paslaugų vystymąsi sudarant sąlygas apgyvendinimo, maitinimo, poilsio organizavimo paslaugų plėtrai, organizuoti turizmo plėtrą lemiančios infrastruktūros vystymą (kultūros paveldo ir vandens telkinių bei kitų gamtos išteklių ir jų prieigų aktualizavimas, poilsiaviečių įrengimas, pėsčiųjų-dviračių takų įrengimas ir kt.), įrengti teritorijas rekreaciniam naudojimui, parengti investicijų pritraukimo veiksmų planą, išskirti rekreacinės infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
- žemės ūkio sektoriaus vystymosi palaikymas grindžiamas orientacija į specializavimąsi skatinant ekologinių tausojamojo ūkininkavimo ūkių kūrimąsi ir vystymąsi, alternatyvią veiklą (pvz., amatų centrų kūrimąsi), klasterinės veiklos skatinimą (skatinant trumpųjų maisto grandinių formavimąsi ir vystymąsi).

5. SUSISIEKIMO SISTEMA

5.1. SUSISIEKIMO SISTEMOS PLĖTROS PRIELAIIDOS

Rajono susisiekimo sistema formuojama atsižvelgiant į urbanistines vystymo kryptis, demografinius ir ekonominius rodiklius, šalies susisiekimo sistemos strateginius tikslus bei darnaus judumo principus.

Prognozuojama, kad 2030 m. automobilizacijos lygis rajone gali siekti iki 620 automobilių/1000-iui gyventojų. Tačiau, įvertinus tarptautines ir šalies strategines susisiekimo sistemos vystymo kryptis, gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, tolimesnėje perspektyvoje automobilizacijos lygio augimas turėtų stabilizuotis ir palengva mažėti.

Šalies bendrajame plane nustatytos pagrindinės vystymo kryptys/strategijos:

- didinti alternatyvių degalų ir elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje. Siekti, kad 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendrojo energijos suvartojimu transporto sektoriuje sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų;
- tobulinant susisiekimo sąlygas tarp miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių, sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
- užtikrinti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą. Prioritetą teikiant sankryžų zonose esantiems eismo aptarnavimo įrenginiams;
- plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose ir jų periferijose;
- urbanizuotose teritorijose skatinti vaikščiojimą ir bevariklio transporto bei kitų mikromobilumo priemonių pasirinkimą, taip pat vystyti šioms judėjimo būdams pritaikytą kokybišką infrastruktūrą mažinant priklausomybę nuo privačių automobilių;
- teikti prioritetą ekologiškam ir saugiam viešajam transportui, didinti viešojo transporto konkurencingumą privataus transporto kelionės trukmės atžvilgiu;
- numatyti naujų prieplaukų / uostų įrengimą ar esamų modernizavimą ir išlaikymą. Įveiklinti vidaus vandens kelius panaudojant juos rekreacijos ir turizmo poreikiams.

Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje numatoma:

- atnaujinti viešojo transporto parkus;
- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą ir įgyvendinti Baltojoje knygoje bei 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane numatytus rodiklius, t.y. iki 2030 metų per pusę sumažinti įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai;
- skatinti bemotorio transporto naudojimą;
- skatinti daugiarūšį prekių vežimą, perkelti krovinių vežimą į mažiau taršias transporto rūšis. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad iki 2030 m. 30 proc. daugiau kaip 300 km keliais vežamų krovinių turėtų būti gabenama kitų rūšių transportu – geležinkelių arba vandens transportu, o iki 2050 m. šis skaičius turėtų viršyti 50 proc. Siektina, kad 2050 metais krovinių pervežimo sistemoje dominuotų elektrifikuoti geležinkeliai bei autonominiai sunkvežimiai;
- miestų infrastruktūrą pritaikyti bemotorių transporto priemonių vairuotojų poreikiams, o naują infrastruktūrą vystyti pirmiausiai atsižvelgiant į netaisus transporto naudojimo galimybes;
- vidaus vandens transporto infrastruktūros plėtra. Dalies krovinių ir keleivių vežimo perkėlimas iš sausumos į vandens transportą.

Jurbarko rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane (2016-2026 metams) numatoma:

- plėtoti turizmui patrauklų dviračių–pėsčiųjų takų tinklą, gerinti esamų trasų infrastruktūrą;

- rekonstruoti ir plėsti vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklą;
- vykdyti vietinės reikšmės kelių ir jų statinių inventORIZAVIMĄ ir įTEISINIMĄ;
- rekonstruoti ir plėsti automobilių stovėjimo aikštelių tinklą;
- įrengti ir atnaujinti viešojo transporto infrastruktūrą;
- įrengti ir atnaujinti pėsčiųjų, dviračių infrastruktūrą;
- vykdyti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių infrastruktūros sukūrimą ir plėtrą.

Apibendrinant strateginių dokumentų siūlymus bei esamos situacijos išvadas, išskiriamos šios svarbiausios susisiekimo sistemos vystymo kryptys:

- 1) susisiekimo sistemą vystyti darnaus judumo linkme;
- 2) modernizuoti/rekonstruoti esamų kelių ir gatvių dangas, keičiant žvyruotas dangas asfaltuotomis;
- 3) skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą, plėsti elektromobilių įkrovos stotelių tinklą;
- 4) plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą. Sujungti esamas ir planuojamas dviračių/pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą;
- 5) užtikrinti eismo saugumą;
- 6) sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių ir infrastruktūros atnaujinimą. Skatinti viešojo transporto naudojimą;
- 7) plėsti vidaus vandens transporto infrastruktūrą bei krovinių ir keleivių pervežimo apimtis.

5.2. AUTOMOBILIŲ KELIAI IR GATVĖS

1. Jurbarko rajone pagrindinį kelių karkasą sudaro 5 krašto ir 17 rajoninių kelių, kurie užtikrina patogius transportinius ryšius tarp šalies centrų bei integraciją į tarptautinį kelių tinklą. Vadovaujantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Jurbarko rajone yra įrengta apie 452 km valstybinės reikšmės kelių.

2. Visi savivaldybės teritorijoje esantys krašto keliai turi asfalto dangą ir yra geros būklės. Rajoninių kelių struktūroje apie 44 proc. (apie 153 km) kelių turi žvyro dangą. Tokią situaciją nulėmė nedidelis eismo intensyvumas, kuris yra vienas svarbiausių faktorių, pagrindžiant žvyrkelio asfaltavimo ekonominį tikslumą.

Jurbarko rajonas pagal automobilių kelių ilgį tenkantį 1000 gyv., ženkliai išsiskiria iš šalies vidurkio:

	Kelių ilgis 1000 gyv., km	Valstybinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km	Vietinės reikšmės kelių ilgis 1000 gyv., km
Lietuvos Respublika	30,3	7,6	22,7
Jurbarko rajonas	62,1	18,3	43,7

Tokią didelį skirtumą, pagrinde lemia tankus kelių tinklas bei mažas gyventojų tankis – 16,4 gyv./km² (šalies vidurkis 43,0 gyv./km²). Susisiekimo požiūriu situacija palanki, t.y. tankus kelių tinklas užtikrina gerus transportinius ryšius tarp gyvenamųjų vietovių ir kitų regionų. Vertinat susisiekimą kokybės atžvilgiu, situacija vidutinė dėl rajoninių kelių būklės, dangos nusidėvėjimo, likusių žvyruotų atkarpų. Artimiausiu metu, prioritetas ir toliau turi būti skiriamas ne naujų susisiekimo jungčių įrengimui, o esamos infrastruktūros modernizavimui/rekonstrukcijai.

3. Jurbarko rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ilgis 2021 metų pabaigoje siekė apie 1080 km., iš kurių apie 145 km kelių turėjo patobulintą dangą (13 proc.), apie 831 km kelių turėjo žvyro dangą (77 proc.) ir 105 km kelių buvo be dangos/grunto keliai (10 proc.). Miestų, miestelių ir kaimų pagrindinės gatvės turi asfalto arba žvyro dangas.

Vietinių kelių būklė yra nuolat gerinama, tačiau yra likę nemažai kelių, kurių būklė prasta, t.y. žemi techniniai parametrai, kurie daugeliu atveju neatitinka techninių reikalavimų. Dalis vietinių kelių neturi dangos, kas apsunkina susisiekimo galimybes lietaus ar polaidžio metu. Siekiant integruoti vietinės reikšmės kelius į valstybinių kelių tinklą bei užtikrinti saugias eismo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, būtina gerinti vietinės reikšmės kelių būklę. Prioritetas vietinės reikšmės kelių plėtrai ar rekonstrukcijai, skiriamas keliams esantiems urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus.

4. Transporto kompetencijų agentūros duomenimis, Jurbarko rajone „juodųjų dėmių“ nėra. Tai reiškia, kad nėra kelio ruožų, kuriuose per paskutinius keturis metus įvyko 4 ar daugiau įskaitinių eismo įvykių.

Siekiant užtikrinti eismo saugumą, tenkinti krovinių ir keleivių vežimo poreikius, mažinti kelionių gaištį bei išlaidas, neigiamą poveikį aplinkai, būtina kompleksiskai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems.

Jurbarko miesto, Smalininkų miestelio, Veliuonos miestelio, Viešvilės miestelio susisiekimo infrastruktūra vystymo vadovaujantis vietovės lygmens bendraisiais planais.

5. Pagrindinės kelių/gatvių vystymo kryptys:

- modernizuoti/rekonstruoti esamų kelių ir gatvių dangas, keičiant žvyruotas dangas asfaltuotomis;
- parengti vietinės reikšmės kelių planą arba galimybių studiją, kurioje būtų pateikta informacija apie vietinės reikšmės kelius, jų būklę, techninius parametrus, remonto poreikį, apsaugos zonas bei sukurta vietinės reikšmės kelių duomenų bazė leisianti kryptingai vykdyti kelių plėtrą bei dangos atnaujinimą. Prioritetas vietinės reikšmės kelių plėtrai ar rekonstrukcijai, skiriamas keliams esantiems urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus;
- susisiekimo tinklo modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais;
- užtikrinti, kad esama/rekonstruojama susisiekimo infrastruktūra atitiktų minimalius techninių reglamentų reikalavimus;
- įgyvendinti Lietuvos Respublikos bendrojo plano strateginį tikslą - sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m. Siekiant sumažinti eismo įvykių skaičių, būtina ir toliau aktyviai taikyti saugaus eismo gerinimo ir prevencines priemones, vykdyti švietėjišką veiklą ir pan.;
- skatinti komercinę ir pramoninę veiklą, pagrindinių tranzitinių gatvių/kelių aplinkoje.

5.3. VIEŠASIS TRANSPORTAS

1. Jurbarko rajone viešojo transporto paslaugas teikia UAB Jurbarko autobusų parkas, kuris priklauso Jurbarko rajono savivaldybei. Jurbarko autobusų parkas aptarnauja 20 vietinio (1 miesto ir 19 priemiestinių) ir 1 tolimojo susisiekimo maršrutus. Taip pat vykdo švietimo įstaigų mokinių, gyvenančių toli nuo mokyklos, vežimo į mokyklą ir iš mokyklos specialiaisiais reisais bei į užklasinius ar papildomo ugdymo renginius, veiklą. Keleivių ir mokinių pervežimui naudojami 28 autobusai. Mokinių vežimui naudojama 11 „geltonųjų“ mokyklinių autobusų, kuriuos panaudos pagrindais yra perdavusios mokyklos.

Lietuvos statistikos departamento duomenis, Jurbarko rajono savivaldybėje vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka 9 keliones autobusu.

5.3.1. lentelė. Keleivių pervežimai viešuoju transportu, tūkst.

	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Iš viso pagal reiso tipą	652,5	652,4	624,0	610,1	307,5	286,2
Reguliarus reisas	440,4	436,7	419,6	396,7	204,3	167,2
Tolimojo susisiekimo maršrutas	100,2	99,5	100,9	105,8	55,8	22,7
Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas	340,2	337,2	318,7	290,9	148,5	144,5
Specialus reisas	192,8	197,8	185,4	186,7	59,5	108,8
Užsakomasis reisas	19,4	17,9	19,0	26,8	43,6	10,2
Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais, vnt.						
	19	20	20	20	10	9

Duomenų šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Žemi viešojo transporto rodikliai rodo, kad gyventojai nėra linkę rinktis viešojo transporto dėl nedidelių atstumų, žemo viešojo transporto maršrutų aptarnavimo intensyvumo bei patogumo. Rajone dėl nedidelio gyventojų tankio, užtikrinti kokybiškas ir konkurencingas viešojo transporto paslaugas yra sudėtinga, todėl strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą ir viešojo transporto priemonių parko atnaujinimą.

2. Pagrindinės viešojo transporto vystymo kryptys:

- išlaikyti esamas keleivių pervežimo apimtis;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.);
- modernizuoti viešojo transporto stotelių infrastruktūrą;
- viešojo transporto maršrutus pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą;
- prioritetą viešojo transporto plėtrai teikti socialinių paslaugų pasiekiamumui bei teritorijoms, kuriose vyksta intensyviausias urbanistinis vystymas, numatomas gyventojų tankio didėjimas, kai siekiant aukštos gyvenimo kokybės reikalinga užtikrinti viešojo transporto stočių, stotelių plėtrą.

5.4. VANDENS TRANSPORTAS

1. Rajoną kerta vidaus vandenų kelias E-41 (Kaunas–Jurbarkas–Klaipėda), kuris priskiriamas tarptautinės reikšmės vidaus vandenų keliams, tačiau šiuo ruožu nevykdomi tarptautiniai krovininių vežimai. Kad būtų pradėta krovininių vežimo veikla turi būti palaikomi Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos „Vandens kelių tinklo pagrindinių standartų ir parametrų apraše“ (TRANS/SC.3/144) nustatyti vandenų kelių parametrai, taip pat nuolat vykdomi priežiūros darbai. Vidaus vandenų transportas turėtų būti plėtojamas kaip aplinkai nekenksminga ir saugi kelių transporto alternatyva.

2. Siekiant išnaudoti vidaus vandenų kelius, būtina sudaryti keleivių ir krovininių vežimo valstybinės reikšmės vidaus vandens keliais, ypač tarptautinės reikšmės vidaus vandenų keliu E-41 (Kaunas–Jurbarkas–Klaipėda), sąlygas. Taip pat tikslinga integruoti Nemuno vidaus vandenų kelią į tarptautinį vidaus vandenų tinklą ir taip pradėti išnaudoti laivybos konkurencingumą, didinti daugiarūšių vežimų dalį. Skirtingų transporto rūšių (panaudojant vidaus vandenų kelius) derinimas padėtų sumažinti krovininių vežamųjų kelių transportu, srautus.

3. Nemuno upės pritaikymas laivybai (tiek kroviniams vežti, tiek pramoginei laivybai ir turizmui) turi būti vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengta Ilgalaikėje laivybos Nemuno upės atnaujinimo programa.

Šiuo metu vidutiniškai per metus pervežama apie 100 tūkst. tonų krovininių. Jurbarko yra įrengtas krovininių uostas su krantinėmis, galintis priimti dideles baržas. Rekreaciniais tikslais, Nemuno upės potencialas naudojamas intensyviau, lyginant su krovininių gabenimu. Šiltuoju metų laiku, Nemuno upe yra vykdomas keleivių vežimas Kaunas-Nida-Kaunas, Jurbarkas-Nida-Jurbarkas. Taip pat yra teikiamos pasiplaukiojimo paslaugos pramoginiams laivais, kateriais, baidarėmis.

4. Jurbarko savivaldybės teritorijoje įrengti du vidaus vandenų uostai: Jurbarko (neregistruotas vidaus vandenų uostų sąraše) ir Smalininkuose (nenaudojamas). Taip pat yra įrengtos penkios vidutinės būklės prieplaukos (Jurbarko, Pilies I kaime, Veliuonoje, Smalininkuose, Raudonėje), vienas vidutinės būklės slipas ir laivų laikymo vieta sezono metu Jurbarko. Taip pat, buvusioje Kalnėnų vidaus vandenų uoste yra privačios prieplaukos, į jas veda 1 km kelio atšaka iš Nemuno.

5. Pagrindinės vandens transporto vystymo kryptys:

- Nemuno upės pritaikymas laivybai (tiek kroviniams vežti, tiek pramoginei laivybai ir turizmui) turi būti vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengta Ilgalaikėje laivybos Nemuno upės atnaujinimo programa;

- krovininei laivybai vykdyti reikalinga atgaivinti Jurbarko vidaus vandenų uostą, panaudojant Mituvos kanalo akvatoriją ir dalį Nemuno akvatorijos šio kanalo ir Nemuno santakoje. Šioje vietoje yra plėtrai tinkama krantinė, kurią reikėtų rekonstruoti, taip pat reikalinga įrengti sandėliavimo aikštes, privažiuojamuosius kelius;

- Jurbarko prieplaukos, Nemuno upėje žemiau tilto, rekonstrukcija įrengiant kelių lygių krantinę bei krovininių laivų aprūpinimą kuru;

- išplatinti Imsrės upės žiotis ir išplėsti mažųjų laivų uostą;

- siekiant suaktyvinti vandens turizmą, siūloma atnaujinti esamas prieplaukas, uostus ir įrengti slipus ir naujas prieplaukas bei atnaujinti mažųjų laivelių laikymo vietas.

5.5. PĖSČIŲJŲ – DVIRAČIŲ INFRASTRUKTŪRA

1. Jurbarko rajone esami pėsčiųjų ir dviračių takai yra įrengti epizodiškai ir nesukuria rišlios bemotorio transporto susisiekimo sistemos. Dėl gana silpnai išvystytos infrastruktūros, bemotorio transporto potencialas nėra išnaudotas.

Pagal Lietuvos statistikos departamento duomenis matyti, kad Jurbarko rajone kasmet įrengiama iki 1 km naujų dviračių takų.

5.5.1 lentelė. Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km

	Dviračių takų ilgis metų pabaigoje, km						
	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
Tauragės apskritis	59,5	60,8	62,2	62,2	66,6	67,4	70,9
<i>Jurbarko rajonas</i>	<i>23,1</i>	<i>23,4</i>	<i>23,4</i>	<i>23,4</i>	<i>23,4</i>	<i>24,2</i>	<i>24,8</i>
Pagėgių rajonas	-	-	-	-	3,4	3,4	3,4
Šilalės rajonas	10,9	10,9	10,9	10,9	11,9	11,9	12,6
Tauragės rajonas	25,5	26,5	27,9	27,9	27,9	27,9	30,1

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

Bevariklis transportas ateityje turi užimti svarbias pozicijas tiek rajono susisiekimo sistemoje, tiek ir vystant rekreacinės infrastruktūros tinklą, juolab, kad savivaldybėje tam yra palankios gamtinės sąlygos. Bevariklio transporto takų tinklas turi būti kuriamas vadovaujantis ne tik funkcionalumo, ekologiškumo, bet ir eismo saugumo principais, t. y. pagrindinės dviračių trasos turi būti apšviestos, pažymėtos kelio ženklais, rodyklėmis.

2015 m. sausio 29 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-11 buvo patvirtintas „Jurbarko rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialusis planas“, kurio pagrindu ir esant finansinėms galimybėms, turi būti vykdoma takų plėtra. Specialiajame plane yra numatyta iki 2034 m. įrengti 78 km nacionalinės reikšmės, 216 km regioninės reikšmės, 70 km vietinės reikšmės ir 98 km rekreacinės paskirties dviračių trasų. Suplanuotas dviračių takų tinklas yra pakankamas pagrindiniams dviratininkų poreikiams patenkinti. Likusiuose keliuose yra mažas susisiekimo poreikis ir motorizuoto transporto eismo intensyvumas, kad būtų tikslinga kurti papildomą infrastruktūrą.

2. Pagrindinės pėsčiųjų-dviračių infrastruktūros vystymo kryptys:

- dviračių infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialiojo plano bei Jurbarko miesto, Smalininkų miesto, Veliuonos miestelio ir Viešvilės miestelio bendrųjų planų sprendiniais;

- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo objektų ir kitų traukos objektų;

- urbanizuojamose teritorijose, formuojat struktūrinį gatvių tinklą, įrengti ir bemotorio transporto infrastruktūrą;

- įrengti dviračių aptarnavimo infrastruktūrą (dviračių stovus, saugojimo aikšteles, techninio aptarnavimo stoteles);

- atnaujinti esamą pėsčiųjų ir dviračių takų, šaligatvių infrastruktūrą;

- esamą ir planuojamą susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;

- nuolat atnaujinti ir diegti saugaus eismo priemones.

3. Bemotorio transporto infrastruktūros plėtra pirmiausiai turėtų būti orientuota į:

- Jurbarko ir Smalininkų miestus bei jų prieigas. Tokiu būdu bus paliesta daugiausiai vartotojų ir gaunamas geriausias pradinis efektas: padidės dviratininkų srautai, sumažės eismo nelaimių skaičius, pagerės aplinkos būklė, sumažės privataus transporto naudojimas;

- Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros pirmo prioriteto sprendinių įgyvendinimą, t.y. įrengti takus: šalia krašto kelio Nr. 141 (nuo sankryžos į Smukučius iki trečiojo įvažiavimo į Smalininkus bei įrengti taką nuo Seredžiaus iki Jurbarko-Kauno savivaldybių ribos (link Ringovės k.)), šalia krašto kelio 198 (sujungti Jurbarko miestą, Jurbarkų ir Dainių gyvenvietes su Jurbarko pėsčiųjų ir dviračių takais), šalia krašto kelio Nr. 137 (įrengti taką nuo Jurbarko miesto iki Jurbarko-Šakių savivaldybių ribos (link Kidulių gyvenvietės)), šalia rajoninio kelio Nr. 1704 (sujungti Jurbarko pėsčiųjų ir dviračių takus į vientisą takų tinklą bei įrengti jungtį tarp Jurbarko ir Girdžių tako);

- bemotorio transporto infrastruktūros plėtrą vietiniuose urbanistiniuose/rekreaciniuose centruose (Seredžiaus k. Veliuonos mstl., Raudonės k., Skirsnemunės k., Viešvilės mstl.).

5.6. KITA SUSISIEKIMO INFRASTRUKTŪRA

1. Jurbarko rajone veikia 10 degalinių, kuriose prekiaujame visų rūšių kuru. Degalinės įrengiamos privataus verslo iniciatyvą atsižvelgiant į socialinę ir ekonominę aplinką, todėl bendrajame plane degalinių vietų parinkimas nėra sprendžiamas.

2. Jurbarko rajone veikia 4 elektromobilių įkrovos stotelės: 2 Jurbarko mieste ir po vieną Raudonėje bei Veliuonoje. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos duomenimis, 2023 balandžio 1 d. rajone buvo registruoti 39 elektromobiliai/hibridiniai automobiliai, kuriems reikalinga įkrova. Atsižvelgiant į tai, kad didžiuosiuose miestuose reikalinga infrastruktūra jau yra sukurta ir yra vystoma kur kas greičiau nei mažesniuose miestuose, reikalinga plėsti įkrovimo stotelių tinklą į jį įtraukiant kuo daugiau skirtingų šalies miestų ir miestelių. Tokiu būdu bus užtikrinti elektromobilių naudotojų, kurie šias transporto priemones naudos ir keliaudami iš vieno miesto į kitą, galimybes patogiai pasiekti kelionės tikslą.

3. Atsižvelgiant į Lietuvos susisiekimo plėtros bei Jurbarko rajono savivaldybės strateginius tikslus, būtina skatinti alternatyvių energijos šaltinių naudojimą ir infrastruktūros kūrimą. Siekiant sistemingai ir koordinuotinai vykdyti įkrovos stotelių plėtrą, rekomenduojama parengti ir patvirtinti Jurbarko rajono elektromobilių įkrovimo prieigų planą, kuris būtų pagrindas elektromobilių įkrovimo prieigų tinklo plėtrai. Nauji elektromobilių įkrovimo prieigų taškai pirmiausiai turėtų atsirasti šalia valstybinės reikšmės kelių bei rajono urbanistiniuose centruose. Elektromobilių įkrovimo stoteles siūloma įrengti: Smalininkuose, Viešvilėje, Skirsnemunėje, Seredžiuje, Juodaičiuose, Šimkačiuose, Eržvilke bei Girdžiuose. Įrengiant naujas ar rekonstruojant esamas degalines, rekomenduojama įrengti ir elektromobilių įkrovos taškus.

4. Oro transportas. Rajone nėra įregistruoto aerodromo. Naukaimio kaime (Skirsnemunės sen.) yra įrengta skrydžių lauko aikštelė, kurioje gali būti vykdomi sraigtasparnių, sklandytuvų, lengvųjų lėktuvų, ULO skrydžiai. Perspektyvoje tikslinga išsaugoti esamą skrydžių lauko aikštelę ir ją pritaikyti oro turizmui, pramoginėms veikloms. Arčiausiai esantys tarptautiniai oro uostai yra Kaune ir Palangoje.

5. Geležinkelių transporto infrastruktūra rajone silpnai išvystyta. Rajono teritorijos šiaurinė dalį kerta geležinkelio linija Tilžė-Radviliškis. AB „Lietuvos geležinkeliai“ plėsti geležinkelio kelių tinklo Jurbarko rajone neplanuoja.

6. Perspektyvoje esant poreikiui bei finansavimo šaltiniams, apsvarstyti keleivinio lynų keltuvo įrengimą per Nemuno upę, pagal Keleivinio lynų keltuvo per Nemuną iš Jurbarko rajono savivaldybės į Šakių rajono savivaldybę įrengimo galimybių studijos sprendinius.

5.7. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAİ

1. Susisiekimo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- plėsti ir modernizuoti esamą susisiekimo infrastruktūrą. Prioritetas susisiekimo infrastruktūros plėtrai ar rekonstrukcijai, skiriamas keliams/gatvėms esantiems urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose. Taip pat keliams, kurie jungia gyvenamąsias teritorijas ir seniūnijų centrus;
- rajoninių kelių dangos gerinimas. Prioritetas žvyruotų kelių asfaltavimui skiriamas keliams, kuriuose eismo intensyvumas yra didžiausias;
- parengti vietinės reikšmės kelių planą arba galimybių studiją, kurioje būtų pateikta informacija apie vietinės reikšmės kelius, jų būklę, techninius parametrus, remonto poreikį, apsaugos zonas bei sukurta vietinės reikšmės kelių duomenų bazė leisianti kryptingai vykdyti kelių plėtrą bei dangos atnaujinimą;
- strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą bei socialinių paslaugų teikimą, riboto mobilumo gyventojams;
- sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.);
- viešojo transporto maršrutų pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą;
- Nemuno upės pritaikymas laivybai (tiek kroviniams vežti, tiek pramoginei laivybai ir turizmui) turi būti vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengta Ilgalaikėje laivybos Nemuno upės atnaujinimo programa;
- krovininei laivybai vykdyti reikalinga atgaivinti Jurbarko vidaus vandenų uostą, panaudojant Mituvo kanalo akvatoriją ir dalį Nemuno akvatorijos šio kanalo ir Nemuno santakoje. Šioje vietoje yra plėtrai tinkama krantinė, kurią būtina rekonstruoti bei įrengti sandėliavimo aikšteles, privažiuojamuosius kelius;
- rekonstruoti Jurbarko prieplauką, Nemuno upėje žemiau tilto, įrengiant kelių lygių krantinę bei laivų aprūpinimą kuru;
- išplatinti Imsrės upės žiotis ir išplėsti mažųjų laivų uostą;
- atnaujinti esamas prieplaukas ir įrengti slipus bei atnaujinti mažųjų laivelių laikymo vietas;
- dviračių infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialiojo plano bei Jurbarko miesto, Smalininkų miesto, Veliuonos miestelio ir Viešvilės miestelio bendrųjų planų sprendiniais;
- sujungti esamas ir planuojamas dviračių ir pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą, pagerinant susisiekimo sąlygas tarp gyvenamųjų vietovių, rekreacinių teritorijų, pagrindinių darbo vietų, švietimo objektų ir kitų traukos objektų. Pirmiausiai infrastruktūros plėtra turėtų būti nukreipta į Jurbarko ir Smalininkų miestus bei Nacionalinio pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros plane nustatytus pirmo prioriteto takų įgyvendinimą;
- plėsti elektromobilių įkrovos stotelių skaičių rajone. Elektromobilių aptarnavimo infrastruktūros plėtra, pirmiausiai turėtų būti orientuota į rajono urbanistinius centrus;

- siekiant užtikrinti eismo saugumą, tenkinti krovinių ir keleivių vežimo poreikius, mažinti kelionių gaisrų bei išlaidas, neigiamą poveikį aplinkai, siūloma kompleksškai atnaujinti ir gerinti gyvenamųjų vietovių gatves, t. y. renovuoti, rekonstruoti gatvių dangas, įrengti apšvietimą, šaligatvius, dviračių-pėsčiųjų takus, susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems.

Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano susisiekimo sistemos sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams.

6. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

6.1. INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PRIELAIIDOS

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdam planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Formuojant inžinerinės infrastruktūros plėtros kryptis buvo atsižvelgta į rajono ir šalies strategines vystymo gaires:

Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma:

- iki 2030 metų sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne mažiau kaip 40 proc., palyginti su 1990 metais, iki 2050 metų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas 80–95 proc.;
- mažinti energetinę priklausomybę nuo importo, skatinant vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą;
- didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30 proc., iki 2030 metų – 45 proc., iki 2050 metų – 80 proc.;
- didinti vartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 45 proc. 2030 metais ir 100 proc. 2050 metais;
- maksimaliai didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį centralizuotai gaminamos šilumos vartotojams, individualiai šildomiems namų ūkiams ir individualiai šildomiems nebuitiniams vartotojams. Centralizuoto šilumos tiekimo sistemose energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis: 2020 m - 70 proc. iki 2030 m. - 90 proc.;
- bendrai šalyje suvartojamos galutinės elektros energijos sudarys vietinė elektros energija: iki 2030 metų 70 procentų, iki 2050 metų iki 100 procentų. Elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų tapti pagrindine, palyginti su bendrai šalyje suvartojama galutine elektros energija.

Šalies bendrajame plane numatoma:

- plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą, prioritetą teikiant aglomeracijoms, kuriose gyventojų tankis yra 25 gyventojai / ha ir daugiau;
- savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ir aglomeracijose planuoti centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemas;
- teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas statyti individualias ir (arba) grupines nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemas, užtikrinant, kad vietiniuose įrenginiuose tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos;
- didinti investicijas į paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją;
- mažinti vandens telkinių taršą iš sutelktosios taršos šaltinių didinant nuotekų išvalymo efektyvumą nuotekų valyklose ir užtikrinant vandensaugos tikslų įgyvendinimą. Vykdyti nuotekų valyklų ir šalia jų esančių vandens telkinių stebėseną, prioritetą teikiant geros būklės rodiklių neatitinkantiems vandens telkiniams. Esant poreikiui didinti nuotekų išvalymo efektyvumą;
- diegti ir plėtoti 5G ryšį;
- plėtoti elektroninių ryšių infrastruktūrą ir užtikrinti, kad namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbp/s spartos interneto ryšį, dalis iki 2025 m. būtų 100 proc.;

- šilumos sektoriuje skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrą, didžiausią dėmesį skiriant šių išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose;
- intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdui. Didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

Jurbarko rajono savivaldybės 2016-2026 metų strateginis plėtros planas. Strateginiame plėtros plane numatyta:

- atlikti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų inventorizaciją;
- rekonstruoti ir plėsti vandens tiekimo, nuotekų šalinimo ir jiems priklausančių inžinerinių tinklų infrastruktūrą;
- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti lietaus nuotekų surinkimo infrastruktūrą;
- likviduoti arba konservuoti bešeimininkius požeminius vandens gręžinius;
- didinti savivaldybei priklausančių pastatų energetinį efektyvumą;
- plėtoti gatvių apšvietimo tinklus gyvenvietėse ir mieste;
- įrengti/modernizuoti katilinių ir šilumos tiekimo infrastruktūrą;
- diegti energijos taupymo priemones gatvių apšvietimo sistemoje;
- formuoti ir tobulinti atliekų surinkimo ir pirminio rūšiavimo infrastruktūrą;
- plėtoti atliekų tvarkymo ir antrinio panaudojimo infrastruktūrą.

Rajono susisiekimo sistema formuojama atsižvelgiant į urbanistines vystymo kryptis, demografinius ir ekonominius rodiklius, šalies susisiekimo sistemos strateginius tikslus bei darnaus judumo principus.

Prognozuojama, kad 2030 m. automobilizacijos lygis rajone gali siekti iki 620 automobilių/1000-iui gyventojų. Tačiau, įvertinus tarptautines ir šalies strategines susisiekimo sistemos vystymo kryptis, gyventojų skaičiaus kitimo tendencijas, tolimesnėje perspektyvoje automobilizacijos lygio augimas turėtų stabilizuotis ir palengva mažėti.

Šalies bendrajame plane nustatytos pagrindinės vystymo kryptys/strategijos:

- didinti alternatyvių degalų ir elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje. Siekti, kad 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendrojo energijos suvartojimu transporto sektoriuje sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų;
- tobulinant susisiekimo sąlygas tarp miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių, sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
- užtikrinti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą. Prioritetą teikiant sankryžų zonose esantiems eismo aptarnavimo įrenginiams;
- plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą urbanizuotose teritorijose ir jų periferijose;
- urbanizuotose teritorijose skatinti vaikščiojimą ir bevariklio transporto bei kitų mikromobilumo priemonių pasirinkimą, taip pat vystyti šiems judėjimo būdams pritaikytą kokybišką infrastruktūrą mažinant priklausomybę nuo privačių automobilių;
- teikti prioritetą ekologiškam ir saugiam viešajam transportui, didinti viešojo transporto konkurencingumą privataus transporto kelionės trukmės atžvilgiu;
- numatyti naujų prieplaukų / uostų įrengimą ar esamų modernizavimą ir išlaikymą. Įveiklinti vidaus vandens kelius panaudojant juos rekreacijos ir turizmo poreikiams.

Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje numatoma:

- atnaujinti viešojo transporto parkus;

- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą ir įgyvendinti Baltojoje knygoje bei 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane numatytus rodiklius, t.y. iki 2030 metų per pusę sumažinti įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai;

- skatinti bemotorio transporto naudojimą;

- skatinti daugiarašį prekių vežimą, perkelti krovinių vežimą į mažiau taršias transporto rūšis. Įgyvendinant šį tikslą siekiama, kad iki 2030 m. 30 proc. daugiau kaip 300 km keliais vežamų krovinių turėtų būti gabenama kitų rūšių transportu – geležinkelių arba vandens transportu, o iki 2050 m. šis skaičius turėtų viršyti 50 proc. Siektina, kad 2050 metais krovinių pervežimo sistemoje dominuotų elektrifikuoti geležinkeliai bei autonominiai sunkvežimiai;

- miestų infrastruktūrą pritaikyti bemotorių transporto priemonių vairuotojų poreikiams, o naują infrastruktūrą vystyti pirmiausiai atsižvelgiant į netaisytą transporto naudojimo galimybes;

- vidaus vandens transporto infrastruktūros plėtra. Dalies krovinių ir keleivių vežimo perkėlimas iš sausumos į vandens transportą.

Jurbarko rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane (2016-2026 metams) numatoma:

- plėtoti turizmui patrauklų dviračių–pėsčiųjų takų tinklą, gerinti esamų trasų infrastruktūrą;

- rekonstruoti ir plėsti vietinės reikšmės kelių ir gatvių tinklą;

- vykdyti vietinės reikšmės kelių ir jų statinių inventorizavimą ir įteisinimą;

- rekonstruoti ir plėsti automobilių stovėjimo aikštelių tinklą;

- įrengti ir atnaujinti viešojo transporto infrastruktūrą;

- įrengti ir atnaujinti pėsčiųjų, dviračių infrastruktūrą;

- vykdyti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių infrastruktūros sukūrimą ir plėtrą.

Apibendrinant strateginių dokumentų siūlymus bei esamos situacijos išvadas, išskiriamos šios svarbiausios susisiekimo sistemos vystymo kryptys:

- 2) susisiekimo sistemą vystyti darnaus judumo linkme;

- 2) modernizuoti/rekonstruoti esamų kelių ir gatvių dangas, keičiant žvyruotas dangas asfaltuotomis;

- 3) skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą, plėsti elektromobilių įkrovos stotelių tinklą;

- 4) plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą. Sujungti esamas ir planuojamas dviračių/pėsčiųjų trasas į vieningą bevariklio transporto sistemą;

- 5) užtikrinti eismo saugumą;

- 6) sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių ir infrastruktūros atnaujinimą. Skatinti viešojo transporto naudojimą;

- 7) plėsti vidaus vandens transporto infrastruktūrą bei krovinių ir keleivių pervežimo apimtis.

6.2. VANDENS TIEKIMAS IR NUOTEKŲ TVARKYMAS

Jurbarko rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu.

1. Šiuo metu centralizuoto geriamojo vandens tiekimo paslaugomis naudojasi apie 79 proc., nuotekų tvarkymo paslaugomis apie 63 proc. rajono gyventojų. Jurbarko rajone yra nustatyta viena aglomeracija, kurios ribos sutampa su Jurbarko m., Dainių k., Jurbarkų k., Klišių k., Naujasodžių k. ir Rotulių k. viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijomis. Aglomeracijos teritorijoje yra užtikrintas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumas 98 proc. gyventojų.

Žemiau esančiose lentelėse pateikiama informacija apie savivaldybės teritorijoje veikiančias vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas.

6.2.1 lentelė. Jurbarko rajono geriamojo vandens tiekimo sistema

Vandenvietės pavadinimas	Vandens bokštai	Vandens gerinimo įrenginiai („+“ yra, „-“ nėra)	Vandentiekio tinklai	
			km	Statybos metai
Armeniškių	-	+	3,8	1968-2014
Balandžių	-	+	3,3	1972
Belvederio	-	-	0,3	1968
Eržvilko	Eksplloatuojamas	+	9,6	1970-2005
Gedžių	-	-	1,0	1972
Girdžių	Neeksplloatuojamas	+	4,0	1965-2014
Graužėnų	-	-	1,3	1972
Griaužių	-	-	1,2	1971
Gricių	-	+	3,0	1972-2014
Juodaičių	-	+	8,2	1968-2014
Jurbarko	Eksplloatuojamas	+	156,8	1955-2014
Kartupių	-	+	2,5	1970
Kazikėnų	-	-	0,7	1970
Klangių	-	-	1,7	1972
Klausučių	-	+	8,2	1966-2013
Lybiškių	-	-	5,2	1970-2005
Paskynų	-	-	2,0	1974
Pasnietalio	-	-	0,6	1968
Pašaltuonių	Neeksplloatuojamas	+	5,0	1968
Paulių	Neeksplloatuojamas	-	3,1	1968
Pavidaujo	-	+	3,0	1972
Pilies I	Eksplloatuojamas	+	5,2	1970-2005
Pupkaimio	-	-	2,8	1972
Raudonės	-	+	6,5	1968-2005
Rutkiškių	-	+	1,5	1972
Seredžiaus	-	-	4,6	1968-2013
Skirsnemunės	Eksplloatuojamas	+	13,1	1968-20014
Smalininkų	Eksplloatuojamas	+	7,2	1965-2015
Stakių	Eksplloatuojamas	+	4,1	1968

Šimkaičių	-	-	2,0	1968
Tamošių	-	-	3,2	1973
Vadžgirio	-	+	3,5	1970
Veliuonos	Eksplatuojamas	-	6,7	1966
Vensloviškių	-	-	2,0	1974
Viešvilės	Eksplatuojamas	-	5,6	1968-2013
Vilniškių	Eksplatuojamas	+	1,5	1970
Žindaičių	Neeksplatuojamas	+	5,5	1968-1990

Šaltinis: UAB „Jurbarko vandenys“

Jurbarko rajone eksploatuojamos 37 vandenvietės, 74 arteziniai gręžiniai, 19 vandens gerinimo įrenginių ir apie 306 km vandentiekio tinklų. Prie centralizuotos vandens tiekimo sistemos yra prisijungę apie 8798 abonementų, t. y. apie 79 proc. rajono gyventojų.

6.2.2 lentelė. Jurbarko rajono nuotekų tvarkymo sistema

Nuotekų valymo įrenginiai			Nuotekų siurblynės, vnt.	Nuotekų tinklai	
Pavadinimas	Valymo būdas	Statybos metai		km	Statybos metai
Baltraiškės	Mechaninio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1986	1	2,2	1978
Eržvilko	Biologinio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1999	1	3,2	1970-2005
Girdžių	Biologinio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1985		2,7	1965-2014
Jurbarko miesto	Biologinio valymo su azoto ir fosforo šalinimo įrenginiais	2003	44	81,9	1955-2014
Klausučių	Biologinio valymo įrenginiai	2013	6	8,8	1966-2013
Lybiškių	Biologinio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1985	1	4,5	1970-2005
Paulių	Filtracijos laukai (reikalinga rekonstrukcija)	1999		1,0	1968
Pilies I k.	Biologinio valymo įrenginiai	2011	2	2,1	1970-2005
Seredžiaus	Biologinio valymo įrenginiai	2013	6	6,1	1968-2013
Skirsnemunės	Biologinio valymo įrenginiai	2014	11	13,2	1968- 20014
Smalininkų	Biologinio valymo įrenginiai	2012	6	8,2	1965-2015
Šimkaičių	Mechaninio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1984	1	2,0	1968
Veliuonos	Biologinio valymo įrenginiai (reikalinga rekonstrukcija)	1989		3,7	1966
Viešvilės	Biologinio valymo įrenginiai	2013	4	5,3	1968-2013

Šaltinis: UAB „Jurbarko vandenys“

Jurbarko rajone eksploatuojama 14 nuotekų valymo įrenginių, 49 nuotekų perpumpavimo stotys ir apie 153 km nuotekų tinklų. Prie centralizuotos nuotekų tvarkymo sistemos yra prisijungę apie 6971 abonementų, t.y. apie 63 proc. rajono gyventojų.

2. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo srityje, pagrindiniai sprendiniai yra siejami su paslaugų tiekimo efektyvumo didinimu, esamos infrastruktūros rekonstrukcija bei plėtra. Vandentvarkos srityje numatoma:

- didinti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir efektyvumą;
- atlikti geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros inventorizaciją bei registraciją;
- aglomeracijos teritorijoje nutiesti (įrengti) naujus nuotekų tinklų atvadus, prijungiant privačius namus prie centralizuotos nuotekų surinkimo sistemos;
- rekonstruoti/modernizuoti Eržvilko, Vadžgirio, Lybiškių, Girdžių, Šimkaičių, Baltraičių, Paulių, Veliuonos, Raudonės, Viešvilės nuotekų valymo įrenginius;
- rekonstruoti magistralinius vandentiekio tinklus, Seredžiaus mstl. P. Cvirkos gatvėje;
- rekonstruoti ir plėsti vandentiekio ir nuotekų tinklus kvartale tarp Pramonės, Statybininkų, Kalnėnų ir P. Paulaičio gatvių, Jurbarko mieste;
- Šimkaičių gyvenvietėje įrengti apie 2 km vandens tiekimo tinklų. Veliuonos gyvenvietėje įrengti apie 3 km vandens tiekimo tinklų. Raudonės gyvenvietėje įrengti apie 1,8 km vandens tiekimo tinklų;
- išplėsti Jurbarko nuotekų dumblo saugojimo aikštelės plotą iki 3600 m². Rekonstruoti esamą aikštelės stoginę;
- Jurbarko miesto vandens bokšto stovo, bokšto rezervuaro kapitalinis remontas ir bokšto technologinės aptarnavimo aikštelės įrengimas;
- modernizuoti Šimkaičių gyvenvietės vandenvietę;
- vandenviečių ir nuotekų valymo įrenginių teritorijose įrengti saulės šviesos energijos elektrines;
- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos atnaujinimas, modernizavimas;
- demontuoti neeksploatuojamus vandens bokštus;
- perimti/išpirkti bešeimininkius geriamojo vandens tiekimo tinklus;
- inventorizuoti, rekonstruoti/plėsti lietaus nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą.

3. Pagrindinės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo kryptys:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu;
- užtikrinti, kad esami abonentai (vartotojai) gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį;
- užtikrinti, kad surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- sudaryti sąlygas kiek galima didesniai skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;
- užtikrinti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- inventorizuoti ir įregistruoti vandentiekio, nuotekų, lietaus nuotekų tinklus, nustatyti apsaugos zonas;
- atnaujinti/rekonstruoti esamus nuotekų tinklus ir sumažinti infiltraciją tinkluose;
- atnaujinti/rekonstruoti esamus vandentiekio tinklus;
- rekonstruoti ir plėsti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose teritorijose;
- nuolat vykdyti Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną bei rengti sprendinių įgyvendinimo programas, kaip tai numatyta 2006 m. gruodžio 29 d. LR aplinkos ministro įsakyme Nr. D1-636 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių

patvirtinimo“. Esant poreikiui inicijuoti Jurbarko miesto ir rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendinių keitimą;

- plėsti lietaus nuotekų tvarkymo sistemą.

6.3. ELEKTROS ENERGIJOS TIEKIMAS

1. Jurbarko rajoną kerta tranzitinė 330 kV oro linija. Iš skirstomųjų tinklų Jurbarkas elektros energiją gauna iš dviejų 35 kV oro linijų iš 110/35/10 kV Raseinių TP ir 35/10 kV Laukesos TP (maitinama iš 110/35/10 kV Tauragės TP). Pagrindinis energijos tiekimas užtikrinamas išvystytais perdavimo tinklais, t.y. 330 kV ir 110 kV linijomis.

Esamos aukštos įtampos transformatorių pastotės yra gero techninio lygio ir turi pakankamą aukštą laidumo rezervą.

110 kV elektros perdavimo tinklų pralaidumai Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje yra beveik išnaudoti, todėl ateityje tikslinga numatyti 110 kV elektros perdavimo tinklų plėtrą. Prie 330 kV tinklų gamintojų kol kas nėra prijungta. Po sinchronizacijos projekto įgyvendinimo atsiras galimybė prijungti papildomas saulės ir vėjo elektrinių galias prie 330 kV tinklo.

Kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastočių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis - 55 metrai.

Skirstomųjų elektros, gatvių apšvietimo tinklų plėtra rajone vystoma pagal individualius potencialių abonentų poreikius bei gatvių apšvietimo plėtros/modernizavimo planus, investicinius projektus.

2. Pagrindinės elektros energijos vystymo kryptys:

- išlaikyti esamą 110 kV, 330 kV elektros perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrenginius;
- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorinių galias;
- pagal galimybes ir poreikį keisti esamas skirstomojo tinklo oro linijas į kabelines linijas, prioritetą teikiant urbanizuotoms teritorijoms;
- modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;
- pagal poreikį statyti ir/ar rekonstruoti elektros perdavimo tinklą (elektros perdavimo linijas, transformatorių pastotes).

6.4. ATSINAUJINANTYS ENERGIJOS IŠTEKLIAI

1. Nacionalinės atsinaujinančių energetikos išteklių plėtros strategijos vienas iš tikslų – didinant atsinaujinančių energijos išteklių dalį šalies energijos balanse, elektros ir šilumos energetikos bei transporto sektoriuose kuo geriau patenkinti energijos poreikį vidaus ištekliais, atsisakyti importuojamo taršaus iškastinio kuro, taip padidinti energijos tiekimo saugumą, energetinę nepriklausomybę ir prisidėti prie tarptautinių pastangų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

Atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo pagrindiniai tikslai turi būti siejami su atsinaujinančių energijos išteklių gamyba bei naudojimu. AEI įdiegimas susijęs su darnia energetikos plėtra, kuri remiasi dviem pagrindiniais principais – energijos poreikių mažinimu, didinant jos vartojimo efektyvumą ir iškaskamo kuro pakeitimą atsinaujinančiais energijos ištekliais.

Jurbarko rajone, pagrindinės AEI vystymo kryptys, siejamos su biokuro naudojimu centralizuotos šilumos tiekimo sistemose bei vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių (toliau – saulės elektrinė/parkas) plėtra.

2. Pagrindinės AEI vystymo kryptys:

- Jurbarko rajone vėjo ir saulės šviesos energijos elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis Inžinerinės infrastruktūros vystymo vėjo ir saulės elektrinių įrengimo Jurbarko rajono savivaldybėje specialiojo plano sprendiniais, patvirtintais 2022 m. lapkričio 24 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-263 (toliau – Specialusis planas). Specialiajame plane suplanuotos 18 zonų, kuriose numatyta vėjo elektrinių statyba, ir 60 zonų, kuriose numatyta saulės šviesos energijos elektrinių statyba. Saulės šviesos energijos elektrinių statybai tinkama savivaldybės teritorija diferencijuota pagal saulės elektrinių įrengtąją galią.

- galiojančio Specialiojo plano sprendiniai ir jame nustatytos sąlygos integruotos į Bendrąjį planą, todėl lieka galioti be pakeitimų po Bendrojo plano patvirtinimo.

- grafinėje dalyje nurodyta teritorijos riba, kurioje vėjo elektrinių statybos vietos derinamos su sąlyga, kad energijos iš atsinaujinančių išteklių gamintojas pasirašys su Lietuvos kariuomene sutartį dėl dalies investicijų ir kitų išlaidų nacionalinio saugumo funkcijų vykdymui užtikrinimui perkeliama iš galiojančio Specialiojo plano. Naujos sąlygos ir reikalavimai, nei nustatyti Specialiajame plane, nenustatomi.

- saulės šviesos ir vėjo energijos elektrinių plėtra turi būti vystoma atsižvelgianti į kraštovaizdžio, gamtinę ir kultūrinę aplinką. Saulės šviesos ir vėjo energijos elektrinės ar jų parkai, neturi daryti neigiamo poveikio kraštovaizdžiui bei vizualinei aplinkai;

- centralizuotos šilumos tiekimo sistemose siekti, kad sunaudojamo kuro balanse, biokuras sudarytų nemažiau kaip 80 proc. Mažo galingumo katilinėse, šilumos energija išaugti iš alternatyvių energijos šaltinių (pvz. įrengiant šilumos siurblius);

- kitų energijos iš atsinaujinančių neišskastinių išteklių (hidroenergija, biomasė, biodujos) gavyba turi būti vystoma vadovaujantis teisės aktais ir nustatoma žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentais ar techniniais projektais.

6.5. CENTRALIZUOTOS ŠILUMOS TIEKIMAS

Jurbarko rajono šilumos ūkio sistema vystoma vadovaujantis 2015 m. lapkričio 26 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-318 patvirtintu Jurbarko rajono šilumos ūkio specialiuoju planu.

1. Jurbarko mieste centralizuotu šilumos tiekimu rūpinasi AB „Kauno energija“. Mieste prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos yra prisijungę 110 gyvenamųjų pastatų ir 54 įmonės/organizacijos. Iki 2020 metų, šiluma Jurbarko miesto vartotojams buvo gaminama dviem dujiniais 15 ir 12 MW galios katilais bei 5 MW biokuro katilu. 2020 metų pabaigoje buvo instaliuotas naujas 3 MW galios biokuro kūrenamas katilas, siekiant padidinti energijos, pagaminamos iš atsinaujinančių šaltinių dalį ir maksimaliai atsisakant gamtinių dujų panaudojimo. Naujas katilas pastatytas šalia esančio 5 MW galios biokuro katilo, papildomai įrengiant 1,6 MW galios kondensacinį ekonomaizerį, kuris leidžia atgauti dalį šilumos iš dūmų ir taip padidinti abiejų katilų efektyvumą. Po katilinės modernizavimo, didžioji dalis šilumos yra gaminama naudojant biokurą. Katilinių sanitarinės apsaugos zonos sutampa su sklypo ribomis.

AB „Kauno energija“ duomenimis artimiausiu metu numatoma atlikti vandens šildymo katilų remontą, įrengti absorbcinį šilumos siurblį, šilumos akumuliacines talpas, 93 kW saulės šviesos energijos

elektrinę (Jurbarko katilinėje, Kudirkos g. 33, Jurbarko), biokuro saugojimo aikštes, 190 kW galios ORC įrenginį, įdiegti kuro svėrimo svarstyklių automatizuotą sistemą.

2. Viešvilės miestelyje centralizuotos šilumos gamyba ir tiekimu rūpinasi AB „Požeminiai darbai“. Šiluma gaminama dviejuose biokuro katiluose, kurių galia 1 MW ir 2 MW. Prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos yra prijungta apie 100 abonementų (vartotojų). Viešvilės mstl. katilinėje įrengti oro valymo įrenginiai, kurių išvalymo efektyvumas siekia apie 92 proc. Miestelyje įrengta apie 3 km šilumos tiekimo tinklą.

3. Smalininkuose centralizuotos šilumos gamybą vykdo VBI Smalininkų technologijų ir verslo mokykla. Šiluma gaminama biokuro katiluose, kurių suminė galia 1,5 MW. Smalininkuose įrengta apie 1 km šilumos tiekimo tinklą.

UAB „Jurbarko komunalininkas“ eksploatuoja 13 centralizuotos šilumos tiekimo sistemų.

6.5.1 lentelė. UAB „Jurbarko komunalininkas“ eksploatuojamų katilinių sąrašas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Instaliuota galia KW	Katilinės adresas	Šildomi objektai	Pastabos
1	Veliuonos	640	K. Ververskio g. 7, Veliuona	Veliuonos gimnazija, darželis, Jurbarko PSPC Veliuonos skyrius, 1 daugiabutis (6 butai) ir 1 dvibutis gyvenamasis namas.	Katilas kūrenamas malkomis. Perspektyvoje numatomas katilo modernizavimas (pritaikymas granulėms), degiklių, granulių saugojimo talpyklos, sraigtinių transporterių sistemos įrengimas.
2	Klausučių	800	Taikos g. 2, Klausučiai	Klausučių pagrindinė mokykla, socialinio būsto pastatas.	Katilas kūrenamas malkomis. Perspektyvoje numatomas katilo modernizavimas (pritaikymas granulėms), degiklių ir rezervinio katilo įrengimas.
3	Juodaičių	580	Žalioji g. 18, Juodaičiai	Veliuonos gimnazijos Juodaičių padalinys, Juodaičių seniūnija ir kultūros centras.	Katilinė visiškai susidėvėjusi. Numatoma ją uždaryti.
4	Šimkaičių	450	Liepų g. 11, Šimkaičiai	Šimkaičių pagrindinė mokykla, darželis, ambulatorija, bendrovių administraciniai kabinetai, kredito uniją.	Katilas kūrenamas granulėmis. Perspektyvoje tikslinga atnaujinti katilus.
5	Skirsnemunės	200	Nemuno g. 33, Skirsnemunė	Skirsnemunės pagrindinė mokykla, vaikų darželis.	Katilas kūrenamas granulėmis, 2015 metais atlikta renovacija.
6	Raudonės pilies	450	Pilies g. 1, Raudonė	Raudonės pilis.	Pagrindinis katilas kūrenamas granulėmis. Rezervinio katilo

Eil. Nr.	Pavadinimas	Instaliuota galia KW	Katilinės adresas	Šildomi objektai	Pastabos
					techniškai neįmanoma pritaikyti granulių kūrenimui.
7	Girdžių	400	Ateities g. 15, Girdžiai	Seniūnija, biblioteka, ambulatorija.	Katilas kūrenamas granulėmis, katilinė 2015 metais renovuota.
8	Eržvilko gimnazijos	620	Šaltuonos g. 14, Eržvilkas	Keturių korpusų gimnazijos kompleksas.	Katilas pritaikytas kūrenimui granulėmis.
9	Eržvilko senelių namų	115	Piliakalnio g. 4, Eržvilkas	Trijų korpusų senelių namų kompleksas.	Katilas pritaikytas kūrenimui granulėmis. Perspektyvoje tikslinga atnaujinti katilus ir padidinti galią.
10	Jurbarkų seniūnijos	28	Mokytojų g. 3, Jurbarkai	Jurbarkų seniūnijos pastatas.	Katilas kūrenamas gamtinėmis dujomis. Numatomas katilo keitimas.
11	Jurbarkų darželio-mokyklos	112	Vyturio g. 12, Jurbarkai	Jurbarkų darželis-mokykla.	Katilas kūrenamas gamtinėmis dujomis. Perspektyvoje tikslinga atnaujinti katilus ir optimizuoti jų galias.
12	Barkūnų 8a	150	Barkūnų g. 8a, Jurbarkas	Socialinio būsto pastatas ir nakvynės namai.	Katilas kūrenamas gamtinėmis dujomis.
13	Lauko 12a	64	Lauko g. 12a, Jurbarkas	Socialinio būsto pastatas.	Katilas kūrenamas gamtinėmis dujomis.

Šaltinis: UAB „Jurbarko komunalininkas“

4. Pagrindiniai centralizuotos šilumos sistemos vystymo tikslai:

- vadovaujantis LR Šilumos ūkio įstatymo 8 str. 5 punktu, šilumos ūkio specialieji planai atnaujinami ne rečiau kaip kas 7 metai, atsižvelgiant į šilumos ūkio priemones, taip pat šilumos gamybos ir perdavimo technologijų raidą, konkurencinę aplinką, šilumos gamybos kainų tendencijas, aplinkos užterštumo pokyčius ir kitus reikšmingus veiksnius. Šilumos ūkio specialieji planai privalo būti atnaujinti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šilumos ūkio priemonių patvirtinimo ar jų pakeitimų įsigaliojimo. Atsižvelgiant į įstatymo nuostatas būtina inicijuoti 2015 metais parengto Jurbarko rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių keitimą arba korektūrą;

- užtikrinti nenutrūkstamą šilumos energijos tiekimą iš saugių, patikimų ir rinkos taisyklėmis veikiančių šaltinių;

- vykdyti veiklą vadovaujantis energijos efektyvumo ir ekonominio naudingumo principais;

- siekti investicijų pritraukimo darniam šiluminės energijos gaminimui, kokybiškų paslaugų teikimui, minimizuoti nuostolius, didinti naudą vartotojams;

- naujų investicijų vertinimui naudoti gerosios praktikos taikymo principus, vertinant investicijas, naudotis racionalumo, energetinio efektyvumo, ekonominio naudingumo ir konkurencingumo principais;

- skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;

- Jurbarko miesto katilinėje atnaujinti vandens šildymo katilus, įrengti absorbcinį šilumos siurbį, akumuliacines talpas, saulės šviesos energijos elektrinę, ORC įrenginį;
- modernizuoti Veliuonos, Klausčių, Šimkaičių, Eržvilko senelių namų, Jurbarkų seniūnijos, Jurbarkų darželio-mokyklos šilumos gamybos įrenginius;
- renovuoti susidėvėjusias šilumos tiekimo trasas.

Taip pat energetinio efektyvumo priemonės turi būti nukreiptos į atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimą bei daugiabučių ir visuomeninės paskirties pastatų modernizaciją.

6.6. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

1. Gamtinių dujų sistema yra išvystyta tik Jurbarko mieste, Jurbarkų k. ir Dainių k. Gamtinės dujos miestui yra tiekiamos iš Jurbarko dujų skirstymo stoties esančios už miesto administracinių ribų. Esami dujų skirstymo stoties pajėgumai tenkina miesto poreikius.

Skirstomasis vidutinio ir žemo slėgio vamzdynas plėtojamas, vadovaujantis rinkos principais, vartotojams ir dujų tiekimo įmonėms tarpusavyje sutarus. Svarbu, kad plėtojant inžinerinę infrastruktūrą būtų rezervuotos teritorijos gamtinių dujų tinklų įrengimui, apsaugos zonoms bei jų aptarnavimui.

2. Dalis rajono teritorijų patenka į magistralinio dujotiekio pirmos vietovės klasės teritoriją (po 200 m į abi puses nuo vamzdyno ašies), kurioje yra taikomi užstatymo normatyvai. Įgyvendinat plano sprendinius, būtina vadovautis „Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklėmis“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-12, 2014-01-28 (2017-06-28, Nr. 1-169 redakcija).

6.7. RYŠIŲ INFRASTRUKTŪRA

1. Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu rajone galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis.

Projektų „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuostis tinklas RAIN" (RAIN) ir „Kaimiškųjų vietovių informacinių technologijų plačiajuosčio tinklo RAIN plėtra" (RAIN-2) sukurta ir kuriama infrastruktūra, sudaro galimybę naudotis plačiajuosčio ryšio paslaugomis. Projekto RAIN tikslas - suteikti plačiajuosčio duomenų perdavimo prieigą visoms kaimiškųjų seniūnijų viešojo sektoriaus administravimo institucijoms.

2. Pagrindiniai ryšių infrastruktūros vystymo tikslai:

- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
- sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui;
- plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
- išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą.

6.8. ATLIEKŲ TVARKYMAS

1. Atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, atliekų tvarkymo ir vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surikimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo įmokos administravimo funkcijas atlieka UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras. Jurbarko rajone komunalinių atliekų rūšiavimo paslaugas teikia įmonė UAB „Jurbarko komunalininkas“ komunalinių atliekų surinkimo paslaugas - UAB „Ecoservice“.

Jurbarko rajone atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems atliekų turėtojams. Komunalinės atliekos iš fizinių ir juridinių asmenų, kurios negali būti perdirbamos ar kitaip panaudojamos priimamos Tauragės regiono nepavojingų atliekų sąvartyne, Kaupių k. 4, Žygaičių sen. Tauragės r. sav.

2. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelė įrengta Statybininkų g. 4E, Jurbarkas. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelių paskirtis – iš fizinių ir juridinių asmenų surinkti pavojingas ir nepavojingas atliekas, kurios negali būti pilamos į kontenerius ar paliekamos šalia jų. UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro metiniame pranešime nurodyta, kad tikslinga vykdyti didžiųjų atliekų surinkimo aikštelių plėtrą ir esamų aikštelių modernizavimą. Perspektyvoje tikslinga apsvarstyti naujos didžiųjų atliekų surinkimo aikštelės įrengimo poreikį, Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje.

3. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė įrengta Kalnėnų k. Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių paskirtis – surinkti žaliąsias atliekas iš fizinių ir juridinių asmenų.

4. Pagrindiniai atliekų tvarkymo vystymo tikslai:

- vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtį;
- užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą;
- įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas;
- pagal poreikį, įrengti naują didžiųjų atliekų surinkimo aikštelę, Jurbarko rajone.

6.9. GAISRINĖ SAUGA

1. Siekiant užtikrinti priešgaisrinį saugumą gyvenamosiose vietovėse, turi būti numatytos galimybės turėti reikiamą kiekį vandens gaisrams gesinti, įrengti privažiavimus prie atvirų vandens telkinių. Teritorijose, kuriuose centralizuotai tiekiamas vanduo, atskiru projektu išnagrinėti galimybes įrengti priešgaisrinį vandentiekį. Rengiant atskirų objektų infrastruktūros projektus, būtina numatyti susisiekimo dalies norminius parametrus gaisrinei technikai privažiuoti. Įrengiant ir/ar projektuojant priešgaisrinio vandentiekio tinklus ir statinius, būtina vadovautis galiojančiomis Gaisrinės saugos normomis.

2. Vadovaujantis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312) 16 punktu: „rengiant savivaldybių ar jų dalių bendruosius planus, teritorijos, skiriamos priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms (gaisrinėms komandoms), arba susisiekimo komunikacijos išdėstomos taip, kad atstumas vykstant

artimiausiu keliu į tolimiausio įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse būtų ne didesnis kaip 5 km, atvykimo į įvykio vietą kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne didesnis kaip 12 km“.

3. Jurbarko mieste, Užtvankos g. 9, Dainių k., Jurbarkų sen., Jurbarko r. sav., įsikūrusi Jurbarko rajono priešgaisrinė tarnyba, taip pat rajone veikia 5 ugniagesių komandos (Eržvilko UK - Tauragės g. 3, Eržvilko mstl., Juodaičių UK - Aušros g. 12, Juodaičių k., Raudonės UK - Tvenkinių g. 14, Raudonės mstl., Smalininkų UK - Darželio g. 9, Smalininkų k., Šimkaičių UK - J. Žemaičio g. 60, Šimkaičių mstl.). Esamos priešgaisrinės pajėgos padengia visas pagrindines urbanizuotas teritorijas. Perspektyvoje įsisavinant naujas teritorijas, būtina užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą.

6.10. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAIR PRIEMONĖS

1. Inžinerinės infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- Jurbarko rajono vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu;

- sudaryti sąlygas kiek galima didesniai skaičiui naujų potencialių vartotojų (t.y. gyventojų, kurie šiuo metu negauna centralizuotai tiekiamo vandens ir (ar) nuotekų tvarkymo paslaugų) gauti viešąsias vandentvarkos paslaugas;

- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose;

- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose teritorijose;

- modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorių galias;

- modernizuoti ir plėsti gatvių apšvietimo tinklą;

- AEI plėtra vykdoma vadovaujantis Inžinerinės infrastruktūros vystymo vėjo ir saulės elektrinių įrengimo Jurbarko rajono savivaldybėje specialiojo plano sprendiniais, patvirtintais 2022 m. lapkričio 24 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-263. ;

- Jurbarko rajono šilumos ūkio sistema vystoma vadovaujantis 2015 m. lapkričio 26 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-318 patvirtintu Jurbarko rajono šilumos ūkio specialiuoju planu. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus būtina inicijuoti Jurbarko rajono savivaldybės šilumos ūkio specialiojo plano sprendinių keitimą;

- rekonstruoti/modernizuoti esamas centralizuotos šilumos tiekimo sistemas. Diegti energetinio efektyvumo didinimo priemonės, kurios siejamos su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimu bei daugiabučių ir visuomeninės paskirties pastatų modernizacija;

- skatinti gyvenamųjų teritorijų dujų šildymą;

- plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu. Išlaikyti esamą pašto skyrių tinklą;

- atliekų tvarkymą organizuoti vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės atliekų tvarkymo planu bei Jurbarko rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėmis;

- įsisavinant naujas teritorijas, būtina užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą.

Jurbarko rajono savivaldybės bendrojo plano inžinerinės infrastruktūros sprendiniai neprieštarauja aplinkinių savivaldybių strateginiams bei teritorijų planavimo dokumentams.

6.11. PRIORITETINĖ SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪRA IR JOS VYSTYMO ETAPAI

1. Vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 17 d. sprendimu Nr. T2-348 „Dėl Jurbarko rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Jurbarko rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ savivaldybės infrastruktūra, kuri yra numatyta Jurbarko rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane yra laikoma prioritetine savivaldybės infrastruktūra. Taip pat savivaldybės prioritetine infrastruktūra yra laikoma infrastruktūra, kurios prioritetas nurodytas Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Jurbarko rajono savivaldybės tarybos patvirtintuose specialiuosiuose planuose arba strateginio planavimo dokumentuose.

2. Jurbarko miesto prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis nurodytas Jurbarko miesto teritorijos bendrojo plano keitime, patvirtintame Jurbarko rajono savivaldybės tarybos 2023 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T2-191.

3. Jurbarko rajono savivaldybės bendrajame plane, įvertinus savivaldybės teritorijos ir jos dalių strategines vystymo kryptis, esamus savivaldybės poreikius ir galimybes, nustatoma prioritentinė savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai.

Prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą rekomenduojama vystyti pagal du plėtros etapus:

I plėtros etapas – iki 2029 m.

II plėtros etapas – iki 2034 m.

4. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros objektai gali būti tikslinami/keičiami/papildomi Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus ir laikotarpį.

6.11.1 lentelė. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra ir vystymo etapai

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra	Vystymo etapas	Atsakinga institucija
Urbanizuotose teritorijose modernizuoti/rekonstruoti esamų kelių/gatvių dangas (apie 30 km). <i>Kelių/gatvių modernizavimo poreikis nustatomas vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės kelių (gatvių) asfaltavimo 3 metų planais.</i>	II	Jurbarko r. sav.
Modernizuoti/rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius: Girdžių, Veliuonos, Šimkaičių, Eržvilko, Vadžgirio, Lybiškių, Baltraičiškės, Paulių, Raudonės, Viešvilės	I	Jurbarko r. sav., UAB „Jurbarko vandenys“
Modernizuoti Šimkaičių vandenvietę	I	Jurbarko r. sav., UAB „Jurbarko vandenys“
Rekonstruoti/plėsti vandentiekio/nuotekų tinklus Seredžiaus, Šimkaičių, Veliuonos, Raudonės gyvenamosiose teritorijose (apie 8 km)	II	Jurbarko r. sav., UAB „Jurbarko vandenys“
Modernizuoti/rekonstruoti Veliuonos, Klausčių, Šimkaičių, Eržvilko senelių namų, Jurbarkų seniūnijos, Jurbarkų darželio-mokyklos katilines	II	Jurbarko r. sav., UAB „Jurbarko komunalininkas“

Funkcinėse zonose ar jų dalyse, patenkančiose į valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų ribas, atitinkamos veiklas planuoti (vykdyti darbus) būtų galima tik tuo atveju, jei jos neprieštarauja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir pritarimo projektui ar numatomi veiklai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, nuostatomis.

Inžinerinės infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija vykdoma atsižvelgiant į prioritetines savivaldybės urbanistinės plėtros teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos principai, tiesiogiai siejami su gyventojų aprūpinimu kokybiškomis vandentvarkos paslaugomis, nuotekų tvarkymo reglamento nuostatų įgyvendinimu, saugios gyvenamosios aplinkos užtikrinimu.

5. Preliminarūs savivaldybės prioritetinės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis pateiktas žemiau esančioje lentelėje. Lentelėje pateiktas orientacinis/preliminarus lėšų poreikis, kuris infrastruktūros įgyvendinimo metu gali ženkliai skirtis dėl pasikeitusių/patikslintų darbų apimčių bei ekonominės aplinkos. Konkrečios darbų apimtys bei numatomas investicijų poreikis turės būti konkretizuojamas techninių projektų rengimo metu pagal išduotas projektavimo sąlygas.

6.11.2 lentelė. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas preliminarus lėšų poreikis

Savivaldybės prioritetinė infrastruktūra	I plėtros etapas, tūkst. Eur.	II plėtros etapas, tūkst. Eur.
Inžinerinės infrastruktūros vystymas	1.860,0	1.669,4
Susisiekimo infrastruktūros vystymas	-	13.042,8
Viso:	1.860,0	14.712,2

Infrastruktūros išvystymo preliminarus lėšų poreikis, nustatytas vadovaujantis „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai pagal 2023 m. balandžio mėn. kainas“, UAB „Jurbarko vandenys“ „2021–2025 metų geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veiklos planu“, analogais.

7. TURIZMAS IR REKREACIJA

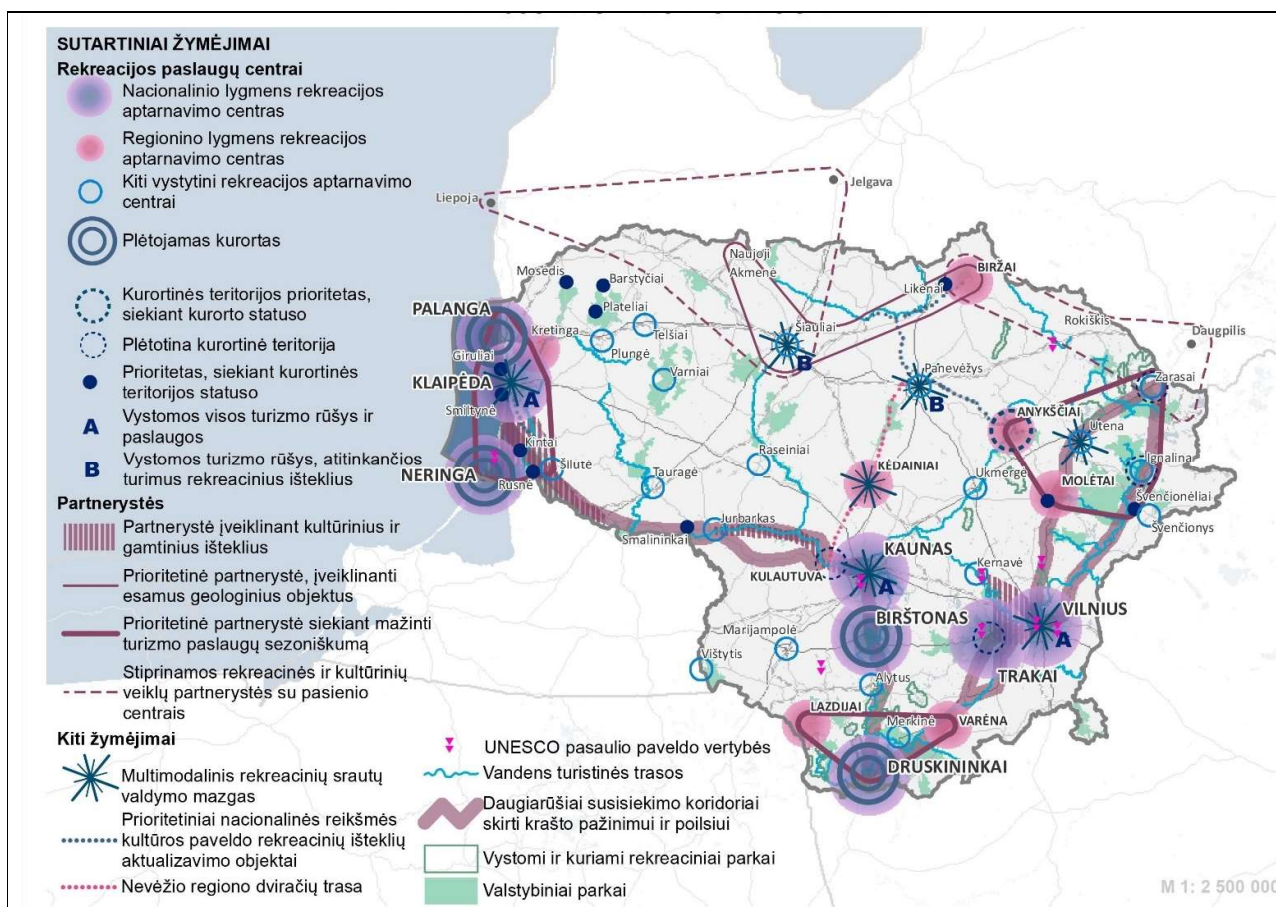
7.1. TURIZMO IR REKREACIJOS SISTEMA

1. Jurbarko rajono savivaldybės turizmo ir rekreacijos kryptys nustatytos Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007). Nustatytos turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys detalizuojamos įvertinant savivaldybės gamtinės ir kultūrinės aplinkos identitetą.

Turizmo ir rekreacijos vystymo kryptys:

- rekreacinių struktūrų plėtojimas didelio rekreacinio potencialo areale esamų rekreacinių struktūrų pagrindu ir formuojant naujas;
- Jurbarko miestas - savivaldybės rekreacijos aptarnavimo centro vystymas ir 7 vietinių rekreacijos aptarnavimo centrų vystymas pagal nustatytą specializaciją;
- Smalininkų gyvenamosios vietovės vystymas, siekiant kurortinės teritorijos statuso;
- savivaldybės teritorijoje plėtojamas rekreacinis daugiartinis susisiekimo koridorius Palanga–Klaipėda–Šilutė–Jurbarkas–Birštonas–Druskininkai–Baltarusijos siena, kurio plėtojimo tikslas – valdyti poilsiautojų srautus ir rekreacinių išteklių naudojimą, kurti infrastruktūrą ir plėtoti atitinkamas ūkines veiklas;
- pažintinio turizmo sistemos (autoturizmo ir dviračių trasų) plėtojimas, siekiant eksponuoti gamtinius bei kultūrinius krašto savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes;
- tarptautinio vidaus vandens kelio E41 Kaunas-Klaipėda (Nemuno upė) pritaikymas rekreacijos bei turizmo poreikiams;
- Panemunių regioninio parko rekreacijos ir turizmo bei jo infrastruktūros vystymo programų įgyvendinimas pagal parko specialųjį tvarkymo planą;
- Panemunių regioninio parko transformacija į Panemunių istorinį regioninį parką;
- Nemuno, Mituvos ir Dubysos upių slėnių zonos įveiklinimas rekreacinio-turistinio naudojimo tikslais;
- kultūrinės infrastruktūros plėtra, ją numatant plėtoti Šv. Jokūbo kultūros kelyje;
- kompleksiška kultūrinio turizmo, verslo turizmo, sveikatos turizmo ir ekologinio turizmo viešosios ir privačios infrastruktūros plėtra;
- apgyvendinimo ir viešo maitinimo infrastruktūros plėtra, rekreacinių ir pramogų veiklų pasiūla;
- bendrų projektų, programų ir planų rengimas. Šalies regioninė politika iki 2030 metų realizuojama per partnerystės ryšius. Siekiant regionų gyvybingumo ir sudaryti prielaidas naujoms plėtros tendencijoms vystytis, įveikinti išteklius, užtikrinant mobilumą, Lietuvoje yra išskirtos įvairių rūšių partnerystės grupės, kurios suformuotos plėtros prioritetų pagrindu. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje išskirta specializuota Kauno – Jurbarko partnerystė įveiklinant kultūrinius ir gamtinius išteklius. Partnerystė įgyvendinama inicijuojant bendrus projektus, programas ir planus;
- partnerystė tarp Tauragės regiono savivaldybių, bendri projektai, kuriami programos ir maršrutai.
- sezoniškumo mažinimas sukuriant pramogų centrą(-us), kuriuose turistai galėtų praleisti laiką visais metų laikais (baseinas, SPA, sanatorijos ir t.t.).

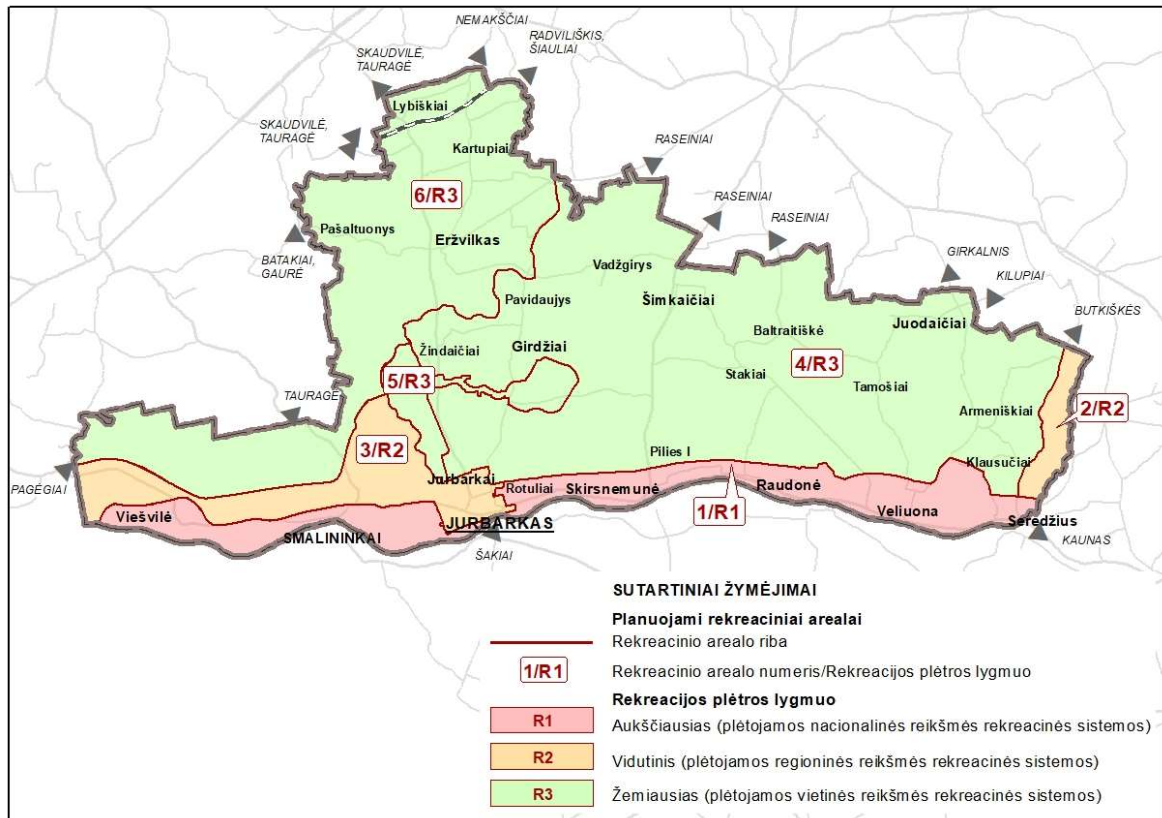

7.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Regionai 2030“, (T00087007). Schema „Rekreacijos ir turizmo vystymo sprendiniai“.

2. **Rekreaciniai resursiniai arealai.** Gamtinės aplinkos turtingumas, kraštovaizdžio vaizdingumas, krašto pažinimui tinkamas nacionaliniu mastu pripažintas kultūros paveldas, palankios klimatinės sąlygos, vandens akvatorijų išdėstymas, aplinkos ekologinis atsparumas, esamas rekreacinės ir turizmo infrastruktūros išvystymo lygis bei rekreacinio aptarnavimo tradicijos sąlygoja 6 resursinių arealų išskyrimą Jurbarko rajono savivaldybėje, kurių ypatumai nusako rekreacinio naudojimo perspektyvas. Resursinis potencialas nustatomas kiekvienam arealui individualiai ir gali būti: aukščiausias, vidutinis ir žemiausias:

- Panemunės (Seredžiaus – Jurbarko – Viešvilės) aukščiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (1/R1);
- Dubysos (Seredžiaus – Padubysio) didelio resursinio potencialo rekreacinis arealas (2/R2);
- Viešvilės – Karšuvos vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas (3/R2);
- Dainių – Šimkaičių – Juodaičių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (4/R3);
- Mantvilių – Jokūbaičių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (5/R3);
- Kaskalnio – Kalniškių žemiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas (6/R3).

7.1.2 pav. Schema „Rekreacijos ir turizmo vystymo sprendiniai“

3. Konkrečiam rekreaciniam resursiniam arealui nustatomas perspektyvinis plėtros lygmuo, vystytinos rekreacijos rūšys ir jų svarba:

- perspektyvinis plėtros lygmuo:
  - *aukščiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas* – **R1**, kuriame vystomos nacionalinės ir regioninės reikšmės rekreacinės sistemos. Panemunės (Seredžiaus – Jurbarko – Viešvilės) aukščiausio resursinio potencialo rekreaciniam arealui būdingas labai didelis ir didelis teritorijų vaizdingumas, yra gausu pripažintų nacionaliniu mastu kultūros paminklų ir vertybių sandraupų, yra išlikę labai raiškūs etnokultūriniai bruožai bei ženklai, yra rekreacijai tinkamų akvatorių, teritorija tinkama intensyviai masiniam rekreaciniam naudojimui.
  - *vidutinio resursinio potencialo rekreacinis arealas* - **R2**, kuriame vystomos vietinės reikšmės rekreacinės sistemos. Dubysos (Seredžiaus – Padubysio) ir Viešvilės – Karšuvos vidutinio resursinio potencialo arealui būdingas didelis miškų plotų kiekis ir tankumas, vidutinis teritorijų vaizdingumas, saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama intensyviai kurortiniams naudojimui, geras arba vidutiniškai geras aplinkos sveikumas, yra rekreacijai tinkamų akvatorių. ir Dubysos (Seredžiaus – Padubysio) rekreacinio arealo rekreacinių sistemų vystymas siejamas su Smalininkų kurortinės teritorijos ir Jurbarko miesto gyventojų rekreacinių poreikių tenkinimu.
  - *mažiausio resursinio potencialo rekreacinis arealas* - **R3**, kuriame vystomos lokalinės reikšmės rekreacinės sistemos. Dainių – Šimkaičių – Juodačių, Mantvilių – Jokūbaičių ir Kaskalnio – Kalniškių žemiausio resursinio potencialo rekreaciniam arealui būdingas labai mažas rekreacijai tinkamų akvatorių ir miškų plotų kiekis ir tankumas, mažas teritorijų vaizdingumas, yra nedaug dispersiškai išsidėsčiusių kultūros vertybių, nykstantys etnokultūriniai bruožai

sąlyginai saugi socialinė aplinka, teritorija tinkama nedidelio intensyvumo masiniam rekreaciniam naudojimui, vidutiniškai geras aplinkos sveikumas.

- vystytinos rekreacijos rūšys: poilsis gamtoje, pramoginė rekreacija, pažintinė rekreacija, sportinė rekreacija, verslinė rekreacija;
- vystytinos rekreacijos rūšies svarba: *prioritetinė ir neprioritetinė (kitos) rekreacijos rūšys.*

7.1.1 lentelė. Rekreacinio potencialų arealų vystymas

Arealo Nr. br.	Rekreacinio arealo pavadinimas	Rekreacinio arealo resursinis potencialas	Rekreacijos perspektyvinis plėtros lygmuo	Rekreacijos plėtros lygmuo	
				Prioritetinė svarba	Neprioritetinė svarba
1	Panemunės (Seredžiaus – Jurbarko – Viešvilės)	Didelis	R1	pažintinė; poilsis gamtoje	pramoginė; kurortinė; verslinė; sportinė
2	Dubysos (Seredžiaus – Padubysio)	Vidutinis	R2	poilsis gamtoje; pažintinė; pramoginė, išskyrus saugomas teritorijas	verslinė; sportinė
3	Viešvilės – Karšuvos	Vidutinis	R2	poilsis gamtoje; pramoginė; pažintinė	verslinė; sportinė
4	Dainių – Šimkaičių – Juodaičių	Žemiausias	R3	poilsis gamtoje; pažintinė	verslinė
5	Mantvilių – Jokūbaičių	Žemiausias	R3	poilsis gamtoje; pramoginė	verslinė; sportinė; pažintinė
6	Kaskalnio – Kalniškių	Žemiausias	R3	verslinė; poilsis gamtoje	pažintinė

4. Teritorijos vaizdingumas. Teritorijos vaizdingumas yra neatsiejamas gamtinės aplinkos išteklių turtingumo ir tinkamumo rekreacijai vertinimo kriterijus. Jurbarko rajono savivaldybėje išskirtiems rekreaciniams resursiniams arealams nustatomas teritorijos vaizdingumas: labai didelis vaizdingumas, didelis vaizdingumas, vidutinis vaizdingumas, mažas vaizdingumas. Vaizdingumo pasiskirstymas konkrečiame areale pateiktas brėžinyje „Rekreacijos ir turizmo brėžinys M 1:50000“.

5. Rekreacijos centrai. Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais siūlomi vystyti 6 rekreacijos centrai, kurie skirstomi pagal aptarnavimo lygmenį ir specializaciją. Pagal aptarnavimo lygmenį numatomi 1 savivaldybės ir 5 vietinio lygmens rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrai, kuriuose gali būti teikiamos bendrosios ir specializuotos (pažintinės ir poilsinės) rekreacijos ir turizmo paslaugos: kelionės organizavimo, turizmo informacijos, apgyvendinimo, vežimo, maitinimo, pramogų ir kitos turizmo paslaugos.

Rekreacijos ir turizmo centrams nustatomos specializacijos:

- *bendrosios rekreacijos ir turizmo* - teikiamos bendrosios specialių papildomų tikslų nekeliančios paslaugos (maitinimas, apgyvendinimas);
- *pažintinės rekreacijos ir turizmo* - teikiamas platesnis su vietos gamtine ir kultūrine aplinka suderintos paslaugų spektras (maitinimas, apgyvendinimas, informacija apie vietos gamtinę ir kultūrinę aplinką, ekskursijų organizavimas);

- *poilsinės rekreacijos ir turizmo* - bendrosios ir specializuotos (maitinimas, apgyvendinimas, poilsio ir pramogų organizavimas, poilsiui ir pramogoms skirto inventoriaus nuoma)

7.1.2. Rekreacijos ir turizmo aptarnavimo centrų lygmuo ir specializacija

Eil. Nr.	Pavadinimas	Rekreacijos centro lygmuo	Rekreacijos ir turizmo centrų specializacija, proc.		
			Bendroji rekreacija ir turizmas	Pažintinė rekreacija ir turizmas	Poilsinė rekreacija ir turizmas
1	Jurbarko miestas	savivaldybės	50	25	25
2	Viešvilės mst.	vietinis	50	25	25
3	Pilies I k.	vietinis	25	75	0
4	Raudonės k.	vietinis	25	75	0
5	Veliuonos mst.	vietinis	25	50	25
6	Seredžiaus mst.	vietinis	25	50	25

6. Panemunių regioninis parkas pagal specialiuosius tvarkymo planus kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas, kurios svarbios plėtojant pažintinį turizmą. Bendrojo plano sprendiniuose perimami svarbiausi šių planų sprendiniai.

7. Išlaikant sąsajas su Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano sprendiniais, savivaldybės teritorijoje Nemuno upės slėnio zonai tarp Panemunių regioninio parko ir savivaldybės rytinės ribos, Dubysos upės slėnio, Mituvos upės slėnio zonai yra išskirta kraštovaizdžio tvarkymo *rekreacinio naudojimo ir funkcinės konversijos reglamentavimo kryptis*. Šių zonų perspektyvinis naudojimas yra siejamas su būtinu funkcinės konversijos (pertvarkos) plėtojimu, pirmiausiai bioprodukcinio ūkio santykinės reikšmės mažėjimu; rekreacinio-turistinio naudojimo svarbos augimu, kuris siejamas su rekreacinių struktūrų formavimu išskirtose rekreacinėse zonose ir rekreacijos centruose.

8. **Rekreacinės funkcinės zonos.** Įvertinant Jurbarko rajono savivaldybės rekreacinį potencialą yra išskirta 14 funkcinų zonų, kuriose galimas rekreacinių teritorijų plėtojimas:

- dvi rekreacinio prioriteto funkcinė zonos saugomoje teritorijoje, kurios tvarkomos pagal Panemunių regioninio parko planavimo schemos reikalavimus;
- penkios urbanizuojamos rekreacinės zonos (Gudelių, Vidkiemio, Palėkių, Pašvenčio, Viešvilės), kurios formuojamos keičiant pagrindinę žemės naudojimo paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį (indeksas – U-R);
- septynios rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorijų zonos (Klausučių, Padubysio, Eimučių-Pašilių, Mantvilių, Gudelių, Jokubaičių, Dargių), kuriose rekreacinė veikla plėtojama ūkininkų sodybose ir kaimo turizmo objektuose nekeičiant žemės ūkio paskirties (indeksas - Z3).

9. **Turizmo infrastruktūra.** Remiantis Jurbarko turizmo ir verslo informacijos centro duomenimis, Jurbarko rajono savivaldybėje veikia 28 apgyvendinimo įstaigos ir 16 maitinimo įstaigų. Kiekybiškai pasiūla yra pakankama, jos pajėgumas, funkcionalumas ir kokybė atitinka Jurbarko krašto rekreacinius poreikius, tačiau kokybiškai neatitinka Jurbarko krašto rekreacinio potencialo, kuris leistų siūlyti aukštos kokybės apgyvendinimo ir maitinimo paslaugas. Siūloma plėsti apgyvendinimo, maitinimo, pramogų, paslaugų, poilsio ir sveikatinimo infrastruktūrą kuriant tvarią turizmo bazę jai skirtose funkcinėse zonose.

10. **Turizmo trasos.** Pažintinio turizmo ir rekreacijos aptarnavimo tikslais Jurbarko rajono savivaldybėje vystomas autoturizmo, dviračių ir vandens turizmo trasų tinklas bei kultūros kelių maršrutai:

Autoturizmo trasos:

- Nacionalinis rekreacinis daugiarūšis susisiekimo koridorius Palanga–Klaipėda–Šilutė–Jurbarkas–Birštonas–Druskininkai–Baltarusijos siena;
- Nacionalinė autoturizmo trasa „Nemuno kelias“;

Dviračių turizmo trasos:

- Nacionalinė dviračių turizmo trasa (01) „Vilnius–Trakai–Birštonas–Prienai–Kaunas–Šakiai–Jurbarkas–Tauragė–Šilutė–Klaipėda–Palanga“;
- Rajoninė dviračių turizmo trasa „Karšuvos žiedas“.
- Regioninė dviračių turizmo trasa Jurbarkas–Girdžiai–Raseiniai;
- Regioninė dviračių turizmo trasa Jurbarkas–Šimkaičiai–Raseiniai;
- Regioninė dviračių turizmo trasa Jurbarkas–Veliuona–Seredžius–Kėdainiai–Kaunas;

Vandens turizmo trasos:

- Nacionalinė Dubysos vandens turistinė trasa
- Tarptautinis vidaus vandens kelias E41 Kaunas–Klaipėda (Nemuno upė).

Kultūros kelių maršrutai:

- Šv. Jokūbo vidaus kelias (Vakarų Lietuvos kelias).

11. **Kultūrinio turizmo objektai.** Svarbiausieji kultūrinio turizmo objektai atrinkti pagal kriterijus istorija, religija, gamta, etnokultūra, dvarai, pilys ir muziejai:

- **Piliakalniai ir piliavietės:** Bišpilio piliakalnis; Kartupėnų piliakalnis; Seredžiaus piliakalnis (Palemono kalnas) čia vienas ir tas pats piliakalnis, jis turi du pavadinimus; Veliunos Gedimino kapo kalnas; Veliunos (Ramybės) piliakalnis; Palocėlių piliakalniai; Kalnėnų piliavietė, vad. Bišpiliukais; Veliunos piliavietė (Pilaitės);
- Jurbarko piliakalnis; Kartupėnų piliakalnis; Seredžiaus piliakalnis; Veliunos piliakalnis; Palocėlių piliakalniai; Kalnėnų piliavietė, vad. Bišpiliukais; Veliunos piliavietė; Palemono kalnas;
- **Bažnyčios, vienuolynai ir memorialai:** Veliunos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia; Stakių Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių kompleksas; Skirsnemunės Šv. Jurgio bažnyčia; Skirsnemunės evangelikų liuteronų bažnyčia; Seredžiaus Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia; Jurbarko Švč. Trejybės bažnyčia; Viešvilės lurdas; Sinagogų aikštės memorialas; Paulių vienuolynas;
- **Geomorfologiniai, geologiniai gamtos paveldo ir gamtiniai objektai:** Kaskalnio geomorfologinis draustinis; Viešvilės valstybinis gamtinis rezervatas; Margupio botaninis draustinis; Smalininkų ąžuolų alėja;
- **Etnokultūriniai objektai:** Jurbarko miesto istorinis centras (Jurbarko senamiestis), Veliunos senojo miesto vieta;
- **Dvarai:** Jurbarko dvaro sodyba ir parkas; Belvederio dvaro sodyba; Veliunos dvaras;
- **Pilys:** Raudonės rezidencinės pilies kompleksas ir parkas; Panemunės pilis;
- **Muziejai:** Jurbarko krašto muziejus; Smalininkų enovinės technikos muziejus; Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus pastatų kompleksas; Lidijos Meškaitytės sodyba; rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodyba; Lietuvos diplomato, poeto Jurgio Baltrušaičio gimtosios sodybos vieta; Veliunos krašto istorijos muziejus; Seredžiaus muziejus;
- **Inžineriniai statiniai:** Smalininkų uosto statinių komplekso vandens matavimo stotis; Smalininkų uosto statinių kompleksas; Melno sutartimi nustatytos LDK valstybinės sienos atkarpa; Viešvilės žuvintakis. Jurbarko Mažųjų laivelių prieplauka; Raudonės malūnas;

- **Takai:** Seredžiaus mokyklos mažasis pažintinis – sveikatingumo takas; Viešvilės pėsčiųjų takas.

7.2. KURORTINĖ TERITORIJA

1. Siekiant išlaikyti sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo planu (T00087007), Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose Smalininkų miestas priskirtas prioritetinei gyvenamajai vietai, kuriai siekiama kurortinės teritorijos statuso²⁶. Kurortinės teritorijos specializacija – gydomoji rekreacija.

2. Siūlomas kurortinės teritorijos plotas apie 2523 ha. Į kurortinės teritorijos ribas pilnai įjungiamos 5 gyvenamųjų vietovių teritorijos: Smalininkų m., Kalnėnų k., Palėkių k., Vidkiemio k., Greičių k. 2 gyvenamųjų vietovių teritorijos įjungiamos dalinai: Pašvenčio k., ir Endriūšių k. Bendrojo plano sprendiniuose nustatytos preliminarios Smalininkų kurortinės teritorijos ribos, kurios pateikiamos brėžiniuose „Pagrindinis brėžinys M 1:5000“ ir „Rekreacijos ir turizmo brėžinys M 1:50000“. Tikslios ribos ir plotas nustatomi Smalininkų kurortinės teritorijos ribų nustatymo specialiuoju planu. Kurortinės teritorijos vystymo ir tvarkymo klausimai šiame planavimo dokumente nesprendžiami.

7.3. SPRENDINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

1. Turizmo ir rekreacijos sistemos įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:
  - parengti investicijų priraukimo veiksmų planą, išskirti rekreacinės infrastruktūros formavimo etapus bei tarpinius rezultatus;
  - rengti Smalininkų kurortinės teritorijos ribų nustatymo specialųjį planą;
  - Smalininkų miestui suteikti kurortinės teritorijos statusą;
  - plėsti kurortinės teritorijos infrastruktūrą;
  - didinti turizmo paslaugų asortimentą, organizuoti maršrutus, teminius renginius, skatinti konferencinio turizmo vystymą ir populiarinimą;
  - mažinti sezoniškumą sukuriant pramogų centrą(-us), kuriuose turistai galėtų praleisti laiką visais metų laikais (baseinas, SPA, sanatorijos ir t.t.);
  - turizmo plėtrai naudoti svarbiausius kultūrinio turizmo objektus, pritaikyti jų aplinką lankymui ir pažinimui;
  - rekreacinėse zonose užtikrinti viešą rekreacinę infrastruktūrą: viešo naudojimo paplūdimius, stovyklavietes, pažintinius ir pramogų takus, apžvalgos aikšteles ir kt.

²⁶ Kurortinės teritorijos statusas suteikiamas gyvenamosioms vietovėms vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 350 „Dėl kurorto statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo, kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms reikalavimų aprašo ir kurorto ar kurortinės teritorijos statuso suteikimo gyvenamosioms vietovėms ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“.

8. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos plėtrą planuojama vykdyti esamų dominuojančių funkcijų tęstinumo pagrindu numatant polifunkcinį teritorijos naudojimą. Funkcinėse zonose vyraujančios pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, jų sąsaja su naudojimo tipais, teritorijos naudojimo būdais, maksimaliais užstatymo aukščio ir intensyvumo rodikliais yra kontekstualūs kraštovaizdžiui ir būdingai erdvinei bei funkicinei struktūrai.

Nustatomi pagrindiniai teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai, kurie galioja visoms funkcinėms zonoms, ir teritorijos tvarkymo ir naudojimo tekstiniai reikalavimai, kurie taikomi individualiai nustatant konkrečios funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimus.

1. Bendrieji reikalavimai

- 1.1. Bendrojo plano nagrinėjama teritorija – funkcinė zona, formuota skirtingų funkcijų pagrindu.
- 1.2. Bendrojo plano brėžiniuose pavaizduotos apibendrintos didesnės nei 5,0 ha teritorijos, nesusietos su konkrečiomis sklypų ribomis. Žemės sklypų ribos nėra Bendrojo plano sprendinys. Bendrasis planas nekeičia ir nenustato žemės sklypų ribų. Kai žemės sklypas patenka į kelias funkcines zonas, nustatomos tos funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai į kurią patenka didžioji žemės sklypo ploto dalis.
- 1.3. Rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus galimas funkcinų zonų ribų tikslinimas įvertinant duomenų transformaciją į kitą mastelį.
- 1.4. Prioritetinė funkcija – didžiausias konkrečios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų santykinis plotas funkcinėje zonoje (ne mažesnis kaip 51 proc. funkcinės zonos ploto).
- 1.5. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų nustatytą paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus.
- 1.6. Teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai konkretizuojami vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose (bendruosiuose, detaliuosiuose planuose) ir projektiniuose pasiūlymuose.
- 1.7. Išduodant planavimo sąlygas vietovės lygmens kompleksiniams teritorijų planavimo dokumentams ar reikalavimus žemės sklypų formavimo pertvarkymo projektams nustatoma tokia planavimo darbų apimtis, kuri užtikrina planuojamos teritorijos integraciją į esamą susisiekimo ir (ar) inžinerinę, socialinę, rekreacinę infrastruktūrą.
- 1.8. Privalomieji teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai galioja teritorijoms, kurioms nėra parengtų vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (detaliųjų planų). Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus, privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais.
- 1.9. Pagal Bendrojo plano reikalavimus rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus, projektus ar schemas, būtina vadovautis naujausiomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų, nekilnojamųjų kultūros vertybių, žemės gelmių registrų ir miškų kadastro informacija bei visais kitais apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

2. Savivaldybės erdvinės struktūros privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

2.1. Jurbarko rajono savivaldybės teritorija sudalinta į funkcines zonas, kurios Pagrindiniame brėžinyje suskirstytos pagal prioritetinę funkciją, pažymėtos atitinkamu indeksu ir spalva. Konkrečios funkcinės zonos indeksas pateikiamas grafinėje dalyje, o kiti teritorijų tvarkymo reikalavimai pateikiami 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ ir aiškinamajame rašte.

2.2. Privalomieji teritorijos reikalavimai atskiroms funkcinėms zonoms nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“:

2.2.1. Funkcinės zonos pavadinimas, indeksas ir spalvinis žymėjimas;

2.2.2. Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas ir plotas;

2.2.3. Funkcinės zonos struktūra (galimi pagrindinės žemės naudojimo paskirtys, teritorijos naudojimo būdai);

2.2.4. Teritorijos įgyvendinimo prioritetas;

2.2.5. Privalomasis tekstinis reikalavimas.

2.3. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus. Siekiant pakeisti ūkinę veiklą, ji keičiama vadovaujantis privalomaisiais teritorijos reikalavimais atskiroms funkcinėms zonoms, kurie nustatyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“.

2.4. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų užstatymo tankio rodikliai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų žemės sklype galima vieno vienbučio ar dvibučio gyvenamojo namo statyba.

2.5. Miškų, bendro naudojimo erdvių ir želdynų privačių subjektų valdomi žemės sklypai naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Pagal poreikį minėti žemės sklypai gali būti perimti savivaldybės poreikiams.

2.6. Kolumbariumų įrengimas galimas tik veikiančių esamų/planuojamų kapinių teritorijose ir su jomis besiribojančiuose žemės sklypuose, keičiant žemės ūkio paskirtį į kitą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir bendro naudojimo teritorijų naudojimo būdą.

2.7. Užstatyta ir urbanizuota teritorija tvarkoma atliekant kvartalų kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės - viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

3. Inžinerinės infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

3.1. Inžinerinių tinklų ir įrenginių apsaugos zonos nustatomos vadovaujantis atitinkamais Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (Nr. XIII-2166), punktais.

3.2. Atstumai nuo aukštos įtamos oro linijų iki planuojamų statinių, įrenginių ir tiesinių ar jų elementų nustatomi vadovaujantis Energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis.

3.3. Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonose vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų

dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, bei vadovautis kitais teisės aktais.

3.4. Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (Nr. XIII-2166), VI skyriaus, vienuoliktojo skirsnio „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

3.5. Bendrajame plane pažymėti inžinerinės infrastruktūros koridoriai gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus arba inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus.

3.6. Vėjo elektrinių, saulės šviesos energijos elektrinių ir hibridinių elektrinių plėtra vykdoma vadovaujantis Inžinerinės infrastruktūros vystymo vėjo ir saulės elektrinių įrengimo Jurbarko rajono savivaldybėje specialiojo plano sprendiniais, patvirtintais 2022 m. lapkričio 24 d. Jurbarko rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T2-263.

3.7. Inžinerinius statinius (30 m ir aukštesnius ypatinguosius inžinerinius statinius) įrengti/statyti ne mažesniu atstumu nuo geležinkelio kelio statinio, nei planuojamo statinio aukštis. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo numatytais atvejais elektroninių ryšių infrastruktūrai priklausančių bokštų ir stiebų, priskiriamų ypatingiems statiniams, išdėstymas turi būti numatytas Elektroninių ryšių infrastruktūros vystymo specialiajame plane, o ypatingųjų atsinaujinančių išteklių energetikos statinių išdėstymas numatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo reikalavimais – rengiant statybos projektą.

3.8. Jurbarko rajono savivaldybėje nutiesti magistralinio dujotiekio vamzdynai ir teritorijos, esančios po 200 m į abi puses nuo šių vamzdynų bei besitęsiančios per visą jų ilgį ir 200 m nuo kraštinio vamzdyno taško, yra priskiriami pirmai vietovės klasei. Magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose yra taikomi atitinkami užstatymo normatyvai, nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 17 p.: didžiausias leistinas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius vietovės klasės vienetu (ne daugiau kaip 3 aukštai, įskaitant pastogę/mansardą), didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius (ne daugiau kaip 3 aukštai) ir mažiausias leistinas atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdyno iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių (90 m). Negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, vietovės klasių teritorijose yra draudžiama formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir / ar būdą, planuoti teritorijas, projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrengti naujus įrenginius, juos rekonstruoti bei vykdyti kitą veiklą (veiksmus), nurodytą (-us) Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 18, 19 p. ir LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 str. Teritorijose, kuriose yra pasiekti atitinkamoje magistralinio dujotiekio vietovės klasėje taikomi užstatymo normatyvai ir pageidaujama vykdyti veikla (veiksmai) būtų galima (-i) tik rekonstravus magistralinio dujotiekio vamzdyną į aukštesnę vietovės klasę, šis vamzdynas gali būti rekonstruojamas suinteresuoto asmens (iniciatoriaus) prašymu, jeigu pagal sutartį su magistralinius dujotiekius eksploatuojančia įmone suinteresuotas asmuo užtikrins išankstinį visų su magistralinio dujotiekio rekonstravimu susijusių išlaidų apmokėjimą.

3.9. Kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastochių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis - 55 metrai“.

4. Susisiekimo infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

4.1. Visi objektai (dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, privažiuojamieji keliai, želdynai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti įrengiamos už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius).

4.2. Valstybinės reikšmės keliams, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 17 ir 18 straipsniais, taikomos kelių apsaugos zonas. Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.

4.3. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, kategorijos nustatomos vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, 4 lentele ir Kelių direkcijos direktoriaus 2019-10 29 įsakymu Nr. V-166 „Dėl gatvių kategorijų nustatymo ir kelių ruožų priskyrimo gatvių kategorijoms patvirtinimo“.

4.4. Planuojamos susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimas su valstybinės reikšmės kelių tinklu, atliekamas vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o užstatytose teritorijose – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas (dažnai jų kiekis ir taip yra per didelis), planuojant įrengti nuovažas į šalia rajoninės reikšmės kelio esančias teritorijas ar objektus, turi būti įvertintos pavienių nuovažų valstybinės reikšmės keliuose apjungimo (panaikinimo) galimybės.

4.5. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius būtina įvertinti, kad naujos jungtys su valstybinės reikšmės keliais galimos tik išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsos. Neišlaikant reglamentuojamų atstumų, bendrajame plane numatytoje inžinerinės infrastruktūros zonose ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonose (kurios ribojasi su valstybinės reikšmės keliais) įrengiamos susisiekimo komunikacijos turi būti formuojamos kaip akligatviai neplanuojant naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių arba įrengiamos dubliuojančios gatvės kitų funkcinių zonų sąskaita.

4.6. Įvažiavimai į planuojamus objektus nuo valstybinės reikšmės kelių galimos tik per esamas teisėtai įrengtas nuovažas.

4.7. Įgyvendinat Bendrojo plano sprendinius užtikrinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos, užstojamos eismo reguliavimo priemonės, mažinamas matomumas ties sankryžomis ir nuovažomis, formuojamos kliūtys, mažinančios eismo saugą.

4.8. Susisiekimo infrastruktūros brėžinyje pažymėti pėsčiųjų/dviračių takai nėra susiję su konkrečia sklypo vieta, gatvės ir/ar kelio puse. Dviračių takai bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostos ribų. Įgyvendinant Jurbarko rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialiojo plano sprendinius turi būti įvertintas poreikis žemės paėmimui visuomenės poreikiams.

4.9. Bendrasis planas nedetalizuoja susisiekimo ir inžinerinių sistemų techninių sprendinių. Numačius kitokius techninius sprendinius nei pažymėta Bendrajame plane jie gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą, žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo projektą ar statinio projekto rengimo metu.

4.10. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius turi būti užtikrintas viešojo transporto, pėsčiųjų ir dviratininkų eismo organizavimas.

4.11. Susisiekimo komunikacijų koridorių formavimui gali būti taikoma paėmimo visuomenės poreikiams procedūra (pagal poreikį).

4.12. Elektromobilių įkrovimo aikštelių statyba galima visose funkcinėse zonose, kuriose galimas komercinės paskirties teritorijų naudojimo būdas.

4.13. Vėjo jėgainės, ryšių bokštai ir kiti statiniai bei įrenginiai gali būti įrengiami ne mažesniu atstumu nuo kelio pylimo pado ar kelio griovio išorinio krašto (jeigu šių elementų nėra – nuo kelio juostos ribos) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų.

4.14. Planuojant/projektuojant 100 metrų ir aukštesnių statinių statybas, įrenginių įrengimui (ar jų rekonstrukcijai), taip pat rengiant jų statybos ar įrengimo bei rekonstrukcijos projektus, vykdyti LR Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 "Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo" reikalavimus.

4.15. Formuojant teritorijas šalia geležinkelio būtina atsižvelgti į geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonas ir jose taikomus draudimus ir apribojimus, nustatytus Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme. Nauji susisiekimo infrastruktūros (automobilių keliai, dviračių ir pėsčiųjų takai) susikirtimai su geležinkelio keliais turi būti dviejų lygių. Būtinus inžinerinių tinklų susikirtimus su geležinkelio keliais planuoti kuo statesniu kampu, norminiuose aktuose nustatytais atstumais nuo geležinkelio infrastruktūros objektų. Neplanuoti inžinerinės infrastruktūros lygiagrečiai geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose. Inžinerinius statinius (30 m ir aukštesnius ypatinguosius inžinerinius statinius) įrengti ne mažesniu atstumu nuo geležinkelio kelio statinio, nei planuojamo statinio aukštis.

4.16. Įgyvendinat plano sprendinius vadovautis galiojančiais normatyvinių dokumentų ir teisės aktų reikalavimais, reglamentuojančiais visuomenės sveikatos saugą.

4.17. Statant, rekonstruojant ar įrengiant statinius aerodromų apsaugos zonose, vadovautis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo III skyriaus pirmo skirsnio „Aerodromo apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

5. Kraštovaizdžio, gamtinės aplinkos ir nekilnojamojo kultūros paveldo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

5.1. Konkrečiai funkcinėi zonai taikomi konkretios kraštovaizdžio tvarkymo zonos reikalavimai.

5.2. Funkcinėse zonose turi būti išlaikyti tekstinės dalies skyriuje „2.1.2. Siektini kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros optimalumo rodikliai“ nustatyti rekomendaciniai žemėnaudos struktūros dydžiai (miškų, žemės ūkio, užstatomų (URBO) naudmenų), kuriuos rekomenduojama taikyti rengiant kompleksinius vietovės lygmens teritorijų planavimo, specialiojo planavimo dokumentus ir techninius projektus.

5.3. Saugomos teritorijos tvarkomos pagal jų veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jų ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinių zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šių teritorijų specialiaisiais planais. Įstatymų numatyta tvarka gali būti steigiamos naujos saugomos teritorijos. Tai atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

5.4. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

5.5. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos nustatomos ir tikslinamos rengiant žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir/ar statybos projektus, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka. Patvirtintų teritorijų planavimo

dokumentų, žemės valdos projektų, statinių projektų sprendiniai, susiję su veiklos reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose lieka galioti.

5.6. Bendrojo plano keitimu identifikuotos gamtinio karkaso ribos gali būti detalizuojamos rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant teritorijų planavimo, specialiojo planavimo ir techninius projektus. Veiklą gamtinio karkaso teritorijose reglamentuoja Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ ir kiti susiję teisės aktai.

5.7. Veikla pelkių ir šaltinių, natūralių pievų ir ganyklų teritorijose vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 ir 102 straipsnių reikalavimais.

5.8. Teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės teritorijas, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnio reikalavimais. Potvynių grėsmės teritorijos nurodytos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ aktualioje potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių nuolat atnaujinamoje redakcijoje.

5.9. Statyba šlaituose, kurių polinkis didesnis kaip 15 proc., statyba negalima. Statyba negalima 25 m atstumu nuo šlaito viršutinės ir apatinės briaunos Rekonstruojant esamus pastatus ir statinius minėti statybos ir aukščio reikalavimai netaikomi.

5.14. Vadovaujantis Želdynų įstatymu, esamų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdo ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdo žemės sklypų, yra registruoti nekilnojamojo turto registre, nustatytas ir registruotas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdas į kitus naudojimo būdus nekeičiamas. Ši nuostata taip pat galioja žemės sklypams, kuriems bus nustatytas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas po Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo.

5.15. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus ir techninius projektus priklausomųjų želdynų plotai nustatomi laikantis LR želdynų įstatymu ir LR aplinkos ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. D1-151 redakcijoje „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų.

5.16. Vertinant aukštesnių kaip 30 metrų ypatingųjų statinių (toliau – aukšti statiniai), išskyrus vėjo elektrines, poveikis kraštovaizdžio vizualiniam estetiniam potencialui laikomas reikšmingu kai:

a) aukšti statiniai patenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus (AI, AII, AIII, AIV, BI, BII, BIII ir BIV kraštovaizdžio vizualinės struktūros tipai), kurie išskirti Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“.

b) aukšti statiniai nepatenka į didelio ir didelio estetinio potencialo ypač ir vidutiniškai raiškius kraštovaizdžio kompleksus, tačiau bus matomi vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų horizontalios apžvalgos lauke didesniu kaip 2,80° vertikalios matymo kampų iš YS kraštovaizdžio arealuose esančių apžvalgos taškų.

5.17. Vėjo elektrinių poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumo kriterijai nustatyti Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos įstatymo 49 straipsnio 18 dalyje.

5.18. Įgyvendinant Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį:

- a) saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS);
- b) Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės;
- c) „Natura 2000“ teritorijoms.

6. Aplinkos kokybės reikalavimai

6.1. Numatoma veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms vandens ūkio, gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo teritorijoms, žmonių sveikatai.

6.2. Tais atvejais, kai objektams yra nustatytos sanitarinės apsaugos zonos, tačiau dėl veiklos pasikeitimo ar jos masto jas būtina keisti, tai gali būti atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

6.3. Bendruoju atveju sanitarinės apsaugos zonos turi tilpti žemės sklypo, kuriame vykdoma ar planuojama ūkinė veikla. Jei veikiantiems objektams sanitarinės apsaugos zonos nėra įregistruotos, jos privalo tilpti žemės sklypo ribose. Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytų sanitarinių apsaugos zonų keitimas (sumažinimas) galimas atlikus Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras.

6.4. Atliekamas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas kai žemės sklype buvo vykdoma ūkinė veikla, kuriai turi būti atliktas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 230.

---

1 PRIEDAS.TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

---

1 PRIEDAS. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
1	2	3	4	5	6	7
	NEURBANIZUOJAMOS TERITORIJOS FUNKCINĖS ZONOS					
Miškų ir miškingų teritorijų zona (MI_F)	M	Dominuojanti paskirtis: M Kitos galimos paskirtys: H; Z; C; KT	M1; M2; M3; M4; C1; C2; Z3; Z4; H2; H3; H4; I1; I2; A1; N	a4S; a5S; a6L'; am2S; am3S; am6L'; as4L'; m2K; m2L'; m3K; m4S; m5L; m5L'; m5S; ma4S; ma5L'; ma6L'; ma6L''; me4S; mt2L' t5L	2	Miškų ir miškingų teritorijų zona - pfunkcinė zona, kurioje dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai.
Žemės ūkio teritorijų zona (ZU_F)	Z1	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; H; C; KT	Z2; Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2; N; P	a3S; a6L'; ae4S; am2S; am3S; am6L'; as4L'; m2L'; m5L; m5L; ma5L'; ma6L'; ma6L''; me4S mt2L'	2	Intensyvaus žemės ūkio funkcinė zona – polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė su pavieniais žemės ūkio ar alternatyviai veiklai reikalingais statiniais ir pavienėmis ūkininkų sodybomis.
	Z2.1	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; H; C; KT	Z3; Z4; M1; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2	a3S; a5S; au2S; m5S; ma4S	2	Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė. Istorinio paveldo eksponavimo, gamtinio kraštovaizdžio identiteto išsaugojimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais siekiama saugoti Panemunės atvirų erdvių kraštovaizdį, slėnį, terasas, šlaitus ir natūralias pievas.
	Z2.2	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; H; C; KT	Z3; Z4; M2; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2	a3S; a6L'; ae4S; am2S; am3S; am6L' m2L'; ma5L'; ma6L'; ma6L''; me4S	2	Tausojančio žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja neužstatoma žemės ūkio paskirties žemė agrariniame miškingame kraštovaizdyje. Gamtinio kraštovaizdžio formavimo ir gamtinės aplinkos apsaugos tikslais siekiama saugoti upių slėnius, terasas, šlaitus didinant teritorijos miškingumą.
	Z2.3	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; H; C; KT	Z3; Z4; M1; M3; M4; H3; H4; C2; I1; I2; P	a3S; a4S; a6L' ma4S; ma6L'	2	Tausojančio žemės ūkio funkcinė zonų - polifunkcinė agrarinė teritorija, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė agrariniame kraštovaizdyje ir polifunkcinė agrarinė teritorija, kuri išskirta Panemunių regioninio parko buferinėje zonoje.
	Z3	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; KT	Z3; Z4; M1; M3; M4; I1; I2	a3S; a6L'; ae4S; am4S; as4L' ma6L'; ma4S; ma6L' u(e)s4L'	2	Rekreacinio naudojimo žemės ūkio funkcinė zona - polifunkcinė agrarinė teritorija, skirta kaimo turizmo veiklai plėtoti.
Konservacinės teritorijos zona (C_F)	C1	Dominuojanti paskirtis: C Kitos galimos paskirtys: -	C2	a3S; a4S; a6L'; am3S;as4L'; au2S ma4S; ma6L'; me4S; mu’2S u(e)2S; u(e)4S; u(e)s4L'; u(e)s4S u(i)s4L'; u(i)s4S	2	Konservacinės teritorijos zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė. Kultūros paveldo objektų teritorijos, žemės sklypai, patenkantys į kultūros paveldo objektų teritorijas tvarkomi pagal nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos reglamentus, o tvarkyba atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
1	2	3	4	5	6	7
	C2	Dominuojanti paskirtis: C Kitos galimos paskirtys: M	C1; M1; M4	mt1L	2	nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 23 straipsniu.
Vandenų zona (H_F)	H	Dominuojanti paskirtis: H Kitos galimos paskirtys: C	H1; H2; H3; H4; C2	a4S; a5S; a6L'; ae4S; am2S; am3S; am6L'; as4L'; au2S m4S;m5L; m5S; ma4S; ma6L'; me4S; mu'2S u(e)s4L'	2	Vandenų zona - funkcinė funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė.
	URBANIZUOTOS IR URBANIZUOJAMOS TERITORIJOS FUNKCINĖS ZONOS					
Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona (U_F)	U-1	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H; C	Galioja Jurbarko miesto teritorijos bendrojo plano keitimo (TPDR, T00089608) reikalavimai	u(i)4L'; u(i)4S	1	Jurbarko miesto įtakos zonų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro plėtros teritorija Jurbarkų, Dainių ir Naujasodžių kaimų teritorijose. Jurbarko miesto teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko miesto teritorijos bendrojo plano keitimu (TPDR, T00089608)
	U-2	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M2; M3; M4; H2; H4	u(i)4L'; u(i)4S	2	Jurbarko miesto įtakos zonų urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - intensyvios kompaktiškos urbanizacijos polifunkcinė savivaldybės centro plėtros teritorija (indeksas pagrindiniame brėžinyje – U2) Jurbarkų, Dainių ir Naujasodžių kaimų teritorijose
	U-3	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M1; M2; M3; H2; H4; C2; A2	u(e)4L'; u(e)2S; u(e)4S; u(e)s4S; u(e)s6L'	1	I prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona – prioritetinio vystymo intensyvios kompaktiškos urbanizacijos integracijos centrai ir kiti vietiniai centrai su dominuojančia gyvenamąja ir rekreacine funkcija, išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra: Smalininkų m., Viešvilės mst., Veliuonos mst., Raudonės mst., Seredžiaus mst., Rotulių k., Skirsnėminės k. Pilies I k. Smalininkų miesto teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Smalininkų miesto teritorijos bendroju planu (TPDR, T00074633). Smalininkų miestas vystomas kaip kurortinės teritorijos centras su visa privaloma poilsio infrastruktūra. Veliuonos miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Veliuonos miestelio teritorijos bendroju planu (TPDR, T00089318). Viešvilės miestelio teritorija vystoma vadovaujantis Jurbarko rajono savivaldybės dalies – Viešvilės miestelio teritorijos bendroju planu (TPDR, T00077890). Raudonės mst. ir Seredžiaus mst. vystymas realizuojamas pagal rengiamus kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus - vietovės lygmens bendruosius planus M 1: 5000.

Funkcinės zonos pavadinimas ir indeksas erdvinių duomenų specifikacijoje	Funkcinės zonos indeksas brėžinyje ir spalvinis žymėjimas	Galimos pagrindinės žemės naudojimo paskirtys	Galimi žemės naudojimo būdai	Kraštovaizdžio tvarkymo zonos indeksas	Įgyvendinimo prioritetai	Kiti reikalavimai
1	2	3	4	5	6	7
	U-4	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H; C	G1; G2; V; K; P; I1; I2; B; R; E; M2; M3; M4; H2; H4; C2	am3S; u(e)2S; u(e)4S; u(e)4L'; u(e)6L'; u(e)s4L'; u(e)s4L''	2	II prioriteto gyvenamųjų vietovių urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų zona - neprioritetinio vystymo intensyvios ir ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos gyvenamosios vietovės su dominuojančia gyvenamąja funkcija, dalinai išvystyta inžinerine ir socialine infrastruktūra (indeksas Pagrindiniame brėžinyje – U-4). Šiai teritorijų grupei priskiriamos miestelių ir kaimų gyvenviečių teritorijos, nepatenkančios į urbanistinio plėtojimo prioriteto funkcines zonas: Eržvilko mst., Šimkaičių mst., Stakių mst., Vaidžgirio mst., Klausučių k., Juodaičių k., Girdžių k., Armeniškių k., Tamošių k., Baltraičiškės k., Lybiškių k., Pavidaujų k., Kartupių k., Pašaltuonio k., Žindaičių k., Varkaukio k., Paulių k. ir Jokūbaičių k. gyvenamųjų vietovių kompaktiškai užstatytos teritorijos. Gyvenamųjų vietovių užstatytų teritorijų plėtojimas realizuojamas vadovaujantis visos funkcinės zonos ir/ar sklypų grupių (kvartalų) detaliaisiais planais.
	U-SB	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; H; KT	Z1; Z5; M1; M2; H4; I1; I2	u(e)s4L; u(e)4S	2	Sodininkų bendrijų zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja teritorijos, skirtos mėgėjų sodininkystei (indeksas Pagrindiniame brėžinyje - U-SB). Savivaldybės teritorijoje išskiriamos 5 sodininkų bendrijų funkcinės zonos. veiklą sodininkų bendrijų funkcinėse zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas.
	U-PR	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H; C	P; V; K; I1; I2; B; E; M2; M3; H2; H4; C2	i4L'; i6L'	2	Pramonės ir sandėliavimo zona – funkcinė zona, kurioje dominuoja gamybinė ar kita panaši ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra.
Kita specifinė zona – rekreacinė zona (K_F)	U-R	Dominuojanti paskirtis: KT Kitos galimos paskirtys: M; H	R; K; I1; I2; M3; M4; H2; H3; H4	m5S; u(e)4S; u(e)s4L'; u(e)s4S	2	Rekreacinių teritorijų zona –funkcinės zonos, kurios skirtos rekreacinių funkcijų plėtojimui: pramogų, turizmo, sporto, trumpalaikio poilsio ir ilgalaikio poilsio su apgyvendinimo funkcija objektų vystymui
KITOS SPECIFINĖS ZONOS						
Kita specifinė zona – saugomos teritorijos zona (K_F)	K-1	Dominuojanti paskirtis: Z Kitos galimos paskirtys: M; KT; H; C	Galioja Panemunių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai	as4L'; au2S mu'2S	2	Panemunių regioninio parko zona - funkcinės zonos riba sutampa su Panemunių regioninio parko riba Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje. Saugoma teritorija tvarkoma pagal jos veiklą reglamentuojančius teisės aktus, jos ribos, plotas, tvarkymo režimas, funkcinį zonų ribos, optimali žemėnaudos struktūra nustatomi šios teritorijos specialiuoju planu - Panemunių regioninio parko Panemunių regioninio parko tvarkymo planas, T00053023 (10000200036).

SUTRUMPINIMŲ PAAIŠKINIMAS

PAGRINDINĖ ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTIS

Indeksas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis
M	Miškų ūkio paskirties žemė
Z	Žemės ūkio paskirties žemė
C	Konservacinės paskirties žemė
H	Vandens ūkio paskirties žemė
KT	Kitos paskirties žemė

TERITORIJOS NAUDOJIMO BŪDAI

Indeksas	Teritorijos naudojimo būdas
M1	Ekosistemų apsaugos miškų sklypai
M2	Rekreacinių miškų sklypai
M3	Apsauginių miškų sklypai
M4	Ūkinių miškų sklypai
Z1	Mėgėjų sodų žemės sklypai
Z2	Specializuotų sodininkystės, gėlininkystės, šiltnamių, medelynų ir kitų specializuotų ūkių žemės sklypai
Z3	Rekreacinio naudojimo žemės sklypai
Z4	Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai
Z5	Sodininkų bendrijų bendrojo naudojimo žemės sklypai
C1	Gamtinių rezervatų žemės sklypai
C2	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai
H2	Rekreaciniai vandens telkiniai
H3	Ekosistemas saugantys vandens telkiniai
H4	Bendro naudojimo vandens telkiniai
G1	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos
G2	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos
V	Visuomeninės paskirties teritorijos
P	Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorija
K	Komercinės paskirties objektų teritorijos
I1	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos
I2	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos
B	Bendro naudojimo teritorijos
N	Naudingųjų iškasenų teritorijos
R	Rekreacinės teritorijos
S	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos
E	Atskirųjų želdynų teritorijos
A1	Teritorijos krašto apsaugos tikslams
A2	Teritorijos valstybės sienos apsaugos tikslams

ĮGYVENDINIMO PRIORITETAI

Indeksas	Įgyvendinimo prioritetas
1	Prioritetinė plėtros teritorija
2	Neprioritetinė plėtros teritorija

KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMAS

Kraštovaizdžio naudojimo pobūdis pagal galimą (leistiną) naudojimo intensyvumą	
Indeksas	Kraštovaizdžio vertybes išsaugantis naudojimas
1	konservacinis
2	konservacinis tausojantis
Indeksas	Kraštovaizdžio ekologinę apsaugą užtikrinantis naudojimas
3	tausojantis
	Teritoriniu požiūriu diferencijuotas mišrus teritorijos naudojimas
4	tausojantis - intensyvus
5	intensyvus - konservacinis
Indeksas	Intensyvus teritorijos naudojimas
6	intensyvus

Kraštovaizdžio gamtinis pobūdis pagal gamtinio komplekso tipus	
Indeksas	Lygumų ir pakilumų kraštovaizdis
L	Smėlinga banguota lyguma
L‘	Molinga lyguma
L‘‘	Molinga banguota / rumbėta lyguma
Indeksas	Kalvynų kraštovaizdis
K	Smėlingas kalvynas / kopynas
Indeksas	Slėnių kraštovaizdis
S	Upės slėnis

Bendras kraštovaizdžio pobūdis pagal kraštovaizdžio natūralumo ir sukultūrinimo santykį, žemėnaudų požiūriu	
Indeksas	Natūralaus pobūdžio miškingas gamtinis kraštovaizdis
t	pelkinis
mt	miškingas pelkėtas
m	miškingas
me	miškingas ežeruotas
Indeksas	Mišraus pobūdžio miškingas mažai sukultūrintas kraštovaizdis
mu‘	miškingas mažai urbanizuotas
ma	miškingas agrarinis
Indeksas	Sukultūrintas agrarinis kraštovaizdis
am	agrarinis miškingas
as	agrarinis/upėtas
a	agrarinis
au	Agrarinis urbanizuotas
Indeksas	Urbanistinis kraštovaizdis
u(i)	urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos
u(i)s	urbanizuotas – intensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas
u(e)	urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos
u(e)s	urbanizuotas – ekstensyvios kompaktiškos urbanizacijos /upėtas
i	industrinis
Indeksas	Rekreacinis kraštovaizdis
re	rekreacinis – ekstensyvaus rekreacinio pritaikymo
ri	rekreacinis – intensyvaus rekreacinio pritaikymo

2 PRIEDAS. NAUDINGŲJŲ IŠKASENŲ TELKINIAI

Jurbarko rajono naudingųjų iškasenų išteklių suvestinė pateikiama 1 lentelėje. Telkiniai ir plotai sugrupuoti pagal naudingosios iškasenos rūšis, nurodant telkinio kodą, pavadinimą, išteklių ištirimo laipsnį, telkinio plotą ir būklę (naudojamas, nenaudojamas). Naudingųjų iškasenų telkinių ir perspektyvių plotų teritorinė sklaida pateikiama grafinės dalies brėžiniuose.

1 lentelė. Duomenys apie Jurbarko rajono savivaldybės naudingųjų iškasenų telkinius ir perspektyvius plotus (pagal 2023 03 24 būklę)

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas*	Būklė	Plotas /dalis savivaldybėje ha
693	Dainiai	Durpės	DŽ	naudojamas	199,24
697	Laukėsa	Durpės	DŽ	naudojamas	1812,26/64,18
691	Balandinė	Durpės	PŽ	nenaudojamas	135,65
692	Baužaičiai	Durpės	PŽ	nenaudojamas	178,29
1301	Didžioji bala	Durpės	PŽ	nenaudojamas	206,52
695	Jūrava	Durpės	PŽ	nenaudojamas	68,41
696	Tinkbalis	Durpės	PŽ	nenaudojamas	70,98
252	Vidkiemio plynia	Durpės	PŽ	nenaudojamas	29,96
694	Žukai	Durpės	PŽ	nenaudojamas	55,76
698	Artoji (Didžioji plynia)	Durpės	PŽ	nenaudojamas	25,48
1981	Šiaurės Bliūdžiai	Nafta	P	nenaudojamas	292,83
1969	Lapgiriai	Nafta	P	nenaudojamas	520,05
4271	Kalnėnai	Smėlis	DŽ	naudojamas	12,28
2002	Vilkdaubis	Smėlis	DŽ	naudojamas	31,38
			PŽ	nenaudojamas	90,14
			P	nenaudojamas	527,46 / 518,37
1999	Pašventys	Smėlis	PŽ	nenaudojamas	5,77
2015	Kalnėnų plotas	Smėlis	P	nenaudojamas	50,06
2003	Leipgirių plotas	Smėlis	P	nenaudojamas	498,26
2000	Žardelių plotas	Smėlis	P	nenaudojamas	127,8
2014	Greičiai	Smėlis ir žvyras	DŽ	naudojamas	26,46
2013	Kalnėnai (I sklypas)	Smėlis ir žvyras	DŽ	naudojamas	33,03
			PŽ	nenaudojamas	15,4
2012	Kalnėnai (II sklypas)	Smėlis ir žvyras	DŽ	naudojamas	123,04
2008	Ilguva	Žvyras	DŽ	nenaudojamas	57,59 / 28,07
			PŽ	nenaudojamas	139,09 / 23,72

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingųjų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas*	Būklė	Plotas /dalis savivaldybėje ha
2011	Kalnėnai (III sklypas)	Žvyras	Dž	naudojamas	343,44
			Pž	nenaudojamas	119,75
			P	nenaudojamas	959,7
2010	Užtilčiai (I sklypas)	Žvyras	Dž	nenaudojamas	12,9
2009	Užtilčiai (II sklypas)	Žvyras	Dž	nenaudojamas	21,1
			P	nenaudojamas	93,02
2004	Ridelkalnis	Žvyras	Pž	nenaudojamas	3,18
2007	Vencloviškiai	Molis	Dž	nenaudojamas	2,59
			Pž	nenaudojamas	7,94
2006	Rudžiai	Molis	Pž	nenaudojamas	11,63
2005	Varnaičiai	Molis	Pž	nenaudojamas	18,69
			P	nenaudojamas	117,27
2001	Paberžių plotas	Molis	P	nenaudojamas	17,36

Pagal geologinio tyrimo etapų rezultatus skiriamos šios kietųjų naudingųjų iškasenų išteklių kategorijos:

Dž – *detaliai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos slūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą;

Pž – *parengtiniai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu atlikti pirminį poveikio aplinkai vertinimą ir apskaičiuoti ekonominę jų vertę;

P – *prognoziniai ištekliai* – tai tikėtini perspektyvių teritorijų arba plotų naudingųjų iškasenų ištekliai.

3 PRIEDAS. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

3.2.1 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje esančios kultūros vertybės pagal sandarą: Kompleksai ir į kompleksus įeinantys objektai

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	23898	Seredžiaus piliakalnis su gyvenviete	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 55978.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
1.1	2047	Seredžiaus piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Palemono kalnu	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
1.2	23899	Seredžiaus piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
2	146	Padubysio dvaro vandens malūno statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Padubysio I k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 27450.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
2.1	28324	Padubysio dvaro vandens malūno statinių komplekso vandens malūnas su technologine įranga	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Padubysio I k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
2.2	28325	Padubysio dvaro vandens malūno statinių komplekso pirmas rūsys	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Padubysio I k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2.3	28326	Padubysio dvaro vandens malūno statinių komplekso antras rūsys	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Padubysio I k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
3	23902	Veliuonos piliakalnis II su papilium	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 28467.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
3.1	2055	Veliuonos piliakalnio II su papilium piliakalnis, vad. Ramybės kalnu, Pilies kalnu	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
3.2	23903	Veliuonos piliakalnio II su papilium papilys	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
4	25472	Globių kaimo senųjų kapinių ir Lietuvos partizanų kapo kompleksas	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Globių k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 638.00 kv. m	Kompleksas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 580.00 kv. m
4.1	25473	Globių kaimo senųjų kapinių ir Lietuvos partizanų kapo komplekso senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Globių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
4.2	25474	Globių kaimo senųjų kapinių ir Lietuvos partizanų kapo kompleksas Lietuvos	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Globių k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		partizanų kapas								
5	145	Lapgirių dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 311943.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 217816.99 kv. m
5.1	22158	Lapgirių dvaro sodybos rūmai	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.2	22159	Lapgirių dvaro sodybos svirnas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.3	22160	Lapgirių dvaro sodybos arklidė	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.4	22161	Lapgirių dvaro sodybos karvidė	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.5	22162	Lapgirių dvaro sodybos kalvė	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.6	22163	Lapgirių dvaro sodybos ūkinis pastatas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
5.7	22164	Lapgirių dvaro sodybos parkas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Lapgirių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
6	2045	Raudonėnų piliakalnis su gyvenviete	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 24575.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
6.1	23896	Raudonėnų piliakalnio su gyvenviete piliakalnis	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštovaizdžio	+	-
6.2	23897	Raudonėnų piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
7	28049	Veliuonos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g. 1, 4	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 9564.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7.1	1361	Veliuonos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g. 4	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio; Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
								(lemiantis reikšmingumą svarbus)		
7.2	28050	Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7.3	28051	Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso šarvojimo pastatas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7.4	28052	Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso archyvo pastatas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7.5	10877	Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso klebonija	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Draugystės g. 1	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7.6	28053	Veliuonos Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		dangų bažnyčios statinių komplekso parapijos namai	mstl., Draugystės g. 6							
8	142	Dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Daugėlių k.	Valstybės saugomas	-	-	Kompleksas	-	+	-
8.1	23239	Svirnas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Daugėlių k.	Valstybės saugomas	-	-	I kompleksą įeinantis	-	+	-
9	32772	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno pastatų kompleksas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 18474.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
9.1	32988	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno komplekso pirmas vienuolyno pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
9.2	32989	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno pastatų komplekso antras vienuolyno pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
9.3	32990	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno pastatų komplekso koplyčios pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.4	32991	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno pastatų komplekso ūkinis pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškai)	+	-
9.5	32992	Zamkaus dvaro, Vytėnų saležiečių vienuolyno pastatų komplekso garažo pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškai)	+	-
10	23900	Kartupėnų piliakalnis su gyvenviete	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Kartupėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 35603.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
10.1	2050	Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete piliakalnis, vad. Kiaukalnių, Sargučiu	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Kartupėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
10.2	23901	Kartupėnų piliakalnio su gyvenviete gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Kartupėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
11	31027	Smalininkų uosto statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 76000.00 kv. m	Kompleksas	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
11.1	31028	Smalininkų uosto statinių komplekso uosto pylimas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Kraštovaizdžio	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11.2	31029	Smalininkų uosto statinių komplekso geležinkelio pylimas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
11.3	16979	Smalininkų uosto statinių komplekso vandens matavimo stotis	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
11.4	31030	Smalininkų uosto statinių komplekso gatvės atkarpa	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
12	967	Belvederio dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 263466.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.1	22147	Belvederio dvaro sodybos rūmai	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
12.2	22150	Belvederio dvaro sodybos svirnas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
12.3	22151	Belvederio dvaro sodybos koplyčia	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12.4	22152	Belvederio dvaro sodybos daržinės vieta	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.5	22153	Belvederio dvaro sodybos tvartas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.6	22154	Belvederio dvaro sodybos kumetynas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.7	22155	Belvederio dvaro sodybos ūkinis pastatas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.8	22156	Belvederio dvaro sodybos daržinė	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
12.9	22157	Belvederio dvaro sodybos parkas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
13	149	Veliuonos dvaro sodybos fragmentai	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Muziejaus g. 2	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 185380.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 24679.00 kv. m
13.1	22165	Veliuonos dvaro sodybos fragmentų dvarininko namas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.,	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kultūrinės	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Muziejaus g. 2					raiškos (lemiantis reikšmingumą svarbus)		
13.2	22166	Veliuonos dvaro sodybos fragmentų parkas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
14	32906	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 4500.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
14.1	32907	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
14.2	32908	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso varpinė	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
14.3	32909	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
14.4	33787	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso Lietuvos partizanų ryšininko Antano Brazo kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Regioninis	-	Į kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
14.5	34231	Pašaltuonio Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios statinių komplekso vargonininko Izidoriaus Sabono (Sabonaičio) kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k., Tauragės g.	Registrinis	Vietinis	-	Į kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
15	23894	Jurbarko piliakalnis su gyvenvieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 41393.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 356089.10 kv. m
15.1	2036	Jurbarko piliakalnio su gyvenvieta piliakalnis, vad.	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Paminklas	Nacionalinis	-	Į kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Bišpiliu, Višpiliu						;Mitologinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)		
15.2	23895	Jurbarko piliakalnio su gyvenvietės gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
16	17361	Lidijos Meškaitytės sodyba	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 4829.00 kv. m	Kompleksas	Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 27788.00 kv. m
16.1	17362	Lidijos Meškaitytės sodybos namas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
16.2	17363	Lidijos Meškaitytės sodybos tvartas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
16.3	17364	Lidijos Meškaitytės sodybos vištėdė	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
16.4	17365	Lidijos Meškaitytės sodybos rūšys	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Antšvenčių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
17	10497	Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.,	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 6686.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		pastatų kompleksas	Vydūno g. 31A, 31C					svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą tipiškas)		
17.1	23233	Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus pastatų komplekso namas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 31A	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
17.2	23234	Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus pastatų komplekso dirbtuvės	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 31A	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
17.3	23235	Vinco Grybo sodybos-memorialinio muziejaus pastatų komplekso gipso liejyklos pastatas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 31C	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
18	968	Panemunės pilis, vad. Gelgaudų, Vytėnų	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 152456.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 247486.00 kv. m
18.1	22716	Panemunės pilies, vad. Gelgaudų, Vytėnų pilies rūmai	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
18.2	22717	Panemunės pilies, vad. Gelgaudų, Vytėnų parkas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Valstybės saugomas	Nacionalini	-	I kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
18.3	22718	Panemunės pilies, vad. Gelgaudų, Vytėnų laidojimo koplyčia	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Pilies I k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
19	143	Jurbarko dvaro sodyba	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 294426.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
19.1	28041	Jurbarko dvaro sodybos pietų oficina	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 19	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
19.2	28042	Jurbarko dvaro sodybos šiaurės oficina	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 21	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
19.3	28043	Jurbarko dvaro sodybos cerkvės pastatas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 21A	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
19.4	28044	Jurbarko dvaro sodybos kumetynas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.,	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Vydūno g. 25							
19.5	28045	Jurbarko dvaro sodybos ūkinis pastatas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 27	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
19.6	28046	Jurbarko dvaro sodybos namas, vad. dragūnų klubo	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 13	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
19.7	28047	Jurbarko dvaro sodybos tvoros fragmentai	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
19.8	28048	Jurbarko dvaro sodybos parkas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
20	35601	Eržvilko Šv. Jurgio bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl., Ryto a. 15	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 6940.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
20.1	35602	Eržvilko Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso Šv. Jurgio bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl., Ryto a. 15	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
20.2	35603	Eržvilko Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso varpinė	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl., Ryto a. 15	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
20.3	35604	Eržvilko Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl., Ryto a. 15	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
20.4	35605	Eržvilko Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso kunigo Izidoriaus Valio Gudavičiaus antkapis	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl., Ryto a. 15	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
21	37385	Kasikėnų dvaro sodybos fragmentai	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 58684.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
21.1	37386	Kasikėnų dvaro sodybos fragmentų pirma arklidė	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
21.2	37387	Kasikėnų dvaro sodybos fragmentų antra arklidė	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
21.3	37388	Kasikėnų dvaro sodybos fragmentų trečia arklidė	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
22	966	Raudonės rezidenčinės pilies kompleksas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 271702.00 kv. m	Kompleksas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			mstl., Pilies g. 1, 2					reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)		
22.1	22713	Raudonės rezidencinės pilies komplekso Raudonės rezidencinė pilis	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės mstl., Pilies g. 1	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
22.2	22714	Raudonės rezidencinės pilies komplekso malūnas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės mstl., Pilies g. 2	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
22.3	22715	Raudonės rezidencinės pilies komplekso parkas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Kraštovaizdžio; Želdynų (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
23	33951	Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registritinis	Regioninis	KVR objektas: 2554.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
23.1	33952	Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių komplekso Šv. Antano Paduviečio bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registritinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-
23.2	33954	Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registritinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Sakralinis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		komplekso varpinė						(lemiantis reikšmingumą svarbus)		
23.3	33955	Šv. Antano Paduviečio bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
24	34355	Švč. Trejybės bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., M. Valančiaus g. 1	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 5426.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
24.1	34358	Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso Švč. Trejybės bažnyčia	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., M. Valančiaus g. 1	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
24.2	34361	Švč. Trejybės bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., M. Valančiaus g. 1	Registrinis	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą tipišką)	+	-
25	33940	Šv. Jurgio bažnyčios statinių kompleksas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k., Mikalojaus Gadliausko g. 8	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 4904.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipišką); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
25.1	33943	Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemun	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Šv. Jurgio bažnyčia	ės k., Mikalojaus Gadliausko g. 8					(lemiantis reikšmingumą tipiškas)		
25.2	33947	Šv. Jurgio bažnyčios statinių komplekso šventoriaus tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k., Mikalojaus Gadliausko g. 8	Registrinis	Vietinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
26	10499	Rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodyba	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Klangių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 9830.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 141749.00 kv. m
26.1	28233	Rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodybos namas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Klangių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
26.2	28234	Rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodybos klėtis	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Klangių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

3.2.2 lentelė. Jurbarko rajono teritorijoje esančios kultūros vertybės pagal sandarą: Pavieniai objektai

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	45324	Antupių kaimo senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Antupių k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 914.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
2	5910	Senkapis, vad. Prancūzkapiai	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl.	Registrinis	-	KVR objektas: 2248.46 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
3	43220	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapai	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Šimkaičių mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 580.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
4	2049	Paantvardžio kapinynas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Paantvardžio k.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1644.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
5	2058	Viešvilės kapinynas, vad. Švedkalniu	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Ridelkalnio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 12000.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 254400.00 kv. m
6	25476	Lietuvos partizanų kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Varlaukio k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 5.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7	44186	Knygnešio Jono Švedo kapas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Vadžgirio mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 2.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8	7785	Vinco Grybo paminklas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 31A, 31C	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 16.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9	29937	Jurbarko vaistinė	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., K. Donelaičio g. 3	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 1000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
10	42843	Tiltas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 4926.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Inžinerinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
11	13009	Veliuonos senojo miesto vieta	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	-	KVR objektas: 430000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 195000.00 kv. m
12	44443	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Varnaičių k.	Registrinis	Nacionalini	KVR objektas: 1978.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
13	2037	Pašilių piliakalnis, vad. Bajorkalniui, Pilimi	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Pašilių k.	Paminklas	Nacionalini	KVR objektas: 42851.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštov aidžio	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 130007.00 kv. m
14	44309	Sovietų Sąjungos teroro aukų kapai	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių k.	Registrinis	Nacionalini	KVR objektas: 18.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
15	2057	Veliuonos kapinynas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	-	KVR objektas: 20400.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
16	44187	Lietuvos partizano Antano Dobilaičio- Unčio kapas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Vadžgirio mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 10.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
17	30960	Smalininkų geležinkelio stotis	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Stoties g. 4	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1400.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
18	37646	Seredžiaus žydų senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 5645.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
19	31204	Kroazių šeimos antkapinis paminklas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis	Vietinis	-	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas); Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
20	25501	Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos prezidento pirmininko, generolo Jono Žemaičio-Vytauto vadavietė	Jurbarko rajono sav., Girdžių sen., Pavidaujo I k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 506.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1300.00 kv. m
21	15702	Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto paminklas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 221.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
22	37649	Smalininkų žydų senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Stoties g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1965.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
23	2048	Seredžiaus piliavietė vad. Palocėliu	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Paminklas	-	KVR objektas: 25800.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
24	10871	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 280.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
25	25498	Lietuvos partizanų žuvimo vieta	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 150.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
26	10866	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Muitinės g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1299.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
27	37647	Veliuonos žydų senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Vytauto g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 2885.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
28	31753	Viešvilės kapinynas III	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 6800.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
29	16351	Senajo miesto vieta	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 113500.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
30	10878	Juzefo Radavičiaus antkapinis paminklas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Dariaus ir Girėno g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 4.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
31	43110	Kazikėnų kapinynas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Naudvario vs.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 10045.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
32	30342*	Skirsnemunės senojo miesto vieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 178092.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
33	33639	Naudvario senovės gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 7294.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
34	10879	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl., Klaipėdos g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 1529.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
35	25499	Lietuvos partizanų kautynių ir žūties vieta	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Paparčių k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 2366.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 952.00 kv. m
36	33937	Menininko Pranciškaus Mikutaičio namas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 18	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1726.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
37	45358	Lietuvos partizanų užkasimo vieta ir kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 23.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
38	37648	Eržvilko žydų senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Dirvonų k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 3247.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
39	2039	Rikyškių kapinynas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Rikyškių k.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 5551.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
40	2046	Belvederio senovės gynybinis įtvirtinimas, vad. Šančiais	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 20365.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštov aidžio	+	-
41	43833	1863-1864 m. sukilimo dalyvio Juozo Toliušio ir teisininko, politikos ir visuomenės veikėjo Zigmo Toliušio kapas	Jurbarko rajono sav., Girdžių sen., Girdžių k., Gudelių g.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 3.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
42	44257	Lietuvos partizano Kleopo Jončos-Balandžio kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Pašaltuonio k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 6.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
43	2040	Varnaičių kapinynas vad. Prancūzkapiiais	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Stiegvilų k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 5393.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1020.00 kv. m
44	33939	Lietuvos partizanų žuvimo vieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Jakaičių k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 25.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
45	33957	Partizanų ryšininkės Marytės Žiliūtės kapas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 2.80 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
46	45893	Veliuonos kapinių koplyčia	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Dariaus ir Girėno g. 29	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 82.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
47	43806	Knygnešių Monikos Damenskytės Kasputienės ir Juozo	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 10.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Kaspučio kapas						(lemiantis reikšmingumą svarbus)		
48	43870	Kęstučio apygardos štabo nario Stasio Jarmalos-Briedžio, Audrūno kautynių ir žūties vieta	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eimantų k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 62.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
49	33212	Smalininkų kapinynas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 11625.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
50	33948	Partizanų palaikų kapai	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 195.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
51	25497	Lietuvos partizanų žuvimo vieta	Jurbarko rajono sav., Juodaičių sen., Pagausančio I k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 25.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
52	30341	Jurbarko kapinynas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 7400.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
53	17161	Stiegvilų senovės gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Stiegvilų k.	Paminklas	Nacionalini	KVR objektas: 26453.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2407.00 kv. m
54	31608	Viešvilės teismo rūmų pastatas	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl., Klaipėdos g. 78	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 4500.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
55	27995	Jurbarko miesto kapinių tvora su vartais	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1237.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
56	10870	Kompozitoriaus Stasio Šimkaus gimtosios sodybos vieta	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Motiškių k.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 519.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
57	40197	Pirmojo pasaulinio karo Rusijos imperijos karių kapas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 105.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
58	25477	Lietuvos partizanų kapas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 5.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
59	2052	Gystėnų piliakalnis, vad. Milžinų kapu	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Naujokų k.	Paminklas	Nacionalini	KVR objektas: 15635.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštov aidžio	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 719000.00 kv. m
60	25471	Jurbarko žydų senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Naujasodžių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 15346.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2855.74 kv. m
61	2041	Antkalniškių piliakalnis	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Antkalniškių k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 27364.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštov aidžio	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 3343.00 kv. m
62	33956	Mėlynojo kryžiaus draugijos pastatas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Stoties g. 10	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1337.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
63	44191	Lietuvos partizano Stasio Mačiulio-Felikso kapas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 13.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
64	27098	Naudvario kapinynas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Kazikėnų k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 13668.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	"Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 10200.00 kv. m;
65	10873	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Liepų g.	Registrinis	Vietinis	"	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 126000.00 kv. m"
66	28235	Rašytojo Petro Cvirkos tėviškės sodybos tvartas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Klangių k.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 726.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	-
67	5932	Naujininkėlių senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Naujininkėlių k.	Registrinis	Vietinis	"	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
68	2053	Veliuonos, piliakalnis, vad. Gedimino kapu	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Paminklas	Nacionalinis	-	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
69	2814	Jurbarko senojo miesto vieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 1365.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
70	16625	Magazinas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Gedimino g. 17	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 16494.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
71	2243	Namas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Nemuno g. 29	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 428727.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
72	31751	Viešvilės senovės gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 850.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
73	2051	Varlaukio kapinynas, vad. Kapinikėmis, Užkapiu	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Varlaukio k.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 308.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
74	44053	Knygnešio Prano Juškio kapas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Vadžgirio mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 39800.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
75	2056	Veliuonos piliavietė, vad. Pilaitėmis	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Antkalnės k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 9286.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
76	2242	Namas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Nemuno g. 16	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 7.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
77	25500	Lietuvos partizanų žuvimo vieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 30936.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
78	1360	Pastatas	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Šilinės k.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 644.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 300.18 kv. m
79	33950	Mikalojaus Gadliausko kapo rūšys su laiptuotu pagrindiniu fasadu	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 100.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 658.04 kv. m

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
80	44256	Nužudytų Stepaičių ir Švedų šeimų kapai	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Sarapiniškių k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 1800.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
81	33949	Skulptoriaus Vytauto Juzikėno kapas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 25.88 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
82	44311	Sovietų Sąjungos teroro aukos Kosto Marcinkevičiaus kapas	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Stakių mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 23.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
83	10867	Aktoriaus, režisieriaus Konstantino Glinskio sodybos vieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vydūno g. 45	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 23.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
84	21095	Pastatas	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vytauto Didžiojo g. 4	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 10.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
85	46704	Molynės kaimo senosios kapinės	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Molynės k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 16.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
86	25475	Lietuvos partizanų kapas	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Vertimų k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 982.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
87	16130	Senkapis	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Registrinis	-	KVR objektas: 2247.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 1.00 kv. m
88	2038	Eržvilko piliakalnis, vad. Eržvilko pile	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen.,	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 10.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Eržvilko mstl.					reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio		
89	2244	Namas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Nemuno g. 28	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 5278.13 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 79001.00 kv. m
90	4431	Pastatas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Nemuno g. 30	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 13921.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
91	38957	Jurbarko žydų žudynių ir užkasimo vieta	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Greičių k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 304.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
92	8997	Paminklas Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Vytautui	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m., Vytauto Didžiojo g.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 937.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
93	2042	Kalnėnų piliavietė, vad. Bišpiliukais	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Kalnėnų k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 300.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio	+	-
94	23238	Mykolo ir Kazio Sleževičių tėviškės sodybos namas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Daugėlių k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 843.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 1513000.00 kv. m
95	31635	Viešvilės mokykla	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl.,	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 29141.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 5819.00 kv. m

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
			Klaipėdos g. 76							
96	2043	Senkapis	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Kalnėnų k.	Registrinis	-	KVR objektas: 3428.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
97	38958	Jurbarko ir Skirsnemunės žydų žudynių ir užkasimo vieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Šilinės k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 2800.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
98	10498	Žudynių vieta ir kapai	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Naujasodžių k.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	-	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
99	40194	Pirmojo pasaulinio karo Vokietijos ir Rusijos imperijų karių kapai	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Šilinės k.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 450.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 3207.90 kv. m
100	43777	Lietuvos partizanų slėptuvės-bunkerio vieta	Jurbarko rajono sav., Girdžių sen., Jokūbaičių I k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 1143.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
101	44314	Pastatas	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m., Nemuno g. 17	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 977.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
102	38956	Veliuonos žydų žudynių ir užkasimo vieta	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Naujokų k.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 197.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
103	10869	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Jurbarko rajono sav., Raudonės sen., Raudonės mstl., Pilies g.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 3727.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Kraštovaizdžio; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-

Vertybės Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
104	44188	Lietuvos partizanų ryšininkės Veronikos Kasčiukaitytės-Jasaitienės kapas	Jurbarko rajono sav., Šimkaičių sen., Šimkaičių mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 250.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
105	2044	Meškininkų piliakalnis, vad. Bišpiliuku	Jurbarko rajono sav., Jurbarkų sen., Meškininkų k.	Paminklas	Nacionalinis	KVR objektas: 243.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Kraštov aidžio	+	-
106	46336	Namas	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl., Gedimino g. 43	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 8.00 kv. m	Pavienis objektas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	"Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 2546.00 kv. m;
107	16786	Lietuvos diplomato, poeto Jurgio Baltrušaičio gimtosios sodybos vieta	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Paantvardžio k.	Valstybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 14360.00 kv. m	Pavienis objektas	Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 70384.00 kv. m"
108	31752	Viešvilės kapinynas II	Jurbarko rajono sav., Viešvilės sen., Viešvilės mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 2071.00 kv. m	Pavienis objektas	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą)	+	-
109	17162	Pieštvenų senovės gyvenvietė	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Pieštvenų k.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 640.00 kv. m	Pavienis objektas	-	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 4966.64 kv. m
110	16352	Seredžiaus kapinynas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Seredžiaus mstl.	Valstybės saugomas	-	KVR objektas: 17600.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-
111	17163	Senkapiiai	Jurbarko rajono sav., Skirsnemunės sen., Skirsnemunės k.	Kultūros paveldo	-	KVR objektas: 25000.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
112	43049	Belvederio kapinynas	Jurbarko rajono sav., Seredžiaus sen., Belvederio k.	Kultūros paveldo	-	KVR objektas: 7900.00 kv. m	Pavienis objektas	-	-	-

3.2.3 lentelė. Jurbarko rajono savivaldybės teritorijoje esančios kultūros vertybės pagal sandarą: Vietovės

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	17080	Eržvilkas	Jurbarko rajono sav., Eržvilko sen., Eržvilko mstl.	Registrinis	-	KVR objektas: 102201.92 kv. m	Vietovė	-	+	-
2	17085	Jurbarko miesto istorinis centras	Jurbarko rajono sav., Jurbarko miesto sen., Jurbarko m.	Registrinis	-	KVR objektas: 717700.00 kv. m	Vietovė	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
3	31267	Smalininkų miesto istorinė dalis	Jurbarko rajono sav., Smalininkų sen., Smalininkų m.	Savivaldybės saugomas	Regioninis	KVR objektas: 410171.00 kv. m	Vietovė	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Vizualinės apsaugos pozonis: 277447.00 kv. m
4	17122	Veliuonos miestelio istorinė dalis	Jurbarko rajono sav., Veliuonos sen., Veliuonos mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 551110.00 kv. m	Vietovė	Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis	+	-

Vertybės Nr.	Unikalūs KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
								reikšmingumą unikalus); Kraštovaizdis; o; Memorialinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Mitologinis (lemiantis reikšmingumą retas); Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą unikalus)		